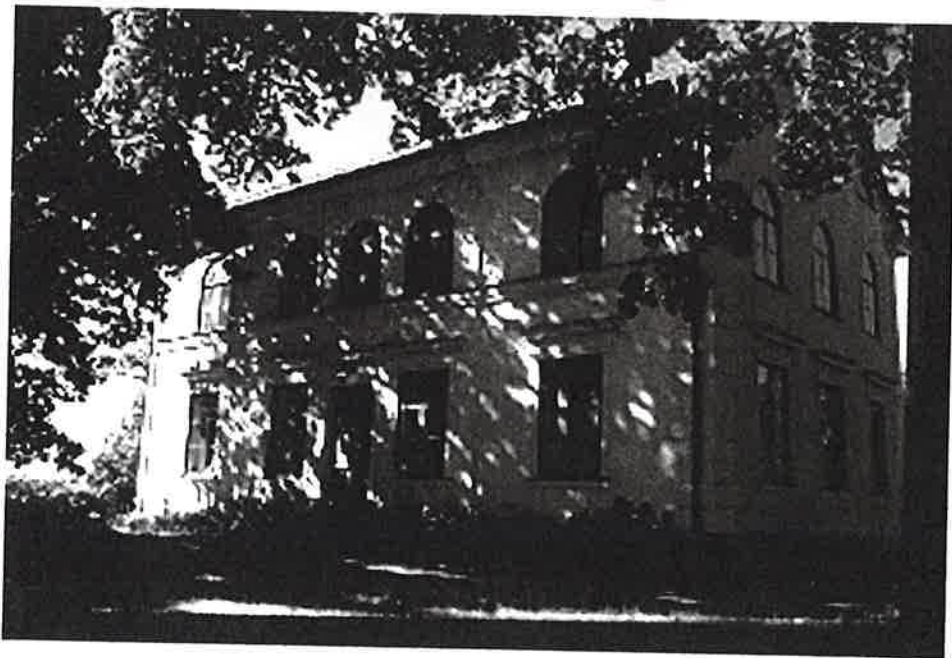

Dagbok från Vintersbo

1907 -1910

Dagboksanteckningar

av

Irma Fernstedt gift von Oelreich

Född den 27 december 1887

under hennes lärarinnetid hos familjen

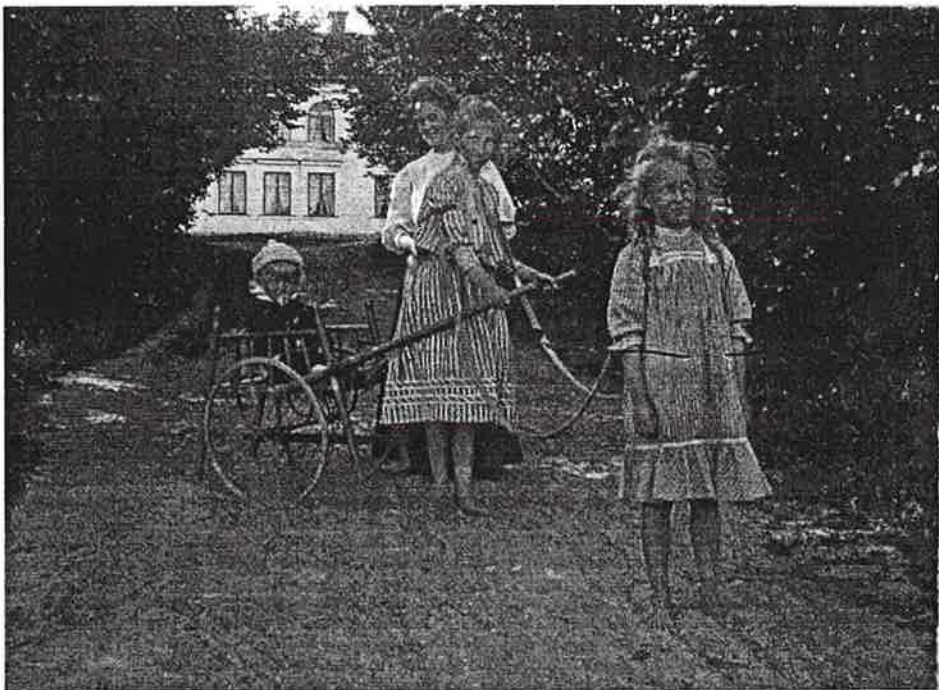
Nils och Jacquette von Koch,

Vintersbo i Rönö socken, Östergötland

1907-1910

avskriven i februari 1981 av Mary Hedgren (född von Koch)

samt renskriven av Erland Hedgren 2004

1910 uppfarten till Vintersbo

Förord

Denna dagbok är skriven Irma Fernstedt som var guvernant (privat lärarinna) i våra morföräldras hem i Vintersbo gård. Det var ganska vanligt hos familjer som hade flera barn, och som bodde på lite större gårdar, att man anställde en egen lärarinna för att ge sina barn en privat skolgång. I städerna sände man sina barn till privatskolor, i stället för att låta dem gå i en allmän folkskola.

Vintersbo förvaltades av morfar men ägdes av hans föräldrar. Jordbruket sköttes i sin tur av en arrendator och morfar ägnade sig åt att föda upp remonthästar. Dessa köptes, när de var inridna, av krigsmakten för att användas i kavalleriet.

Dagboken är intressant för den ger en inblick i en ung tjugoårig flickas inre konflikter när hon första gången tvingas arbeta för sitt uppehälle och samtidigt lämna sin invanda och ombonade hemmiljö. Den första tredjedelen av dagboken (första halvåret) är full av dysterhet och bristande självförtroende. Hemlängtan är stor även om hon trivs mycket bra med mormor. Barnen är bitvis besvärliga och i början är misstron ömsesidig. Tillvaron är enahanda och ensam. Vintersbo ligger ödsligt med endast få hus i närheten och några hundra meter från havet. Hon lever i en liten värld och är trött på lärarinneuppgiften. Glädjeämnen är få. Breven hemifrån är höjdpunkter.

Bortsett från kungens död har hon inga funderingar på vad som händer i världen runt omkring. Dagboken är hennes säkerhetsventil. Språket är skrivet som tal-språk och därför förvånande modernt även om hon stundtals använder sin västgötska dialekt. Gradvis under vintern börjar hon mer bekymra sig för hur hon skall klara av sin uppgift, än över sin egen ensamhet även om hon saknar jämnåriga vänner och längtar efter mamman. När våren så kommer och hon börjar må bättre skriver hon alltmer sällan i dagboken. Pliktkänslan är stark och tynger henne. Hon skriver mycket om sina varma relationer med mamman och vår mormor. Pappan och vår morfar förekommer endast sporadiskt i dagboken. Och så i januari 1909 efter jullovet hemma börjar hon känna att Hjalmar är mer än en vän! Under vårterminen 1909 mår hon mycket bättre, dels för att hon har en arbetsvän i "lilla Gerda" och dels för att hon känner sig säkrare även om hon har sina dystra stunder. Den 5 febr. 1910 funderar hon på sin framtid med Hjalmar.

Dagboken ger också en god inblick i hur våra morföräldrar levde. Ensligt, ganska enahanda och mycket sparsamt. De två sista barnens födelse beskrivs också. Irma förskräcks över att morfar inte inför barnbegränsning. Hon tycker mormor får det tungt med detta ständiga barnafödande.

I slutet av dagboken beskriver hon några resor till Stockholm som ger en inblick i det dåtida stockholmslivet.

Erland Hedgren

Syskonen på Vintersbo omkring 1905/06

Lil Hedvig Tommy Mary Signe

Systrarna som vuxna på 1930-talet

Hedvig Mary Lil Signe Isabella

Tommy 9 år 1907

Tommy ca 25 år som sjöofficer

Signe (Enne) 3 år 8 mån 1906

Lil ca 5 år 1906

Isabella (Ickan) ca 3 år 1913

Bo ca 25 år

Bo 1,5 år 18 maj 1909

Barnen vid Senäte 1911
Signe, Mary, Bo, Lil, Tommy, Bo, Hedvig

Familjen vid Vintersbo 1903
Morfar med Lil, Tommy, Hedvig och Mormor med Mary

Sjöutsikt från Vintersboviken

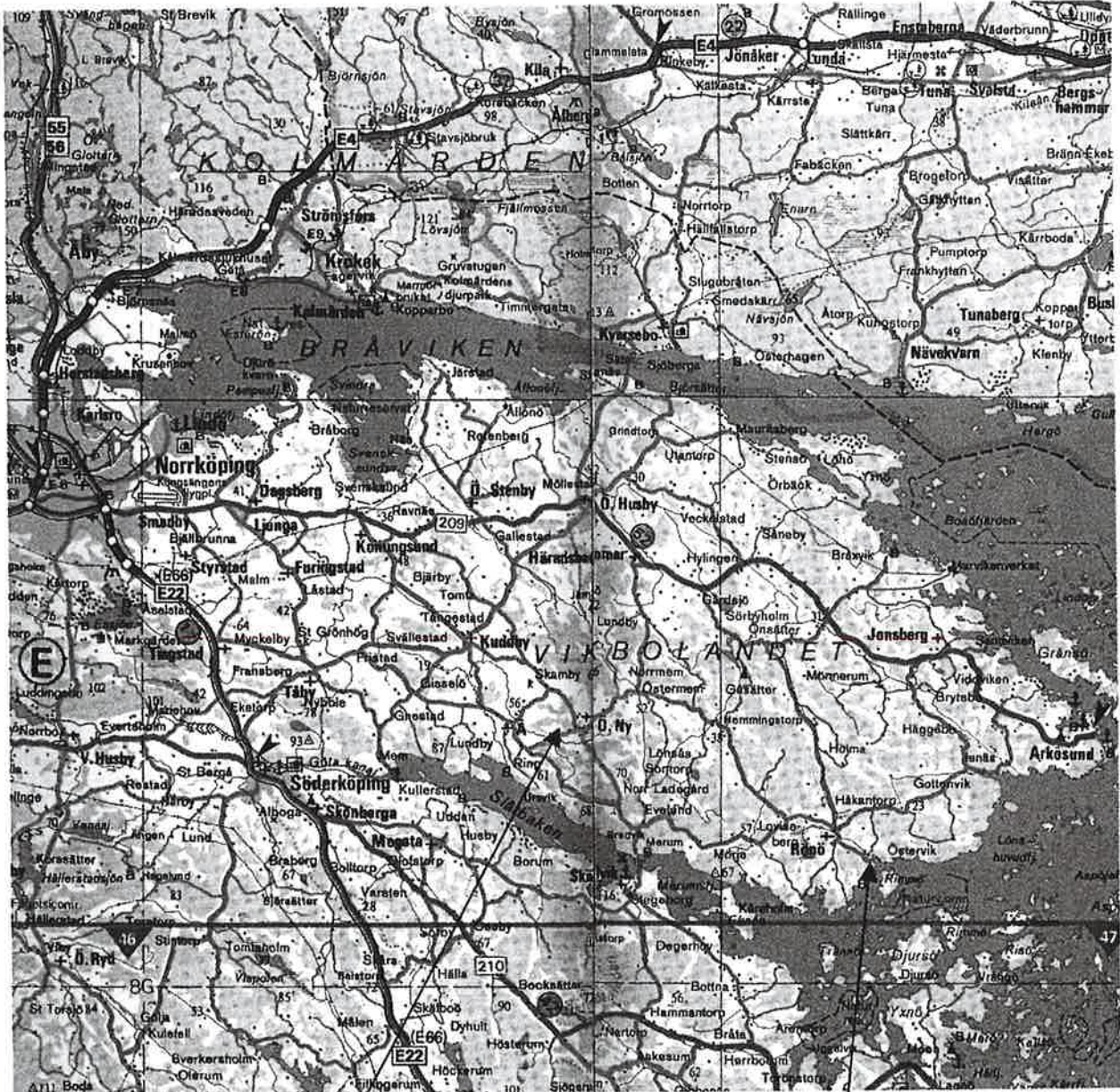

Sett från östra stranden mot L Rimmö

Mormor Jacqueline och Tommy vid Vintersbo brygga

Översiktskarta östra Östergötland

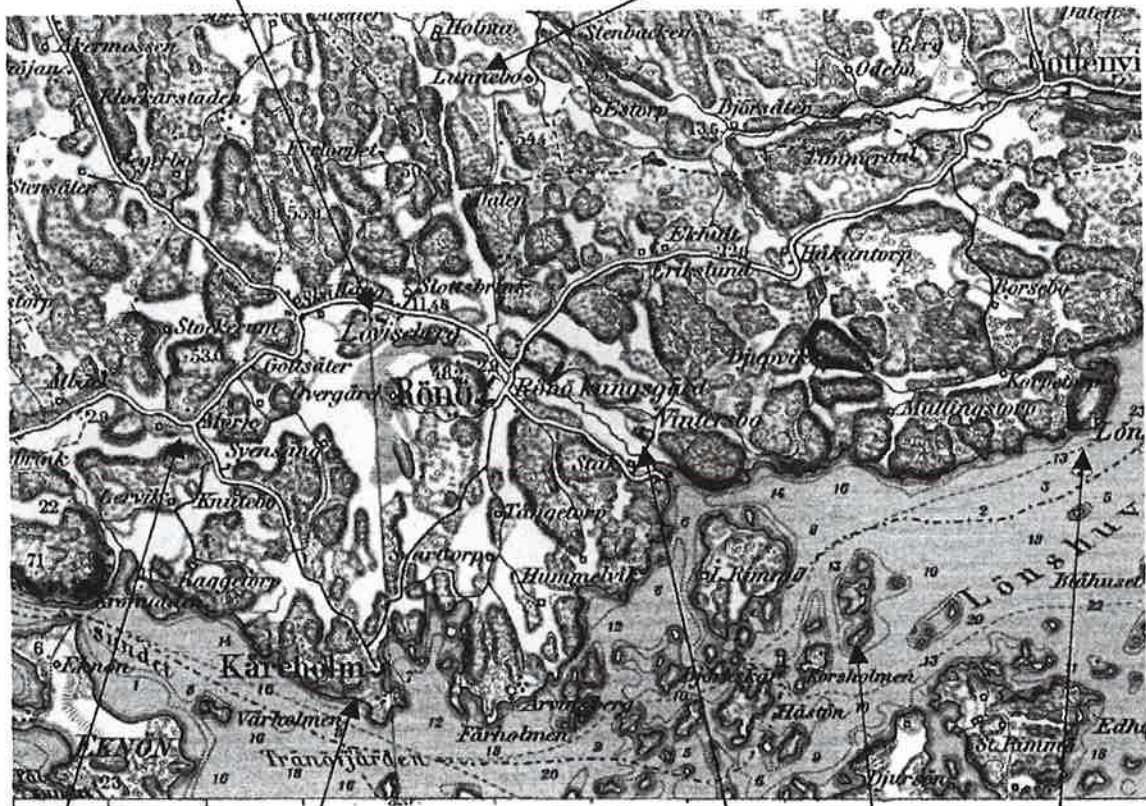
Linneberga 2 mil från Vintersbo

Vintersbo

Karta över området kring Vintersbo

Lunnebo

Loviseberg

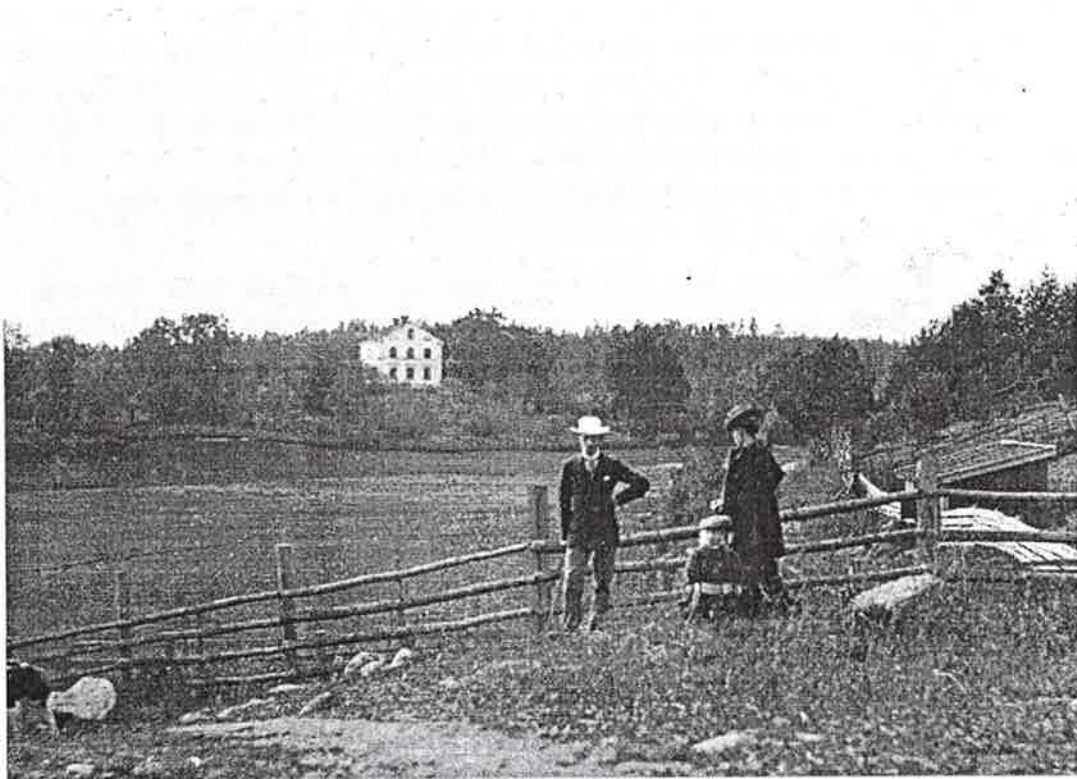
Mörje

Kåreholm

Bostadshuset

Lönshuvud

Olsholmarna

Mormor, morfar och Tommy utanför Vintersbo vid sekelskiftet

Vintersbo, Rönö den 11 september 1907

Jag är guvernant, när jag tänker på det ville jag både gråta och skratta, man måste vara ett levande exempel och alltid tänka på vad som passar sig, det måste man förstås alltid, men nog är det skillnad mot att vara skolslyna, då satte man sin ära i att vara så vild som möjligt. O, respekten som man alltid skall upprätthålla, ibland skulle jag vilja skratta högt under lektionen och fara runt i rummet och bara skrika och gasta ut, och ibland skulle jag vilja ta den ena ungen och klå den andra med eller lugga den så där riktigt, så det känns, men istället ska man sitta med sin värdigaste min och helt lugnt uppmana dem att höra på vad man säger. O, det är så att man kan bli vriden. Jag har varit guvernant summa summarum en vecka och ändå önskar jag det vore slut.

Nu är klockan $\frac{1}{2}$ 7 nu skå barna upp till lärarinna och läsa läxor. Det är härligt.

Klockan är nu 9. Naturligtvis fick jag gno runt hela trädgården efter mina sköna elever och ändå inte hitta dem. Bäst jag gick och grämde mig över ungarna kom Kammarjunkaren ångandé för att se om det möjligen var en älg som kom grenarna att knaka så. Nog får man reda på att man är en sylfidisk varelse, som knappt berör jorden med sina steg. - Jag har pluggat i "min gosse" städerna i Norge, om han bara läste hälften så mycket som han pratade så skulle han bli urstyv, för han är ganska klyftig. Men allt vad till läsning hör är genant i hans ögon och alldeles hemskt svårt.

Kvällsmat, ja mat är gott bara en sluppe sitta uppspretad som en pinne och vara, eller rättare sagt, jämt tänka på att vara artig. O, bordskonversation den finns inte till för mig för jag tiger som en mur och om någon händelsevis frågar mig om något, så ser jag antagligen ut som ett levande frågetecken. När vi ätit skulle Grevinnan¹ upp och skriva brev, antagligen hade hon fått nog av mitt ärade sällskap och då är det ett bra sätt att få en att gå. Men igår var hon trevlig, hon hade två bomullsklänningar som skulle lagas och jag erbjöd mig att lappa den ena, hon talade då om sin yngsta dotter, lilla Signe som är allas vår älskling. Barna hade fått skrapa en karott med sylt och Grevinnan frågade om det var gott. "Varför tjo Mamma att vi skulle skrapa så om det inte var gott" blev svaret.

I dag har jag telefonerat hem. Det var härligt att tala med dem, min lilla älskade mor trodde jag hade snuva, som väl var, men nära var det att telefonluren hade fått ett bad av salta tårar. Jag vet inte varför, men det var så underbart att höra mors röst och det grep mig så. Alltid längtar jag mest hem på middagarna. Mor trodde jag skulle göra det på kvällarna, men då är längtan ej så stark. Varenda morgon kysser jag Mors porträtt, men det är så klart, det är inte mor själv. Mor frågte om jag ej fått brev från någon mer, och det har jag ej trots att jag skrivit, men det kunde ej komma svar förrän i morgon. Jag måste viga mig vid min plikt, o, om jag bara kunde. Karolinerna voro tappra krigare, de voro vigda vid sin klinga, men det är svårt att offra sitt hjärta.

Den 12 sept.

I dag har varit en trevlig dag. Antingen det är barna eller jag som varit odrägliga. I alla fall så tjöt Tom nästan en hel lektion, men vad skall man göra, när man gång på gång säger till dem att räkna och de bara sitter och tittar å en geting eller på klockan, då måste man ha en ängels tålmod. Vi fick lov sista timmen, för att gå och bada. Jag spatserade gladeligen iväg och tyckte det skulle bli härligt, ty vädret är vackert, ja gudomligt. Men när jag väl fått av mig paltorna upptäckte jag att jag inte kan bada. Å nu sitter jag här i mitt anletes svett och skriver. Man har sina provningar. I eftermiddag kommer en ingenjör. Ingenjören bor i rummet intill mig, ganska trevlig och ser bra ut, men jag tänker på Grevinnan, hon är en stilig människa i ordets rätta bemärkelse, från hela hennes väsen utstrålar något så gott, så att man värms. Jag tänker ej alls med någon fruktan på vintern, jag skall söka värme i hennes blick, man blir glad bara hon ser på en med sin lugna älskliga blick.

Jag har fått brev från honom i dag, ett på 12 sidor, jag kan inte låta bli att ta upp och se på det då och då. Det är så roligt, jag är så glad så att jag skulle vilja famna hela världen. Det var som jag skulle viga mig vid min plikt och nu flyga mina tankar långt bort. dit där jag tillbragt mina lyckligaste dagar.

Den 14 sept. Det är avskyvärt: Jag fungerar inte mer till lärarinna än en katt. Tänk att det var nära att jag börjat tjuta mitt under en lektion, är det inte hemskt, när ungarna kan sitta en hel lektion och bara skratta och bråka och var är respekten, den finns inte, och det är jag som skall upprätthålla den. O min Gud, varför har Du övergivit mig, om jag sträcker mina (armar) händer i bön till Dig, så hör Du mig icke, det hjälper inte, vad skall jag göra och tänk om jag ej kan vara kvar till jul. O Gud stätt mig bi och giv mig mod i min arma förkrossade själ.

¹Mormor kallades så därför att hennes föräldrar var grevliga. Seden var att en dotter då fick kallas grevinna när hon gifte sig. Självt använde hon sig inte av den titeln.

När jag läst läxorna med Tom, Heja läste jag ej med utan fick skicka ned henne för hennes dagliga skratt och prat, stod en korg hemifrån och väntade på mig, o vad jag blev glad. Kammarjunkaren var visserligen vid dåligt humör för att inte Tommy kom ner i rätt tid och bad fröken skicka ned honom i rätt tid. Jag måste medge att jag kunde skyndat på honom mera men ofta får vi vänta på kammarjunkaren, men naturligtvis påstod han, att det var han som fick vänta varje kväll. Hade inte korgen väntat ute i farstun hade jag väl tagit en lip nu, men jag brydde mig inte ett dugg om det utan var så glad så Grevinnan måste säga att jag i ett satt och smålog. Tänk att man kan bli så glad över en korg, men så jag pratar, den var ju från min egen älskade mor med en vindruvsklase och fullt med kakor. När slutet är gott är allting gott.

Den 15 sept. I dag är det söndag. Har varit i kyrkan, fick se litet folk; ja det är ganska upplivande i ensamheten. Grevinnan, barnen och jag ha varit i Stäksbergen. Där är en förtjusande utsikt över hela skärgården. Har talat med henne hela eftermiddagen, det är roligt för hon är så intressant. Naturligtvis tycker hon att jag verkar vara en padda, men hon får till godo, i brist på bröd äter man palt. Det värsta är med hushållet. Jag vet ej ett dugg vad jag skall göra, men alla barn i början tröstar jag mig med.

Den 16 sept. I dag har barnen varit ovanligt snälla, de rent förvånade mig med sin ordentligt, men det är ej värt "att ropa hej förrän man är över bäcken". Troligen var det därför att Kammarjunkaren låg sjuk i rummet bredvid. I alla fall är jag glad och tackar Dig min Gud. Grevinnan och jag har suttit och sytt i förmaket efter kvällsmat. Kammarjunkaren var nere ett tag och åt men jag gick sedan upp. Grevinnan är rysligt rar, var nog en vildbasare som flicka, berättade att en gång skulle de ha examen i historia i skolan och inte en enda i klassen kunde ett ord. Grevinnan var dörrvakt och ropade till kamraterna: "Jag skall rädda er"! När lärarinnan gått in tog hon och reglade dörren, så att inte en kotte kunde komma in. Inte förrän de sista minuterna kom en och ruskade på eftertryckligt på dörren och då blev det naturligtvis uppståndelse och Grevinnan fick sig en ordentlig skrapa. Men det var i alla fall bussigt påhittat.

Den 17 sept. I dag har jag varit och badat, det var duktigt kallt 8° men härligt ändå. Annars ha dagarna gått lugnt, barna varit hyggliga, blev bara litet besviken när jag ej hade post. Men jag skall skriva så får jag nog brev. O, vad det är vackert här ute, jag har aldrig sett så vacker natur, månen är härlig i kväll, hela nejden ligger som ett sagoland.

Den 18 sept. Varför är jag så ledsen? Jag vet det ej, kan ej förklara men det är som en blytyngd över hela min varelse och ändå skiner solen, fåglarna kvittra och allt är så ljusst omkring mig. Älskade Gud, gör mig glad och hjälp mig att göra min plikt. Om någon sade mig nu att du kommer att få heder av ditt arbete och det skulle lyckas, då skulle jag spritta av glädje, men det är för utgången i slutet jag bävar, dock lämnar jag allt i Guds hand.

I kväll ha alla barnen insjuknat i huvudvärk och snuva men det är just inget nöje i alla fall, hoppas det snart blir bra.

d. 19 sept. O, min Gud, Dig alltings skapare och beskärmare åkallar jag. Giv mig kraft av höjden. Hjälp mor, o Gud, himmelske fader, stätt henne bi, med kraften av Din Ande. Jag har haft brev, men vilka brev. Far är sjuk i häftig lunginflammation, ligger antagligen för döden, o, min Gud. Mor skriver att Gud hjälper de faderlösa, det är ej sant, det får ej vara sant, jag kan ej leva o Gud. Hjalmar skriver "det är just i sorgen

man skall vara stark", o hjälp mig därtill, min Gud. Mitt huvud är så tungt jag kan ej skriva.

d. 21 sept. Telefonerade hem i går och Far var bättre och Mor lät lugnare, det känns så skönt att hoppet åter vaknat. Mina elever äro fortfarande skrala men jag har haft några lektioner i dag.

22 sept. Tiden går. I dag är åter söndag, har ej varit i kyrkan utan har istället varit på älsklingsplats vid sjön. O, vad där är skönt, om jag kunde ta' det med hem ändå. Men vem vet det är då. Om det vore jul, ack vad jag längtar dit. Det är egentligen orätt av mig för jag har det så bra här, men jag kan ej låta bli och ibland "blir blicken utav tårar skum, när jag ger för längtan rum". Bara man inte vore så korkad, jag känner mig som en padda men vad skall jag göra, jag har nu en gång blivit sådan och det kan ej hjälpas. Jag längtar och längtar vet ej vad jag längtar efter, men nu har snart min ungdom flytt och med den min lyckligaste tid, ty det är en lycklig tid när man kan hoppas på allt stort och skönt, men ack den flyr så fort, ja alltför fort, Jag känner att min lyckligaste tid är förbi, i jul fyller jag 20 år, sedan börjar livets allvar om det ej redan börjat. Om jag kunde fatta livets verklighet, men jag vill så gärna drömma och drömma ljusa drömmar. Men det bästa i livet är nog arbete för utan det kommer man ej långt, om jag kunde arbeta så som min Far och min Mor gjort i sin ungdom, men jag känner mig så lat, o den som hade riktigt god vilja, då kunde man vara förvissad om framgång i livet och en brinnande energi som trotsade alla hinder. Vid första stöten, så kommer nog jag att göra en kullerbytta, så gjorde jag i Linköping. Folk sade att jag var sjuk, det är bra att skylla på, men jag vet nog att det bara var lättja, gemen lättja jag ville komma hem och ha roligt, det var skälet. Mätte det ej gå så nu, då ville jag ej leva mer i denna jämmerdal, o hjälp mig till seger min Gud.

d. 23 sept. Vad barnen varit elaka i dag. Jag tog Heja² i armen och tvingade ut henne, hon kom rakt på Kammarjunkaren, han höll inte med henne, men om han givit henne ett kok stryk, skulle det ej varit för mycket. Fröknarna Mörner och Hamilton (Louise)³ ha varit här. Fröken Mörner var mörk med ett frappant utseende, mycket stilig, men mycket stolt, fröken Hamilton var ljus, mild och rar, föreföll så älsklig och mjuk.

d. 25 sept. Tiden går, ack om den ginge dubbelt så fort, jag är trött, mycket trött, ute är grått och dystert, hösten har börjat sitt intåg. I går var jag ute och spatserade i bergen, det var härligt, hittade alldeles fullt med blåbär, så att jag åt mig alldeles mätt.

En härlig utsikt över skärgården. Men det är som en dimma ute, det är höst, men ändå kvittrar fåglarna, hjälp mig Gud att också kvittra och vara glad. - En jägmästare har kommit idag. Det är visst en beundrare till Astrid Rolén, så det är bäst att hålla sig på sin kant. Men en mycket präktig gosse ser han ut för att vara, en kort och naggande gott utan något snobberi. Han och Kammarjunkaren hade mycket att styra med så Grevinnan och jag fick sitta ensamma efter maten och sy, inte mig emot för bättre sällskap kunde jag inte gärna få. Bara jag kunde vara henne till nöje skulle jag vara innerligt glad, men det är så svårt att veta hur man skall vara. Oh, vilket leende hon har, det skall ständigt vara i mitt minne. Eljest ser hon klen ut, men bara hon

²Heja = Hedvig.

³Louise = Louise, (gift andra gången Dillner) brorsbarn till mormor, hennes son var Charles Louis Lewenhaupt som var granne till oss på Skiftesvägen (1967). Han var fartygschef på HM Minfartyget Älvsnabben när jag var ombord på henne (efter långresan på kryssaren Gotland), som aspirant 1951, under minutbildning.

skrattar, så är hon som den yngsta skolflicka. Jag har fått för mig att Kammarjunkaren tycker illa om mig, jag vet ej varför, men det spökar ständigt i min hjärna. Oh, barnen de göra mig bekymmer, men stötestenar måste man ha. Jag vet inte men det som om de vore vilda när de skall läsa, allt möjligt skall de då leka med. Tommy han åker fram och åter som en skottspole och ljusstakarna dansar ringdans så det ljuder och rätt som det är, är det kolmörkt i rummet, det roligaste de vet är att blåsa ut en lampa. Jag tycker det är mindre roligt och känner hur min tålmodspåse växer med varje dag, men det kostar på.

d. 26 sept. Mitt huvud värker, vad skall göra. Barna blir värre med varje dag och Grevinnan sitter i rummet bredvid och hör hur de skrika. Hela mitt inre är i uppror, vad skall jag göra, det tjänar ingenting till att försöka. Men om det finns en Gud kan Han väl hjälpa mig. Grevinnan sa´ att jag kan väl vänja dem av med sådant, och låta Heja få förmiddagslektion, men det är ej roligt. - I dag har jag varit hos Fröken Forslund, en präktig flicka, jag fick kaffe och härligt doppebröd, skulle velat äta dubbelt så mycket om jag kunnat. Det roligt att få någon jämnårig att tala vid, det lättar så på samma gång, o jag tror det mycket nyttigt få resonera i saker som rör skolan. O om jag kunde få barna som jag ville ha dem och om jag själv kunde vara sådan jag skulle vilja vara. Men det är just det man skall lära sig här i livet. Men min Gud, jag trodde ej att det var så svårt ändå, som det är.

d. 27 sept. Jag är sorgsen djupt inne i själen, jag vet ej varför jag fått ett tungt lynne, det är som bly. Jag längtar vilt hem, men ändå om någon sa´ att jag finge resa hem nu och slippa att komma tillbaka, så ville jag det inte. Men jul längtar jag efter, o vad jag längtar. Milde Gud, gör slutet gott, hjälp mig därtill, älskade himmelske Fader.

I dag har Tom gråtit. Jag känner på mig att jag blir olycklig om det fortsätter på detta sättet. Han bråkade som vanligt och jag sa´ till honom att antingen fick han gå ut eller också be om förlåtelse. Efter en evighet valde han det senare men började med detsamma storgråta. Jag vet att jag är avskyvård, men hur skall jag vara.

d. 28 sept. I dag är strålande väder, men jag har hemskt ont i skallemejen. Det är en släng av snuva, som kommit på min lott också. Barna har varit snälla och det har varit drägligt som väl är. - I dag har jag fått brev från honom, det är det roligaste härute i ensamheten, han skriver så vänliga, trevliga brev, det är roligt att läsa dem. men det ändå inte detsamma som att tala med honom. Bara inte tiden kröpe som en snigel. Det är hela 2½ månad till jul, det är nästan otänkbart, men när jag tänker på vad Tom skall plugga i sig, önskar jag den vore dubbelt så lång för jag vet hur vi skall hinna allt till jul. I dag har vi varit på berget bredvid och sett på härliga utsikten och ätit blåbär så vi voro alldeles blåa om läpparna, men det var härligt.

d. 29 sept. I dag är söndag. Den har förflutit stilla och lugnt. Jag har varit nere vid "Skärgården" med ett papper och på eftermiddagen har Grevinnan och jag varit ute och gått. Det var härligt nere vid sjön, solen strålade och fåglarna kvittrade. Snuvan fortfar, jag hoppas dock på bättring. Grevinnan är fortfarande lika rar i mitt tycke men jag tror aldrig jag kan bli riktigt hemma, det är något hos mig som jag ej kan bekämpa någon stolthet som hindrar mig från att vara mig själv. Jag vet att det är mycket nyttigt för mig att vara tillsammans med sådana människor, bara man själv kunde vara sådan man skulle vara. Barnen är ovillkorligen ovanligt snälla barn; de äro så vänliga och trevliga, jag tycker dock mest om Mary, hon kan vara stygg ibland, men vanligen är hon rar och man inte låta bli att tycka om henne när hon ser på en med sina vackra ögon.

d. 30 sept. I dag är det den sista. Jag känner mig så glad jag vet inte varför. Tommy har varit sjuk hela dagen så att jag har i stället läst med småbarnen, det var ganska roligt, men det kanske blir lagom roligt sedan. Jag är verkligen orolig för Tommy om det fortfar så här, vi kommer ju ingen vart och hur ska han hinna sin kurs. Men jag skall göra vad jag kan. I morgon kommer de båda unga damerna från Herrborum. Fröken Mörner skall hålla föredrag om kvinnors politiska rösträtt. Det skall bli ganska roligt att höra henne, eljest gläder jag mig just inget vidare däråt. I kväll har Kammarjunkaren rest till Söderköping, så att vi blir ensamma Grevinnan och jag till kvällsmat, det skall bli ganska trevligt. Har nu suttit och pratat med Grevinnan och läst högt för henne ur tidningen, det är så intressant att tala med henne, hon har sett så mycket, har blivit presenterad vid hovet och varit med i de finaste kretsar. Tänk vad jag skall verka dum i hennes ögon, men hon är så innerligt rar, så man känner sig ej alls tafatt som man kan göra med somliga andra personer, men det just däri hennes finhet ligger. Måtte Gud lära mig likna henne.

d. 1 okt. En ny månad börjar, jag undrar hur den skall gestalta sig. Hjälp mig du min Gud som hittills och varit min väktare så att ej min fot slinter på någon sten på vägen. Tom är fortfarande sjuk. Har läst ett par lektioner i dag; men det slutade med huvudvärk och gråt. Det är för sorgligt, hur skall det gå?

Ute är oktoberväder, grått och dimmigt, hela livet ter sig grått. Grevinnan tar för givet att jag skall stanna nästa termin också och jag bävar, hur skall det gå, jag tror inte jag passar till lärarinna och jag kanske inte kan hålla intresset uppe utan slappnar av som jag gjorde i Linköping och då vore det tusen gånger värre att jag slutade vid julen, men det vore ju utmärkt bra att få en rekommendation. När jag tänker på allt, svindlar mitt huvud.

Flickorna kom inte i dag för vädrets skull och det var förresten ganska skönt, men de kommer väl en annan dag i stället. - Har stoppat handdukar åt Grevinnan, det är ganska roligt i synnerhet när hon sitter och berättar historier om sin barndom och sina egna barn. I kväll kom Kammarjunkaren hem från sta'n. - Dolly⁴ har fått valpar, små klumpiga ungar men de äro rara. Hon får inte länge behålla dem.

d. 2 okt. I dag är grått och dystert ute, men ändå har jag ute och gått. Barna har varit ganska snälla och men nu är Lil och Signe uppe i mitt rum men de pratar så det är inte mycket ro att skriva. Snart skall Tom och Heja upp och läsa. Ibland tycker jag tiden går för sakta, men bäst är som sker. Bara jag kan göra min plikt och stanna så länge jag skall, det plågar mig ständigt och gör mig orolig.

d. 3 okt. O, vad allt är grått och regnigt. Jag är kuslig allt igenom. Över min vackra skog ligger dimma, regnet smattrar. - "Heja" är ryslig tråkig under räkningen och Tom under tyskan, jag blir halvt förtvivlad, jag vet inte vad jag skall göra, jag är alldeles maktlös. De tycka själva att det är rysligt och jag tror inte jag kan väcka deras intresse för det. Snart ska vi byta jungfru, himmel och plättar, hur ska det bli. Jag är ungefär som en åsna i hushållet, och Grevinnan sjuk och nya jungfrun, som inte vet ett dugg. Det blir skönt! Ack om tiden hade vingar, så det snart vore slut. - Eftermiddagarna har förflutit stilla och lugnt som vanligt. Jag hade kort från Axel O. med posten, det var roligt att höra något från Motala.

d. 4 okt. Dimma idel dimma. Så tät att det ser ut som en himmel med täta moln vore alldeles inpå en. Oktober är en ryslig månad, grå och dyster. Man skall vara glad som

⁴Dolly var familjens lilla vita hund som Mamma älskade och kom ihåg hela livet.

sparven kvittrar, också en mulen dag, men det är svårt, dock måste man försöka. Barna har varit ganska snälla idag men äro långt ifrån sådana som jag vill ha dem, men jag måste tänka på att de äro just i lekåldern och kan inte vara precis som exempel.

d. 5 okt. Varför, varför o min Gud, har jag så tungt lynne. jag är så ledsen, så ledsen, fåglarna kvittrar fast det är mulet, men jag gråter. Gör mig glad, min Gud o Fader kär. - Snart kommer Fröknarna Mörner och Hamilton hit. Det kan ju vara ganska roligt med lite omväxling.

d. 6 okt. I dag är söndag och jag har varit i kyrkan. Träffade Fröken Forslund där och det har varit så roligt. Hon vill antagligen att vi skall träffas lite oftare och det ville nog jag också, men det blir aldrig av. Snart blir här bazar om torsdag åtta dagar och det skall roligt, jag riktigt längtar dit. - Jag har suttit och läst sagor för barnen i långa banor och det är ganska roligt, de sitta så snälla och höra på. "Mitt livs historia" av Helen Key. Det är om en blind och döv som berättar sitt liv - mycket egendomlig, som jag fått låna av Grevinnan. Den är ganska intressant. Det är om en blind och döv som berättar sitt liv - mycket egendomlig.

d. 7 okt. Den ena dagen är den andra lik. Jag har varit med barnen till sågen och vi hade så mycket äpplen med oss att jag knappt orkade hem så proppmätt var jag. Barnen har varit ovanligt snälla vid läxläsningen. Jag misstänker att Grevinnan sagt till dem, det är genant att jag ej kan bukt med dem, men jag inte verkligen inte hur jag skall bära mig åt. Det övergå mitt förstånd. Jag vet att det är mitt eget fel, men vad skall jag göra? Jag fordrar att barnen inte sitta och se på klockan och så sitter jag själv och tittar på den och vill att tiden skall ha vingar. O vad jag är orolig för läsningen. Om morgonen när jag vaknar är det som en blytyngd över hela min varelse, men om kvällarna känner jag mig så glad och nöjd, men är därför att allt då är undanstökat. Ack, om jag visste slutet, vad vore det då, men det är nog bäst som sker.

d. 8 okt. Ack, vad tiden går. Jag skall hinna allt som skall läsas med Tom, jag skall kunna dö bara jag tänker därpå, men det hjälper ej att klaga. Jag har burit mig oförståndigt åt ända sedan början, som lät honom repetera en hel del, det hade inte behövts, men nu är det gjort som gjort är och kan ej göras om. Grevinnan trodde att han var uppe i andra klassen, men det är han ej på långa stycken ännu. Hjälp min Gud. O, hjälp mig att hinna vad jag skall, jag blir så orolig när jag tänker därpå så att hela mitt inre råkar i uppror. - Varför har jag fått ett sådant humör? Jag kan ej behärska mig ett grand utan brusar upp alldeles vilt, om barna bråkar eller ej gör som jag säger. Jag bryr mig inte ett dugg om, om Grevinnan sitter i rummet bredvid, naturligtvis tycker hon att jag är ryslig. Om jag själv kunde vara intressant men jag har ej nog intresse själv och då kan jag ej begära att barna skall var idel öra. När kommer ut då känner man att man inte är någonting. Det är storartat om man känner att man kan vara människa rätt och slätt, men det är svårt.

I dag som först har Greve Mörners varit här. Han föreföll enkel och vanlig, han var livlig och glad men ingenting för mig, kände mig som om han tänkte: "kom inte för nära". Fröken Hamilton är kvar här över natt och reser i morgon.

d. 9 okt. I dag har jag tagit en hejdundrande promenad. Gick först till Amelie Forslund och så gingo vi ut, långt bort och pratade och skrattade, så det gör riktigt gott bara jag tänker därpå. Jag köpte för 25 öre plommon, och de åt vi upp, det var tjo, det var hej! Strålände väder med sol och fågelsång. - När jag gick hem sprang två katter över vägen, naturligtvis kom jag lite för sent och så skulle Heja vara oppe till kvällsmat för

att hinna sina läxor just som vi inte skulle börjat 1/4 i 7 först, men vad gör det om hundra år.

d. 10 okt. Ich bin so froh als ob ich in Deutschland wäre⁵. O, vad livet dock är skönt, jag vet inte varför, jo för att jag fått brev från honom - ett långt brev. Det var roligt, härligt. Jag är så glad, så det sjuder utav livskraft inom mig, om man alltid kunde vara så glad. Men tids nog kommer sorgen, det är ej värt att gruva sig i förtid. "Sörj ej den gryende dagen förut, njut av den flyende varje minut" sjunger jag med skalden.

d. 12.okt. Härligt solsken! I dag är lektionerna på mitt rum för att de sätter in dubbelfönster i hörnrummet. Matematik, om det ordet ej finnes, Jag blir alldeles yr i huvudet bara jag tänker på't. O hur skall man kunna förklara så att pojken begriper, det är det mest gemena man kan tänka sig. O, om jag kunde vad jag skulle vara glad. Den ena dagen går efter den andra, o vad jag känner mig så rysligt onyttig, jag hinner ingenting och tiden flyger med snabb fart. Om jag skall hjälpa till med något är jag bara i vägen, tycker jag, jo, man har sina prövningar. - I går skulle Tommy äntligen formera en blyertspenna som var min och jag sa' åt honom att det behövdes inte, men naturligtvis gjorde han det ändå. Jag blev så rasande så jag tog kniven ifrån honom, men råkade vrida fingret på något sätt så att det kändes i dag också. O, det har jag fått höra hela dagen precis från morgon till kväll och fått löfte om hämnd, förresten är jag den största åsna som finns som kan fästa mig vid sådana småsaker. - I kväll är månen så vacker och stjärnorna så klara. Jag har skickat en hälsning hem till mina Kära med dem, jag hoppas den kommer fram.

d. 13 okt. Idag är söndag. Jag har varit i kyrkan, där jag träffade fröken Forsslund, hon bad mig följa henne och hur det var kom jag med henne hem och blev bjuden på de härligaste gråpäron och plummonkompott med tårta och allt möjligt gott, så jag var alldeles mätt när jag kom hem, det var härligt, jag har inte känt något så härligt på länge. Vi gjorde upp en plan att vi skulle cykla till Stegeborg om söndag, men det kanske ej går, fastän det skulle vara härligt roligt.

Grevinnan och jag har varit ute och gått ett slag, det var så härligt väder fastän hösten ren är här på allvar, vinden tjuoter om knutarna och löven ligger hopade på marken. Snart är vintern här. Men dess före kommer julen.

d. 14 okt. Grått, allt är grått. Heja har varit sjuk i dag, förkylning och snuva. Jag är den odrägligaste varelse på jorden. Tråkig och surmulen och gemen på alla sätt. Tänk vad de skall sakna fröken Rollén som var så glad. Kammarjunkaren föreslog förresten att de skulle skicka efter henne när vi satt och drack kaffe för att pigga upp oss i detta grå och mulna väder. Ack den som kunde kvittra och vara glad istället för att jämnt gå och oro sig för framtiden Det hjälper ju inte ett dugg.

d. 16 okt. I dag har Grevinnan och jag rensat nypon, som jag plockade igår. Tom har varit sjuk de första timmarna, men läste sedan. Har nu börjat sy mors julklapp, den är så trevlig. Grevinnan är så vänlig och rar, hon visar mig alldeles hur jag skall göra.

d. 17 okt. Det har varit bazar i Loviseberg idag och det var roligt att komma ut litet, det bästa var att jag träffade Amelie där, det är så härligt i parken vid ån. Månen sken på vattnet och vi gick och fantiserade. Nog var det skillnad på den bazaren och på den där hemma, det vilade en sådan andakt över alltsammans. Jag har aldrig kunnat

⁵ Jag är så glad som om jag vore i Tyskland.

tänka mig härligare månsken än här och det var inte kallt på hemvägen utan helt enkelt förtjusande genom skogen.

Jag har fått kort från Hjalmar han är ändå bra hygglig, det måste medges.

d. 19 okt. Brev från Hjalmar på 12 sidor, det är dagens stora händelse. Det är så uppiggande i ensamheten att få ett trevligt brev från hemtrakten, den käraste plats på hela den grönskande jorden. - Det är avskryvärt att vara ett sådant här mellanting. Jag vet inte dugg vad jag skall hjälpa till med eller inte och slutet blir att jag gör ingenting utan sitter fastnaglad vid en stol och läser en tidning, det är så att man kan bli vriden för mindre och då finns det arbete upp över öronen med fönsterinsättning och allt annat och jag är som en stock, ack min Gud varför har jag inte fått ett spår ruter i mig som andra människor. - I kväll har en inspektor Andersson varit här med sin unge son, ser bra ut och har skolmössa, är mycket tyst precis som jag, så vi utgjorde den stumma avdelningen vi supén. Jag undrade när jag skall lära mig att tala i ett sällskap, det blir nog aldrig. Det som plågar mest är nog att jag tar bort en del av stämningen med mitt ständiga tigande. - Småbarnen skulle slippa läsningen till efter jul då jag skulle hjälpa till i hushållet. Den hjälpen tycker jag synd om, jag gör inte ett dugg, ack ja, man har sina provningar.

d. 20 okt. I dag är söndag, har varit hos Anne-Lisa och druckit kaffe med härligt dopp och så har vi varit ute och gått långt bort. Det är så rysligt upplivande att få språkas vid om ett och annat av sina upplevelser. Tack vare den kateketiska handbok som jag måste låna allt emellanåt träffas vi ganska ofta. Jag är bara rädd att Grevinnan inte tycker om det, det är så svårt att veta, men jag tror knappast att hon har något emot det, något roligt måste man ha, annars skulle man förgås av ensamhet.

d. 24 okt. I dag är det sista dagen jungfruarna är här, i morgon reser de. Gud som styr allas öden styr även mitt. Grevinnan säger, att hon då kommer behöva min hjälp, jag som inte vet ett dugg, men om Gud vill så ge mig en god vilja, så går det nog. Oh, vad jag är trött, hela min varelse är som förlamad, det är hemskt grymt, jag ej dväljes på denna jord. Jag vill dö nu innan livets stormar börjar gny, o, låt mig dö. Jag vet att det är fegt, men varför skall man leva om jag ej kan sköta min plats till sommaren, ja, det vill jag ej tänka på och ändå kommer det för mig som en mara. Älskade himmelske Fader hjälp mig! - Vid kaffet i dag var komiskt. Kammarjunkaren satt och talte om sina stövlar, men Grevinnan tänkte på de hårda skorporna och sa: "lägg dem i blöt så blir det bättre". Det lät så rysligt lustigt o jag började storskratta och så skrattade vi muntert allesammans. - Härom dagen sa Grevinnan att hon tyckte det föreföll som om jag leddes ibland, det är nog sant för det är ganska tyst och enformigt när man van vid folk och rörelse, men jag kan aldrig komma till snällare människor, det är min fasta övertygelse. - I dag fick jag brev från lilla mor, det är det roligaste som finns, som väl är, är allt bra hemma.

d. 25 okt. Första dagen i friveckan. Den har gått utan något särskilt avbrott. Anna och Mia har rest och det är ganska tråkigt, vem vet vem som kommer istället. Vi har fått en madam Johansson som hjälper till i köket och det är utmärkt i friveckan. Bara jag kunde vara till någon nytta, men jag går som en gås och vet inte ett dugg vad jag skall göra. Det är dubbelt så svårt stå emot när man vet vad man skall göra. Men tiden går, snart är åter vår, välkommen härliga vår. Grevinnan önskar att det skulle vara efter jul nu och jag undrar sannerligen inte på det. Ingen kan önska det mer än jag, för då har den lilla telningen hunnit vänja sig lite vid vår jord. Men vi kommer väl dit också och ska hoppas att Gud styr allt till det bästa.

d. 28 okt. Friveckan är i full gång och jag känner mig hemskt onyttig, och det är inte ett dugg att göra, allt är gjort förut när jag kommer. Men det är skönt ändå. Man oroar sig så mycket i onödan. Kammarjunkaren är borta till Linköping ett tag och jag önskar jag också finge komma ut ett tag, men det blir nog ej av, jag tror inte det.

d. 30 okt. Hösten är den gråaste årstiden av alla, allt är fuktigt och dimmigt och ruskigt. Oktober lider mot sitt slut men hela nov. och halva dec. är kvar och mycket skall ske innan dess. Och sedan hela nästa termin, o himmelska Fader hur skall jag kunna reda upp allt och hurudant skall slutet bli. Men lär mig min Gud att förtrösta på Dig.

d. 1 nov. I dag har grannar gått och snart är nya köksan här och köket så snyggt, och man kan prata med henne som en gammal bekant. Man måste finna sig, hon kanske är bra, den nya. Vi har varit ute barnen och jag. Tog hem rovor till korna men ur det var åt vi nästan upp dem själva, det var så gott. Har klätt mig i vinterkappa i dag, det var frost på morgonen och man går just som i ständig rysning, förkänningar till vintern. Nu är 1:a nov., om det vore 1:a dec. ändå. Det skulle vara fröjd, men den kommer nog bäst som är förresten. Vi har ingen brådska. Jag önskar något som ryckte upp en lite grand, jag känner mig så sovande och slö, men allt är sig likt dag ut och dag in! Jag tycker nästan det är för bra ibland för att länge kunna vara så, det är nästan som om något hotade och snart skall komma och förgöra allt, lugnet det härliga lugnet och trots allt längtar jag efter storm. Det är en konst att vara nöjd.

d. 2 nov. Jag är genomplågad, det eviga gnatet med barnungar och man vet inte om man lär dem ett dugg och så skall man spela Fröken, läsa tidningar, spela piano, gå ut och promenera och ha 200 kr i lön under det en jungfru arbetar ut sig för 100 kr. Det är skönt, men jag tror ändå jag ville byta med henne för det är sannerligen inget himmelsk att plugga vett i barn. Jag har inte ett dugg intresse utan bara tänker på plikt och på jul, om jag bara funne något nöje däri så ginge det bättre, men jag är som en maskin utan något ideal, bara inte maskinen går sönder så är det väl.

d. 3 nov. Vi ska ut och åka droska Grevinnan, barnen och jag. O, vad härligt det skall bli.

d. 4 nov. En hemsk dag! Första timmen fick jag skicka ut Heja. Andra timmen fortsatte hon att bråka! Då ropade Grevinnan in henne och gav henne stryk. Det var rysligt tråkigt i mitt tycke och säkert beror det väl till stor del på mig att jag ej kan sätta mig tillräckligt i respekt, det är en svår konst, mycket svår! Om jag kunde lära dem något, men mitt förstånd är ett virrvarr. Jag vet inte ett dugg, allt går runt, jag vet varken var jag skall börja eller sluta. Ack det ansvaret, som skall tynga och trycka mig så, man kan bli galen. Vad skall göra? Jag hatar böckerna, jag vill snart inte se dem och ändå skall man tänka därpå var stund. O min älskade Fader däruppe vill Du inte hjälpa mig. Ack min mor som jag tycker mig kunna göra allt för att få glad. O om Du visste vad jag vacklar och har svårt att hålla kurs, men bara slutet blir gott blir allt gott och det är min ständiga bön till min Fader. - Jag har fått brev från Eva, ett hjärtligt, trevligt brev som andades idel vänskap och förtroende.

d. 5 nov. En förtjusande familj! Jag kan känna mig lycklig och borde aldrig vara annat än nöjd som får leva min bästa ungdomstid i en så sund och genomgod omgivning. Det är en så ren anda som genomgår allting, men Grevinnan är idealisk och det är kvinnan som prägel på hemmet. Ack om man kunde vara som hon, aldrig häftig utan alltid behärskad och lugn. Det är annat än jag, en örfil ögonblickligen om barna vågar bråka, det är det värsta att jag aldrig kan tänka två gånger förrän jag redan slagit. Jag tror

att de tycka mycket illa om mig och blir rysligt glada när jag reser, men de måste hålla till godo. - I dag har fått brev från Fröken Berglöf, ett vänligt, trevligt brev som gör att man längtar än mera hem. Jag tycker tiden har vingar men ändå vill jag att den ska gå fortare.

d. 6 nov. I dag har vi bara läst två lektioner och nu har vi lov för Gustav Adolfsdagen, de är ganska skönt, men jag vet ej vad man skall göra. Om man kunde få något roligt ändå så att man hade ett glatt minne utav den dagen. - Grevinnan och Kammarjunkaren äro i prästgården så jag har varit ensam med barnen. Först på förmiddagen voro vi vid Sandviken, det var strålande väder och mycket skönt. Men på eftermiddagen tänkte jag gå till Amelie då Grevinnan bad mig stanna hemma hos barnen, men sade att Amelie och jag kunde gå till Sandviken en dag när Tom skulle resa till stan. Det skulle vara roligt om det bleve av. Jag gick hit upp efter mina böcker då Kammarjunkaren ropar med dunderstämma "Vem är det uppe på vinden som ställer dörren öppen"? - "Det är jag", måste jag krypa fram med. "Jag får be Fröken vara så snäll och stänga dörren för naturligtvis tjänar det ingenting till att man eldar annars". - "Ja" var mitt enstaviga svar. "Jo, jo, man har sina provningar", brukade Pappa säga och det håller jag med om. Man har ingenting att klaga på. Sen lade jag barnen och läste bön med dem och det var så rart. Tom och jag skrattade väldigt under kvällsmaten och åt oss alldeles övermätta på kalvdans.

d. 7 nov. I dag har varit en angenäm dag. Grevinnan och jag ha pratat nästan hela eftermiddagen. Jag fick brev med posten från Nelly, Lova och Tyra. Det var mycket roligt och i synnerhet från Nelly, som jag ej sett på länge. Det är så roligt att kamrater från skoltiden hålla tillsammans, det påminner så om lyckliga och bekymmerslösa dagar då livet syntes rosenrött. Men illusioner krossas och åter nya väcks för att krossas, så livet bäst är att leva i verklighet utan alla drömmar om flyktig lycka, som snart försvinner. - Jag är glad att jag kommit till ett så trevligt hem där jag får se så mycket nyttigt och lärorikt och ha Grevinnan som exempel, hon är den bästa bland människor. O, om jag kunde vara så nöjd och tacksam som jag borde vara mot Dig min Gud för allt Du givit mig.

d. 8 nov. Vilken dag och vilken tillvaro. Detta ständiga bråk med barnungar. Man kan bli vansinnig för mindre. Vad skall jag göra och en hel termin vinkar på andra sidan med dubbelt arbete, ack min Gud jag sviktar i min djupaste grund. Hur skall det gå? Vad skall slutet bli, det är ännu obesvarade spörsmål. Tom sa att jag ej har så mycket respekt med mig som Fröken Rollén. Jag tror det, men jag vet ej hur jag skall bära mig åt. Vad jag gör går alldeles galet, tvärs emot, det är den värsta dag jag upplevt än på mycket länge. - På middagen var inte kakan riktigt färdig och Kammarjunkaren var ond. Heja råkade slå sönder en tallrik, vilket inte förbättrade saken. Jungfrun fick uppbara alltsammans och det var egentligen synd om henne. Jag har aldrig sett Kammarjunkaren så rasande, men det blev ju snart bättre.

d. 9 nov. . Vilken minnesrik dag! Jag börjar från början. Jag har haft lov. Amelie har varit på kaffe och vi har varit till Sandviken, en skön promenad. Jag följde henne ett gott stycke, men Grevinnan bad mig lägga barnen, ty hon kände sig dålig. Nu ligger hon i rummet härunder i fördslovånda, jag hör hennes jämmer och kan intet göra för att lindra, att jag kunde. Ack om hon vore på benen igen, den älskliga varelsen. Hjälpl mig himmelske Fader att vara till nytta under denna tid, som kommer. Var när Grevinnan milde Herre Gud, Du allas beskyddare.

d. 10 nov. En liten pojke⁶ har kommit till jorden, en liten skrikhals som Grevinnan och Kammarjunkaren äro mycket förtjusta över. Just som jag satt och skrev i går, 10 min över 11 kom det lilla knytet. O, nu är det jag som står för alltsammans, det är just inget nöje. Jag var hos Per Anderssons mora ett slag på förmiddagen, en gammal gedigen gumma. Hon visade mig sin skatt, en medalj för trogen tjänst, som hennes man erhöill kort före sin död. Det var ett enda stort rum med öppen spis i låga fönster och rent och snyggt, det var riktigt trevligt att språka bort en stund. På eftermiddagen var jag ute ett slag och när jag kom hem skulle doktorn ha middag. Han var här och såg på den lille. Det var en ung ganska stilig läkare, jag skulle ju vara värdinna och jag gnor min väg, jag är helt enkelt korkad. Inte vill jag vara ute, inte inne, vet inte var på hela jorden. Jag har ej ro någonstans. Jag har känt mig så ovanligt övergiven och ensam, jag tror det är Grevinnan jag saknar så, hon är den bästa näst mamma på jorden. - I går när hon kände sig så dålig sa hon: "O ändå är detta intet emot vad det blir"! Då skulle jag gärna ha tagit henne i famn och kysst bort hennes oro, men det hade ändå inte gått, dock nu är det värsta över och därför tackar jag Dig min kära himmelske Fader.

d. 11 nov. I dag har jag varit både husmor, barnsköterska och guvernant. Det har varit omväxlande, men ganska roligt. I morgon kommer Grevinnans syster. Det skall bli roligt att se hur hon ser ut. Det kan ju vara bra för vi är bara barn och Grevinnan behöver någon att tala med, som är förständig. - Jag har lindat den lille, han var så liten, så man fick vara rädd att inte bryta honom.

d. 12 nov. Grevinnan Cronstedt⁷ har kommit och det är bra för nu kan läsningen gå mera jämt. Hon är enkel och rar. I dag har jag haft det trevligt. Skulle duka om och lägga ren duk på bordet. Alla tallrikar och all mat stod på pianot, när vagnen kör upp. I hast fick jag fel duk och fick springa upp och byta om. Jag skälvde i varje led, men som väl var kom hon ej in i salen utan gick direkt upp i gästrummet. Jag är glad att det är över för det var rysligt, men det gick utmärkt och allt var bra. - Har fått brev från Hjalmar, glatt och trevligt, men han liksom jag tycker att tiden kryper, giv den vingar min Gud!

⁶Pojken var Bo som var yngst och som omkom i en bilolycka på E4 1937.

⁷Vi kallade henne moster Greta (mormors syster) och var mycket hos henne som barn på Fullerö, nära Västerås. Jag upplevde henne som mycket varmhjärtad och snäll. Hon var barnlös.

d. 13 nov. O, moder kär jag så ensam, ensam är. Det gråaste novemberväder, man kan tänka sig, regnigt och dystert ända in i själen. Jag begår så många misstag och är så gement dum, i dag tog jag bittermandel i soppan m.m. i den stilen. - Det är Marys födelsedag, hon fyller 7 år. Jag gav henne en liten näsduksväska och för övrigt fick hon karameller och mycket rart. Jag saknar Grevinnan så jag blir tokig, hon var så rar och satt alltid pratade efter middagen. Nu har sin syster och jag har ingen.

d. 17 nov. Söndag åter! Grevinnan ligger fortfarande. Grevinnan Cronstedt kvar, Kammarjunkaren sängliggande som inte är vidare roligt att ha två sjukbäddar. Varenda måltid måste man fråga vad det skall vara åt alla, det är rysligt. Jag får hålla på och lämna ut smör och socker och ägg m.m. hela dagarna. Jag önskar Grevinnan snart bleve riktigt kry för det är bättre. Jag har inte sett Amelie sedan i går åtta dagar sedan. Det skulle vara ofantligt roligt att träffa henne. Jag drömde att Grevinnan läxade upp mig för att jag hunnit så litet med Toms läsning. Milde Herre Gud stå mig bi med Din kraft! Jag längtar vilt hem vet inte vad jag skall ta mig till. Jag gråter så hela min varelse skälver, men vad hjälper det, jag måste bli där jag är, och har ju ingenting att klaga över men jag inte hjälpa, att jag leds ibland. hoppas att det någon gång tar slut så jag kan känna mig som hemma, men hur skall kunna det när man inte har sin älskade mamma att omfamna och kyssa. - Jag har varit hos Per Anderssons mora ett slag och pratat bort en stund med gumman. Det är ganska roligt. Ack vad jag längtar, jag inte efter vad, jag slår bort tiden istället för att använda den till nytta, o, vad det är tungt! - Nu reser fru Sandén, hon har varit en vecka hos Grevinnan, det är en rar präktig människa och jag kommer sakna henne.

d. 20 nov. Hela min håg är att sy. Om jag finge sitta med mitt arbete framför en brasa och en korg med äpplen då skulle det vara idealiskt men också utan bekymmer med läsning och läxor och allt sådant. Men det går nog inte alls det. Jag tycker livet är grymt, man känner sig som ett strå, som kastats hit och dit av vinden.

d. 21 nov. I övermorgon reser Grevinnan Cronstedt och det blir tråkigt för hon är verkligen en rar människa, men ändå går hon inte upp emot Grevinnan. Jag har fått ett paket eller rättare sagt det är på väg hit, men är kvar i Norrköping. Det är att äta hoppas jag, hoppas snart kan få det. - Barnen har fått ett mycket trevligt namn åt mig "Apan". Det är roligt när man är omtyckt. Nu skall jag sy, det är det enda roliga, man har. - Jag har hälsat på hos Per Anderssons mora, en munter brasa sprakade härden och gumman satt och stickade och katten låg och drog sig på sängen, det var med ett ord trevligt. I dag har jag ätit mig mätt på päron. Vi får äta så mycket vi vill för annars skäms de.

d. 22 nov. Grevinnan C. reser ej förrän på onsdag, då Lil följer med, det tycker jag är mycket bra. En barnunge mindre och så hinner Grevinnan bli starkare, det var inte roligt att stå för hela huset när Grevinnan och Kammarjunkaren äro sjuka. Därför är jag glad som det blir.

d. 24 nov. Snöstorm, härligt! Ett steg närmare jul. Ack vad jag längtar. Rysligt! O, om jag kunde få tala med någon som begriper mig. Jag förgås av tystnad. Söndagen är hemmets dag. Då flyger mina tankar obehindrat till Mor och Far och syskon kära. Ack min kära, kära syster. Vad jag längtar efter att få tala med Dig. Det skall bli att få återse Dig. Nu vet jag hur Du kände det där borta i Finland utan en människa som förstod eller som talade Ditt språk. Jag vet ett jag är otacksam mot Gud. Jag har ju alls ingenting att klaga över, men ändå gör jag det jämnt. Gud gör mig nöjd med min lott.

d. 28 nov. Jag sitter och äter på ett äpple som kommit hemifrån. Jag fick så mycket gott hemifrån i förrgår, äpplen, vindruvor, kakor och barnen är alldeles förtjusta när de får smaka och nu är jag den bästa människa på jorden. Det är sant att med gåvor och gengåvor vara vänskapen längst. Jag fruktar att när godsakerna är slut tar vänskapen slut, men det kan ej hjälpas. Vi har fått en sjuksköterska hit, rar och präktig och nu kan man ha litet sällskap, men hon är ganska upptagen med att sköta Kammarjunkaren. Han har blivit rysligt mager och blek, man känner knappast igen honom och alldeles rysligt snäll, ger mig tidningen och tänker på allt möjligt⁸.

d. 29 nov. I dag har Grevinnan varit nere för första gången. Det var så roligt se henne som förr. I morgon äter hon middag med oss. Det är ändå skönt att allt är överståndet, så att man kan slippa oroa sig för det mer. Härlig frost ute i skogen, på förmiddagen var jag till skomakaren och det var en härlig promenad. Vi hittade frusna lingon, som voro mycket godo. Syster Elin är en rar människa det ser jag och tycker om henne och ville ha henne till vän, men det är nog inte så lätt, det är svårt innan vi kommer underfund med varandra.

d.30 nov. Grevinnan har ätit med oss för första gången på tre veckor och det var mycket roligt att se henne åter. Ett det mest strålande novemberväder har det varit med frost och solsken och nu strålar stjärnorna från en mörkblå himmel, en vacker början på julfmånaden, hoppas den får ett värdigt slut. Ack en hel månad och då är jag hemma hos lilla Mor, men kanske jag blivit förändrad under min frånvaro, jag tycker det ej själv, jag är så ovan att se annat än samma människor jämt. Nu är jag den snällaste varelse på jorden i barnens ögon, men det är väl slut när det är slut på kakorna, om jag känner dem rätt. Förr var det ej sällan jag kallades "styggning", nu kallas jag "snälling". Ombyte förnöjer.

d. 2 dec. Julväder. I går var det strålande väder. Jag var ute med barnen i Stäksbergen och det var härligt. I dag är mera grått men ändå skönt. I går vid middagen sa´ Mary: "Mamma tycker visst att Fröken Fernstedt är snäll". - "Ja, hurudan skulle jag vara om jag ej tyckte det." Det är visst det första beröm jag fått av Grevinnan och jag känner mig mycket smickrad. Hon sade också på barnens fråga om jag skulle komma tillbaka efter jul att hon hoppades det. Så nu är det avgjort. Mätte Gud hjälpa att göra min plikt troget och ordentligt.

d. 5 dec. I dag är Grevinnan Mörner här på ett kortare besök. Jag skulle ta fram saft och bjuda på och snodde runt i handkammaren men hittade ingen och det var ej gott, ty när det kom till kritan var den slut. Jag har varit ute med barnen ett slag, men det är blåsigt, dystert och kallt. Jag börjar verkligen tycka ett tiden går drägligt fort, men tänk om jag ej lärt barnen något. Det oroar mig verkligen kolossalt. Nu är dock terminen slut och nu är det försent. Hjälpa mig Gud och Fader kär.

d. 8 dec. Kungen är död. Frid över hans minne! - På förmiddagen var jag vid båten och hämtade ett paket. Jag hann därpå inte gå i kyrkan. Grevinnan bad mig sedan gå till Linneberga med sparbanksböcker. Jag blev förtjust. Just som jag kom åt de middag och jag måste äta med. Det var förtjusande gott med dessert. Vi hade börjat äta när det ringer i telefon och vi veta att kungen är död. - Amelie och jag voro ute på en härlig promenad i det härligaste väder man kan tänka sig, riktig sommar mitt i dec. Grevinnan är härligt rar. Detta ordnade hon bara för att jag skulle komma ut. Det

⁸Han led av magsår och systnjure (som ärvdes från mor till son och till tre av döttrarna. och i sin tur till Lars och Gunnar Elf, som dog av detta år 2004, 56 år gammal).

värsta är att jag blir fetare för var dag som går. I Linneberga tyckte de att jag lagt på hullet ordentligt och när jag ser mig i spegeln, se kinderna ut som jästa vetebullar men det kan ej skada. - Kammarjunkaren är uppe i dag för första gången, han märkte också att jag blivit fet liksom jag såg att han blivit mager och han sa´ att jag tog en del av vad han magrade av. Jag kan ej tro annat än det var skämt åtminstone vill jag ta´ det så.

d. 9 dec. Livet är outhärdligt! Vilken dag! Jag jämte mina plågoandar har varit rysliga. Jag har varit vid det sämsta humör. Klådde upp Tom ordentligt en lektion, gav honom en örfil, en annan då han svarade med samma mynt, men har också varit ordentligt tråkig i dag. Eftermiddagslektion han hade inte en enda läxa till i morgon, så det samma kommer att upprepas. O, vad livet dock är skönt, o vad fröjd bland ungars skara. Om tisdag kommer en ny barnfröken och syster Elin reser väl endera dagen. Jag kommer att sakna henne. Hon har varit riktigt rar. Mätte barnfröken vara hygglig så att man kan få något sällskap. Egentligen skulle det inte behövas någon barnfröken, jag kunde stoppa strumpor och lägga barnen, men jag är lat, genant lat och därför måste det finnas. Vi kommer väl aldrig till onsdag nästa vecka, jag både bävar och längtar, när jag tänker på det. Regnet smattrar. Härligt julväder. Jag har varit och hälsat på Per Anderssons mora, en härlig brasa på den öppna spiseln och gumman satt och väntade på att hennes kaffe skulle koka. Alltid är det några ljuspunkter i mörkret.

d. 10 dec. Avskyvärda lott! Varför har jag blivit lärarinna? Jag ångrar mig vilt. Det är hemskt, jag kan ej stå ut. Hur skall det gå? Tom har ingen morgonlektion haft, jag blev så ond att jag lämnade rummet. Härligt! Gud ske lov att den här dagen nalkas sitt slut. Jag känner mig stukad, förödmjukad, olycklig. Grevinnan frågade mig en hel mängd årtal i historien. Jag kunde inget, satt som ett får, allt var som om jag aldrig hört det förr, jag visste att den här dagen skulle sluta illa, det kände jag, varför har jag blivit född, bara för att sörja och gråta, gråta. Ingenting har intresse. Jag längtar inte ens hem trots att skrivit och önskat mig välkommen. I den djupa graven vill jag bo. Gud hjälp mig arma varelse.

d. 11 dec. Grått, snöslask, regn, mörker hela dagen. Man kan inte tänka på att gå ut. Hur är det i dag om en vecka? Det vet ingen, men antagligen har då avslutning och sen bär det av hem, hem på fria vingar. Barna har blivit bra mycket snällare på siste tiden och det gläder mig, det kunde varit hela tiden, men bättre sent än aldrig.

d. 15 dec. Kommer just från kyrkan. Har gått i snö ända till midjan. Det är skönt att det snöar. Mätte det vara kvar till jul. Jag väntade på Amelie i kyrkan, men där var hon inte. Jag skall väl ner och hälsa på den nya barnfröken, undrar just hur hon ser ut. Hoppas hon blir en bra kamrat nästa termin. - Nu har jag sett Fröken Danielsson, smal, mörk, med kammat hår, stora ögon, blek och verkar fröken, men hon verkar rar och snäll och det blir roligt att få henne till kamrat. Hon sjunger bra och började tralla på alla möjliga dansmelodier. - Nu skall ringa på och fråga Amelie när hon ämnar starta. Jag önskar det bleve onsdag.

d. 17 dec. I morgon reser jag från Vintersbo för det här året. Jag jublar av glädje när jag tänker på att snart vara hemma. Men på samma gång känner jag saknad att skiljas från Grevinnan. Hon är så vänlig och rar, så man måste förundra sig över hur hon kan vara sådan. Om jag finge ta henne i famn och riktigt säga henne hur mycket jag tycker om henne. Bara för att jag skulle få smaka gick hon själv och brände gröten och hon satt hela kvällen och gjorde tomtar för att visa mig hur de skulle vara och det

är inte bara mot mig utan mot alla är hon lika förtjusande. Jag kommer sakna henne för i hela Motala finns det ingen som kan jämföras med henne. Men då har jag förstås Mamma, lilla rara älskade Mamma. Grevinnan sa att hon kommer sakna mig mycket, inte blott för hushållet utan det kommer bli tomt efter mig. Om hon verkligen menade det och det tror jag, gläder det mig mycket att vara saknad av henne.

1907

hände i Europa:

att Ryssland, Frankrike och Storbritannien bildade en allians "Ententen" eftersom de kände sig hotade av Tysklands expansiva utrikespolitik och dess militära och ekonomiska uppladdning. Då hände det som Bismarck fruktat och motarbetat, Tyskland blev inringat. Förspelet till första världskriget börjar.

Rasputin vinner ödesdigert inflytande över den ryska tsarinnan (tsarevnan)

Picasso målar "Damen från d'Ávignon". Han börjar experimentera med kubismen.

Den norske kompositören Edward Grieg avlider.

Maria Montessoris första lekskola öppnas.

I Sverige:

utkommer Selma Lagerlöfs "Nils Holgerssons underbara resa".

Rudyard Kipling (Djungelboken, Havets hjältar) får nobelpriset i litteratur

1908

sönd. 19 jan. 1908 Jag är åter på Vintersbo, min enda tanke är hem, hem. Du den skönaste plats på jorden, varför skall man resa ifrån den? Jag kan skrika högt av smärta Fastän det är första morgonen och därtill söndag så har gråtit som hjärtat ville brista. Jag längtar så förtvivlat hem så jag vet inte hur det skall gå. Allting är värdelöst när man inte sin älskade, älskade Mamma i närheten, som man kan få smeka. - Jag var så gränslöst förtvivlad i morse när jag vaknade och inte var hemma. Jag tror aldrig jag känt så övergiven. - Ack vilken jul jag haft, kärlek dans och sång. Aldrig skall jag glömma den, men glädjen är så kort så kort. Hur roligt hade jag inte i Norrköping i går. Nöjena äro nu slut, plikten kommer nu hård och krävande alla krafter, som finns. Ack giv den kraft, som jag behöver och Gud att bestå provet, hjälp mig hjälp mig beder jag Dig innerlig. Grevinnan är alltjämt lika rar och barnen är mycket vänliga mot mig. Grevinnans syster är här, kom på samma tåg som jag med Lil, hon är nog snäll men ej som Grevinnan.

månd. 20 jan. I går gick jag och lade mig ett slag på kvällskvisten och försov till kvällsmat så att de andra börjat då jag kom ner, det var förargligt men ingenting att göra vid. I dag har haft min första lektion, skönt att ha arbete, men grått och dystert ute, i eftermiddag läser jag med de små, läsa och plugga jämt och ständigt. Jag tror aldrig att jag blir lärarinna mer, men nog är det skönt att förtjäna sitt bröd. Bara det

inte vore så tomt här ute man ser ju ej en varelse mer än själva familjen och nog är det roligt med människor. Bara jag kan sköta min plats, om jag visste att jag kunde det, då vore jag glad, men jag vill tro på Gud. Redan längtar jag efter Påsk och räknar veckorna dit, men det är för tidigt första dagen.

tisd. 21 jan. Jag passar ej ett dugg till lärarinna jag är så trött på det så jag ville resa långt bort från allt vad barnungar heter. Jag längtar hem så jag tror jag dör. Ingenting har nöje för mig allt är så rysligt grått och tomt. I dag skall lillen döpas. Min kära dagbok om jag inte hade dig vem skulle jag då ha att tala med om min glädje och smärta för. - Gossen är nu döpt, det var högtidligt, det första barndop jag varit med om på över 10 år. Pastor Sandéns tycker jag mycket om, de äro så enkla och trevliga.

onsd. 22 jan. Fröken Hamilton (Louise) har rest. Jag lider hemskt. Jag vet inte varför men jag vill bara gråta, om jag finge kasta mig på golvet och storskrika så skulle jag det. Det är så tomt, så utsägligt tomt, jag vet aldrig hur det ska sluta. Det har inte gått en dag utan n att jag gråtit och håller jag på finns inga tårar kvar, men jag är ju gammal och måste tänka på livets allvar, men jag tycker ändå att man kunde slippa den tärande längtan och känna att man trivs.

torsd. 23 jan. Det är härligt nedanför på ängen och troligen ska vi ut och åka på eftermiddagen, det ska bli härligt, solen strålar och allt är så skönt. Jag längtar rysligt hem alltjämt, det kommer jag aldrig ifrån, så det kan ej hjälpas. Heja är sjuk och småbarnen ha läst på förmiddagen istället. Jag är alltid så rysligt trött när jag läst med barnen på middagen men så har ledigt en stund på eftermiddagen! Vi har varit ute och åkt i 1,5 timme, det var mycket skönt och friskt, nu stormar och blåser det ute men här har jag en skön brasa att värma mig med.

fred. 24 jan. Jag känner mig rysligt krasslig i dag, huvudet bultar, ute stormar det, vår vackra is är nästan borta. Det är dystert och kusligt ute och jag längtar och längtar alltjämt, kanske det tar slut när den härliga våren kommer, men då får jag komma hem ett slag och det ska bli härligt. Hur skall livet sedan gestalta sig? Skall jag någonsin få känna den lycka, som jag längtar efter eller skall jag hela livet få längta därefter. Att jag ej blir här längre än ett år det har jag klart för mig för det är alldeles för ensligt för mig. Men om jag under detta år kunde göra mitt bästa skulle det vara nog lycka. Fastän nog ville jag också känna kärleksfröjd en gång. Hurudan skall sommaren bli? Det får jag se då fastän det nog vore roligt att veta litet förut, men kanske det är bäst som det är. - I eftermiddag har Grevinnan, barnen och jag dansat ringdanser kring stora bordet och jag har ibland spelat, det var mycket roligt. Jag blir nästan som barn igen, men det är ingen skada med det.

lörd. 25 jan. En vecka har flytt, men den har gått långsamt. Tom tyckte den var som 2 veckor och det tycker också jag, men den första veckan är nog den värsta, tror jag. Jag är glad den är förbi och hoppas nästa går snabbare. Tom är ganska dålig och jag är ej heller kurant, men det går över. Dagens största händelse brev från Mamma, det bästa på denna jord. hon skriver så hjärtegott till sin kära flicka, så det är nog för att göra en glad för många dar. Lördagskvällen är ändå härlig, då man har söndan att tänka på, det är ljuvligt.

sönd. 26 jan. I dag är söndag! Början på min andra vecka här ute. Lyckligtvis är jag ej lika förtvivlad i dag som för en vecka sedan, men nog känns det i hjärtegrunden en längtan som aldrig, aldrig går ur sinnet. Grevinnan önskade mig det som kunde ge mig den största lycka på jorden, glädjen på det nya året och jag önskar kärlek och arbete med framgång. Det tycker jag skulle vara lycka. Jag har tillbragt så gott som hela

dagen i Grevinnans sällskap och det har varit mycket roligt. På förmiddagen var vi ute och gick och på eftermiddagen har vi pratat om allt under solen, men det är nog för att Kammarjunkar'n varit borta, för annars gör de alltid varandra sällskap och då vill jag ej störa utan håller mig för mig själv.

tisd. 28 jan. Brev. brev från Hildegard och Hjalmar. Förtjusande! Jag gick på Strandvägen och läste dem och var så innerligt glad, många kära underrättelser från hemmet, mitt eget hem. Vad jag ändå är rik och dock klagar jag, men när blir man nöjd, aldrig. Alltid är det något, som ej är riktigt bra. Lär mig o Gud att vara tacksam och nöjd här i livet såväl i motgång som medgång.

onsd. 29 jan. Är jag modfälld? Jag vet ej själv, men jag beder min Gud att kunna hålla modet uppe. Tänk om jag skulle snava på någon stötesten och falla, och det törs jag ej tänka på, ack om jag vore viss om framgång och seger, vad vore det då, men varför ska man egentligen bekymra sig så för framtiden, det är ju ej därför bättre. Kunde jag bara lära barnen vad jag skulle och riktigt göra min plikt, men jag är lat, mycket för lat. Barnen är snällare än förut, men bekymmer har jag ändå, kanske i onödan, men det är ett ansvar att läsa med 4 stycken och lära dem alla vad de ska kunna.

torsd. 30 jan. Gud ske lov att jag börjar känna något att jag trivs och att längtan nu ej så stark. Heja , Lil och jag ha i dag varit till mejeriet och hämtat smör, och det var en härlig promenad.

fred. 31 jan. Den sista! Ändå en tröst. Men på det hela taget trivs jag bra och mår som en pärla i guld.

lörd. 1 feb. En ny månad. Den måtte bli mindre rolig för jag har känt mig ytterst ledsen hela dagen. Jag vet ej hur det kommer till, men jag känner mig ibland så ovanligt svårmodig. Jag har varit ute med Heja och Lil ett slag och det var rätt roligt. Inget brev med posten, kände mig besviken. Grevinnan har då inte mycket hjälp av mig, men jag har ju rätt mycket läsning, men lat är jag, gement lat i alla fall.

sönd. 2 feb. Solen skiner jag har varit i kyrkan och det var roligt. Fick höra att Amelie kom i går och det glädde mig mycket. Bara vi nu snart finge träffas, hoppas det blir i veckan. Jag har nu slutat "Min hustrus dagbok" och önskar jag hade någon lika trevlig bok i stället. Grevinnan var nyss uppe på mitt rum och gav mig en handduk och pratade litet. Ack, om jag kunde vara sådan som hon och kunde göra min plikt osvikligt. Jag beder Dig min Gud, giv mig kraft till seger genom livets bränningar och hjälp oss att vara föräldrar till glädje. Om jag något kunde ersätta dem vad de gjort för mig. Ack älskade himmelseke Fader, stöd man stapplande steg. - Vad man ändå sätter värde på söndagen, när man knogar 6 dagar i veckan. Vad ändå Grevinnan är god, jag säger god, ty det är hon i ordets rätta bemärkelse. Aldrig ett styggt ord, utan ständigt vänlig och så hennes självbehärskning, ack den som kunde likna henne.

månd. 3 feb. Jag skrev igår om självbehärskning, i dag har jag fått visshet om att jag inte har ett spår av den sorten. Barnen voro bråkiga i morse och jag sätter mig att gråta vid frukostbordet. Det är ju så barockt så att det är löjligt. Men jag kunde inte låta bli. Sedan kom Grevinnan och troligen såg hon det, annars hade nog barnen skvallrat. Hur skall detta sluta? Skall jag aldrig bli förståndig? Jag tror det inte själv. Tom har gråtit mycket under lektionerna och dagen har varit gemen. Blir nu eftermiddagen lika rolig, blir det härligt!

tisd. 4 feb. Eftermiddagen i går var en motsats till förmiddagen, Tom och jag voro på isen och åkte skidor, det var skarsnö på den, så det gick utmärkt och de andra barnen

åkte kälke. Grevinnan kom efter och hon tyckte att jag redde mig utmärkt för att vara nybörjare. I dag har Tom och jag varit hos skomakaren, det var härligt vackert i skogen, ett eldrött sken på himmelen över grantopparna. Jag blir så högtidligt stämd men på samma gång så vemodig. Men det är ändå samma himmel här som hemma, det har vi gemensamt, och det kan vi se på en gång.

O, vad jag är orolig för Tom⁹, tänk om han inte kommer in i klassen, när han tenterar. O, tänk om jag ej lärt honom tillräckligt. Ibland blir jag så olycklig, så jag ville storskrika, om det hjälpte. Men allt beror på Dig, Du himmelske Gud, Du styr allt med Din vishets hand och jag tröstar uppå Dig. Men hjälp mig att göra min plikt och vara intresserad, måtte jag ej förfalla i likgiltighet och slöhet. Hjälp mig, min Gud, att arbeta med klokhets och kraft, så att jag röner framgång.

onsd. 5 feb. Ack om inte oro för framtiden funnes då tycker jag livet vore ganska skönt. Men något skall det vara jämt. Jag tror jag skall gå till Amelie i dag, men jag vet ej säkert om det lämpar sig. Lektionerna har jag i alla fall slutat för i dag och det är skönt. - Ack vad jag känner mig ensam, så rysligt ensam. Giv mig tröst o Gud och hjälp att göra min plikt att bli en duglig människa.

tors. 6 feb. Ödets nycker! Här går jag och räknar veckorna till påsk och så kommer jag troligen ej hem. Grevinnan frågade mig i går, om ej min bror Knut kunde få komma och tillbringa påsken tillsammans med Tom. Jag tyckte det är alltför snällt av henne att vilja det. Men nog ville jag också ytterst gärna komma hem till mitt kära hem ett tag men sedan är ju så nära sommaren, så det går alltid. Nog vore det skönt för min lilla bror att få komma ut lite och se sig om. Jag har skrivit i dag och frågat, vad Mamma tycker. - Fröken Tunér har kommit, hon ser mycket rar ut, ej vacker men snäll och enkel. Jag tror säkert att vi bli goda vänner. Nog är hon av annat skrot och korn än Fröken Danielsson, det är säkert. - Brev hemifrån och från Hjalmar. Det är fatalt att de alltid komma på en gång. Hjalmar's brev var vänligt och trevligt som vanligt, men hemifrån var det sorgligt. Hildegard ligger svårt sjuk, måtte det ej vara farligt. Hjälp Mamma Du gode Gud, att hon ej överanstränger sig.

sönd. 9 feb. Söndag! Grått och dystert ute! Fröken var nyss uppe, hon är led på alltsammans och vill resa, troligen stannar hon ej länge. Det är rysligt tråkigt, för då blir jag åter ensam, hon leds alldeles rysligt och gråter ofta. Det är oändligt synd om henne och jag vet, hur jag skall trösta henne. Om jag bara kunde få henne att stanna, ack om jag kunde. Men hon trivs ej och då är det svårt. Jag vet själv hur det känns, men man måste försöka stålsätta sig. Ack Gud, hjälp henne Du, som kan frid och tröst i människohjärtan. - Jag känner mig så orolig för Hildegard, tänk om hon skulle dö. Men det törs jag ej tänka på, då tror jag att jag ej heller kunde leva. Jag måste ringa hem i dag, annars får jag ej ro. - Jag har ringt och det var gott och väl, Hildegard bättre och alla andra krya och friska. Söndagen har förflutit stilla och lugnt och nu är läggdags. Grevinnan och jag har pratat om skolan och jag känner mig så oändligt orolig för Tom. Jag vet ej om han skall in i skolan i höst eller hur det blir. Ack om han väl hade tenderat in och det gått bra, men jag får ej ro, det är så tyngande att känna ansvaret. Bara jag känner det på rätt sätt, så att det eggjar mig ännu mera, det vill jag, ack Gud, lär mig veta, vad min plikt tillhör.

⁹Han skulle, som tioåring, in femte skolåret i läroverket i Norrköping, för att komma in måste man tentera (prövas) i ett antal ämnen. Även under min skoltid gjorde vi också det.

månd. 10 feb. I dag har jag varit hos Amelie Forsslund. Hon var sig lik, jag fick gott kaffe och sedan följde hon mig och vi hade roligt som vanligt. Jag åkte skridsko och det var rysligt skönt.

Tisd. 11 feb. Grått och disigt. Jag skulle åka och köpa strömming till Rönö, men jag tror att Kammarjunkaren och Tom skall följa med. Jag hoppas det kommer brev hemifrån med posten. I eftermiddag har jag inga lektioner med småbarnen och det är skönt.

tors. 13 feb. Vi voro ute och åkte skridsko efter strömming och fick åka längre än väntat, det var mycket vatten på och jag naturligtvis skulle slå en rova, just som Kammarjunkaren vände sig om, så att han fick se det i sin glans. Vi åkte ända till Lönshuvud, som reste sig med sin ensliga vackra gran mot den kala klippan, det är ett mycket bra sjömärke. Vi hade en kolossal medvind på ditvägen, men det var värre, när vi skulle åka hem. Det blåste intensivt och ibland var det nära man åkte baklänges i stället för att komma framåt. Snart så vi dock Vintersbo på avstånd och det var ganska välkommet. - Fröken Tunér skall nu resa i morgon, fredagarna äro sig alltid lika, Tyko Brahedagar. Jag tycker det är så rysligt tråkigt, så jag kan storgråta när som helst, när jag tänker på't. Vi har haft mycket sällskap av varandra och det blir ett hemskt tomrum. Men det är inget annat än att finna sig. Nog har jag försökt att få henne att stanna men leds alldeles förtvivlat och vill ovillkorligen hem. - I dag har skickat brev till Hjalmar och nu väntar jag bara på svar, det är roligt att ha brev att vänta.

fred. 14 feb. Alla barnen i hög feber, alla ligga till sängs. Fröken Tunér rest. Det är nog för en hel vecka. I dag har åter den rysliga beklämningen varit över mig. Jag måste medge att jag saknar henne rysligt och grät naturligtvis en vers innan hon reste. Hade ej Grevinnan varit så rysligt snäll i kväll och pratat med mig hade det nog varit rysligt tomt, men det kommer nog igen är jag säker på. Mätte det dock ej bli så svårt. Om man hade en enda jämnårig vän i närheten, men det är ju alldeles tomt.

lörd. 15 feb. Vilken tillvaro. Barnen sjuka, en pinande ensamhet plågar mig. Mitt huvud bultar som en hammare och livet känns så outhärdligt tungt. Hur skall det bli? Skall glädjen någonsin mer spira i mitt hjärta. Detta får ej fortfara, då vet jag ej hur det går. Sjukdom hemma, sjukdom här, överallt dystert. Det är tomt efter Fröken Tunér, och därför är nog ensamheten svårare än någonsin. Ack om jag kommer till Amelie i morgon, det skulle vara roligt.

torsd. 20 feb. Tack, Gud för att jag åter är kry och frisk! Jag har varit sjuk i influensa och var mycket dålig i söndags 40,2 feber, när jag satt på stolen och Ingrid skulle bädda om damp jag pladask i golvet av yrsel. Grevinnan och Kammarjunkaren sjuknade också så syster Elin måste komma hit. Det är rysligt roligt att ha henne här, den rara människan. Nu äro vi dock på fötter allesammans, utom Ingrid, och vi äter här uppe i hörnrummet, för att salen är för kall. - I dag har jag haft brev från Hjalmar och han skriver vänligt som vanligt. Jag ringde på hem d. 18 och gratulerade Mamma och då fick jag höra att Hildegard och Göte äro på Epidemisjukhuset för scharlakansfeber. Det är rysligt tråkigt, de äro visst på bättringsvägen i alla fall och det är skönt.

fred. 21 feb. Ute är gudomligt. Snön ligger på de vackra granarna och luften är så klar. Det vore så roligt att gå ut, men det är nog bäst att hålla sig inomhus. Jag känner något så kvävande i bröstet. Det är som jag ej kunde andas ibland, men det kanske bara är inbillning. Ack, vad livet ändå är dystert, det är en enda oändlig sorg. För vad glädje finns väl? Om det varar en minut så är det slut sedan och åter kommer livet och

kräver och fordrar. När skall man finna någon ro? Jag längtar efter Mamma, för hos henne är nog den enda plats på jorden, där man känna sig trygg och nöjd. Ack, Moder, Moder kär, var finns din like.

lörd. 22 feb. Nu äro fem veckor gångna, sedan jag kom efter jul. När man ser tillbaka på tiden, är den ej så lång, men mycket arbete återstår och många strider måste utkämpas. Jag har fått brev från lilla Mamma och det är mycket roligt.

sönd. 23 feb. Hildegards födelsedag, hon har nog ej så roligt stackare, som måste vara på sjukhus, det skall vara rysligt enformigt. Måtte Gud välsigna henne till detta nya år och hjälpa henne i livet. - I dag har varit söndag, lugnt och stilla. Jag har läst "Till våra flickor" av Jeanna Oterdahl och den är något att tänka på. Ack, när blir man som en människa skall vara, eller rätt och slätt människa, man har så många brister av alla slag, så många frestelser på vägen, så mycket att övervinna, men med Guds hjälp måste det gå. Jag hörde i dag att Grevinnans valspråk är "genom", det är bra och enkelt, som hon själv är. Jag vill ta till valspråk "framåt", det tycker jag är som en drivfjäder. Men bara man hade ett mål bestämt att sträva efter, det skulle vara härligt. Jag tror ej jag kan bli lärarinna, men kanske det skulle gå. - Efter influensan har jag fått en öronböld, som har varit rätt ond. Syster Ellin sprutar örat ett par gånger om dagen och det är skönt.

månd. 24 feb. Ack, vad jag känner mig märkvärdig, jag går som i en dimma för min dövhets skull. Jag vet vad jag vill eller önskar, men jag tror att det är frisk luft ute som fattas mig. Jag har nu varit inne en vecka över en vecka och det skulle vara härligt att snart komma ut.

tisd. 25 feb. I dag är grått ute, men jag tror att jag ändå skall gå ut. - Jag har varit till sågen och det var härligt efter allt innesittande. I kväll har syster, Grevinnan och jag suttit och pratat och det var rätt roligt. Bara man inte var så välsignat döv, men jag måste fråga om vartenda ord nästan.

onsd. 26 feb. I dag fick jag kortbrev från Hjalmar, där han frågade hur det är med mig. Det är rysligt hyggligt av honom och jag skall skriva och tala om att jag är rätt kry. - Ack, om jag kunde vara den lärarinna jag skulle vara, om jag kunde lära barnen riktigt. Men det fordras både kraft och tålamod och det har jag inte överflöd på.

torsd. 27 feb. Jag är avundsjuk på syster Elin, det låter rysligt styggt och borde ej skrivas, men det är dock så. Hon är så duktig, kan allting, är så pratsam och vänlig och omtyckt av alla och jag är alldeles motsatsen. Grevinnan sitter långa stunder och pratar med henne och det är ej underligt, när hon är så snäll och vet så mycket. - I dag är det storm så det viner i knutarna. Om jag hade ett riktigt mål att sträva för, jag tycker jag tycker jag bara låter tiden gå utan att tänka. Nu är mitt mål förstås att kunna lära barnen så mycket som möjligt, men sedan står man där igen utan någon hållpunkt. Giv mig ett mål, min Gud, något att leva för.

månd. 2 mars. I går var söndag, syster Elin och jag fick åka till kyrkan. Det var egentligen meningen att Kammarjunkaren skulle åka dit, men när han fick veta att vi bägge ämnade gå stannade han hemma och lät oss åka, för det fanns ej plats för mer än två. Det var förtretligt men gick ej att ändra, han var bestämd. Det var rätt skönt, jag träffade Amelie, jag önskar rysligt att jag träffade henne snart. - I dag har jag haft brev från Thif, hon gläder sig åt livet och tycker trädgårdsmästaryrket är härligt. Hon är lycklig, hon har ett mål, men vad har jag, famlar i mörker.- Vad jag är döv, hör ej ett ord, om de ej talar mycket högt till mig. Det är något rysligt, men det går väl över.

tisd. 3 mars. Har varit hos Amelie Forslund i dag det var härligt. Fick gott kaffe och låna böcker till undervisningen och spelningen. Vi togo en duktig promenad och allt var skönt. Amelie frågade om jag ej ville bli lärarinna i Linneberga efter henne. Fru Fliesberg hade bett att hon skulle fråga mig, men jag sade bestämt, det tycker jag skulle vara skamligt mot Grevinnan att flytta, om jag ej vill stanna kvar ett år till här.

torsd. 5 mars. I dag på rasten bad Syster Elin mig dra mangeln ett tag, jag drog förstås men snart kom Grevinnan och Heja in. Heja ville ha en räknebok gjord, och som hon stod där fick hon fingrarna i mangeln, och jag visste om inget, förrän hon började skrika. Fingret blev platt och gick sönder, så hon kunde ej skriva. Naturligtvis blev hon förtvivlad och grät också i förskräckelsen och nu är hela olyckan glömd. Hoppas att hon kan skriva i morgon. - Om måndag reser Kammarjunkaren till sta'n, sedan blir det ljuvligt. Jag törs ej tänka därpå för jag vet hur hon kommer att saknas.

fred. 6 mars. I dag skall Syster Elin resa. Ack, vad jag är ledsen. Varför skall man någonsin mötas, när man bara skall skiljas igen. Vore det ej tusen gånger bättre att man aldrig såge varandra. Vad tomt det skall bli, jag törs ej tänka därpå. Nu först vet jag vad hon varit. Vän, kamrat, hjälp allt här ute för mig. Men om jag gråter så hjärtat brister, stannar hon ej. Skall jag aldrig kunna slippa att känna skilsmässans smärta. O, Gud, himmelske Fader. hjälp mig och giv mig tröst.

sönd. 8 mars. Syster Elin reste ej på fredagen, men idag blir det av. Kammarjunkaren skall på samma gång till sta'n och sitta nämndeman, så då får jag åtminstone rå om Grevinnan ett slag i eftermiddag, och det är skönt. Jag får i dag en korg hemifrån och jag riktigt längtar efter den.

månd. 9 mars. Korgen är kommen med åtskilligt gott. Jag skulle ringa och tacka i dag, men det hördes rysligt dåligt i telefon och inte träffade jag Mamma, så det var just ej mycket nöje. I går kväll ha Grevinnan och jag pratat efter kvällmat i Kammarjunkarens rum och det har varit rätt trevligt. Men jag håll på med ett par rysliga handduksstoppa, som alldrig ville taga slut. Det är Grevinnans specialité att stoppa, så jag vet att mitt arbete är mer än underhaltigt. Det är genant att sitta och stoppa och det blir så rysligt fult.

tisd. 10 mars. Snö, snö hela marken så djupt så man kan med stor möda gå. Jag har varit till bryggan men det tog en rundlig tid och var rysligt svårt att bana sig väg. Jag har skrivit till Olga i dag det är hennes namnsdag i övermorgon. Ingen post fick vi idag, snöhinder. Telefonrådarna hänger söndriga nere på gården, inget får man höra från den yttre världen.

onsd. 11 mars. Vart skall det tá vägen med allt detta snöande, man kan inte komma utom dörren utan att bli dyblöt. Det är egentligen tråkigt, jag ville egentligen så gärna gått till Amelie i dag på onsdá'n, men det är omöjligt. - Mamma ska till Norrköping om söndag, ack, vad gärna jag ville kkomma dit och krama om henne ett tag. Grevinnan så att jag gärna fick resa, men hur skall det gå till. Inget bud kan man få, inte telefonera, det är hemskt, jag får nog stanna där jag är.

tors. 12 mars. Om jag visste om Tom skulle in i skolan i år eller nästa år. Det är ej bestämt än, men nog ville jag rysligt gärna veta det, så man har något att gå efter. Grevinnan frågade i går, om jag hade något bestämt för nästa år, annars ville hon rysligt gärna att jag stannade kvar här. Ute viner vinden, det snöar i ett och liknar inte mycket vår. I går åkte jag skidor, det var rysligt roligt. - Ack, om jag kunde komma till Norrköping men i dag är torsdag och om jag skriver kan jag ej få svar, inte

kan jag telefonera. Det är så motgjort allting, tycker jag. - Varför har jag blivit lärarinna, jag kan inte, jag duger inte till det. Något hemskt skall hända, det tycker jag alldeles. Varför har jag åtagit mig något som jag kanske ej kan fylla, ack, Gud, giv mig hopp, jag misströstar så. Om jag blott kunde lära barnen, vad jag skulle, men jag känner mig så oförmögen till allt, som fordras av en lärarinna. Jag ångrar att jag åtagit mig ett arbete, som jag säkert ej kan utföra. Ack, Gud giv mig hopp.

fred. 12 mars. Det blir säkert av att jag skall resa, o vad det skall bli roligt att träffa lilla kära Mamma, skada blott att det blir så kort, men något är bättre än inget.

sönd. 15 mars. söndag! Jag har varit i Norrköping och träffat Mamma och haft förtjusande roligt. Ack, vad det var härligt att tala vid henne. Minnet har jag åtminstone kvar det kan man leva på. Mamma skulle på bröllopet till tant Linchen och Gudrun och Ruth också. Tant Philipsson skulle ej gå, för att hon var dålig. Glädjen den var så kort, så kort på en dag den flyktar bort.

Men ett paket skulle jag ha med till Grevinnan, jag hämtade det hos Oscar Pettersson, men naturligtvis ligger det kvar hos Philipssons. Vilket hönsminne, men när man pratar glömmar man allt. - I dag är jämt en månad till påsk, hur skall det gestalta sig? Skall jag vinna framgång i mitt arbete, det give Gud att jag finge. Det vore den bästa glädjen. Arbete och framgång, det är lycka.

månd. 16 mars. Härliga dagar eller rättare sagt kväll. Grevinnan och jag har varit ute och skidat i månskenet och det har arit gudomligt. Heka nejden som i sagoglans, den mörka skogen, den vita glittrande snön och den stjärnbeströdda himlen. Det gick över med fart, gnistert kallt, men vi blevo snart varma, det ar något som sent skall glömmas.

lörd. 21 mars. Ute är grått och tö, så att man ej kan åka skidor längre. Jag har snuva, vilket just ej är glädjande. Nu är lördagskväll. och det är skönt, i morgon får man sova och vila ut. Inte för att jag överanstränger mig men ändå är det skönt att andas ut. I morgon är det någon underlig konsertapparat som skall sjunga i skolsalen i Rönö, men det är kl. ½ 8 på kvällen, så jag vet ej om man kan gå, i alla fall skulle det vara rätt lustigt.

tisd. 24 mars. Haft kort från lilla moster, det var mycket roligt. I går hade jag kort från Mamma, hon är fortfarande i Stockholm och har mycket roligt, den som vore med. Vi håller nu på med slakt, det är ett jobb, men är skönt att ha gjort. Bara jag vore till någon nytta ginge det väl an, men det är svårt att göra så att man inte kanske i stället går i vägen.

tors. 26 mars. Solen skiner, våren nalkas. I morse var jag ute på skidor, men slog eftertryckligen kullerbyttor. Jag slog i så jag har blivit litet "styv i nacken". Grevinnan är i gång med slakt, jag önskar jag kunde hjälpa henne litet.

lörd. 28 mars. Livet är gement! Varför skall man finnas till, bara för att sörja och klaga. Jag vet, att det är den befalandes fel, att den lydande inte lyder, men vad skall man då göra, man står absolut maktlös, åtminstone utom skolan. Ack, Gud, giv mig kraft att strida och behålla segern! - I går var Tom och jag i Linneberga och handlade och vi träffade förstås Amelie.

sönd. 29 mars. söndag! Jag har varit i kyrkan och träffat Amelie och vi har gjort upp att träffas i e.m. Det skall bli roligt. Ute är vår, snön smälter raskt och solen riktigt steker. - Amelie och jag har varit ända till Mörje på e. m.

torsd. 2 april. Jag har talat vid Mamma i telefon och det var mycket roligt. Hon var orolig för mig, för jag har varit rätt lat med att skriva. - Hade brev från Eva häromdagen. Hon var guvernant uppe i Dannemora hos en kronofogde Lindgren. Tänk att vi skulle bli lärarinnor bägge två, vi som hållit samman så.

lörd. 4 april. Det är härligt att ha ett bestämt arbete. Man känner sig så nöjd och tillfredsställd över att kunna uträtta något till gagn. Men tänk om jag alls ej passar som lärarinna, om jag ej har förmågan att undervisa, det vet jag ej själv. Men jag vill leva i den tron att ej mitt arbete är gagnlöst.

tisd. 7 april. Tiden flyr. Nu är Rut rest, så nu ha vi en jungfru mindre och litet mer att göra, men det gör ingenting, bara det kommer någon annan till påsk, så att jag kunde resa hem med gott samvete. Jag tycker att jag borde vara kvar och hjälpa till nu, men jag vill så innerligt gärna komma hem. Ack, vad jag önskar att någon jungfru komme före påsk, men det vet jag är inte tänkbart, då kunde man resa med gott samvete.

torsd. 30 april. Sista april! Mycket har varit sedan sist. Jag har varit hemma och firat påsk, det var ej så roligt som jag föreställt mig, men alla fall omväxling. - Nu har arbetet åter varit igång en vecka men jag har både snuva och hosta och måste hålla mig inne. Vi har fått barnjungfru, hon heter Anna, skall sedan bli sjuksköterska, hon är snygg och trevlig och äter inne med oss. Det är sällskap i enformigheten.

tisd. 5 maj. Tiden går. Nu är sommaren snart här, men kallt är det alltså, vi elda och innanfönstren sitta kvar. Första maj eldade vi en stilig eld på berget med en tjärtunna i enris, det var förresten sista april på kvällen, det var rätt muntert. - Barnen Lil och Signe äro sjuka, jag har haft brev från Mamma, pappa har varit sjuk, just inga glada nyheter, Hildegard är i Västerås, måtte hon få roligt. Jag har det så bra jag kan, och ändå skall jag bort, jag är nog dum, men hur skall jag kunna läsa 3 dje klassens kurs med Tom, det vågar jag ej åtaga mig. - Om man kunde vara glad, men sinnet är så tungt, jag gläder mig ej åt sommaren, ack om jag hade ett mål att sträva för, då skulle livet få värde, jag flackar hit och dit och vet ej hur det skall bli.

onsd. 13 maj. Jag glömmer alldeles bort min kära dagbok, om kvällarna då jag förr alltid tog fram den har jag nu sällskap med Anna och det blir då ej av att skriva. I dag snöar det fastän det är långt i maj. Jag har nu min cykel här och åker ofta, har varit efter posten ett par gånger i Linneberga. Tom är sjuk, har huvudvärk, alla barnen äro för övrigt krya, lille Bo har varit mycket klen och Grevinnan grät mycket, men han är nu bättre. Tänk - en månad till och jag skall hem - hur skall det sedan bli, skall lyckan eller olyckan komma, jag har för mig att lyckan är som bäst och snart kommer de heta striderna i livet, men det finns en Gud, som står över allt och han hjälper mig. - En dag låg en bok på mitt skrivbord med mitt namn i, den hade Grevinnan skänkt mig, den hette "Till de unga" av N. Beskow, mycket trevlig och bra bok.

torsd. 14 maj. Hildegard förlovad, min kära syster, det är så underligt. Jag känner mig glad och ber Dig innerligt, min Gud, att Du är med henne och hjälper henne i detta viktiga steg. Det skulle bli Anders Eriksson, det visste jag och jag tror, att hon har gjort ett lyckligt val. Vill Du Gud vara med henne och skydda henne i livets stormar.

fred. 15 maj. Jag skall ha examen, jag trodde jag skulle slippa med avslutning, men det gick ej alls, det var så jag blev knäsvag, men det måste ju gå, ack, om det vore över. Jag bävar då jag tänker på det. Nu måste man sätta sig och skriva lektioner och gno in i huvudet det korta sammandrag av allt vad man läst. Hur skall det gå till, milde Gud var när mig och hjälp mig att vara förståndig.

sönd. 17 maj. Examen gör mig tokig. Var jag går har jag bara frågor i huvudet, jag kan ej tänka på något annat. Jag kan ej förstå, varför jag skall ha en examen, när igen har haft det förut, månne det är för att Grevinnan tror, att jag ej lärt dem tillräckligt utan först vill höra. O kristendomen! Hur i all världen skall jag kunna göra ett sammandrag av allt, vad vi läst. Ack hjälp mig o Gud.

tisd. 19 maj. söndagen är gången. Anna och jag var i kyrkan och träffade Amelie. På eftermiddagen var jag ute vid Linneberga, vi voro långt bort och det var härligt. Snart reser hon och det blir just ej roligt, man måste finna sig. - Jag håller på med kristendom, så jag kan bli vimmelkantig, måtte jag lyckas.

lörd. 23 maj. Tiden går. Domen randas! Skall det gå eller ej, det får tiden utvisa. Om det vore över. - Jag har varit mycket i Linneberga under sista tiden, ävensom med posten och handlat det har varit roligt. I dag är regn och jag känner mig också som ett moln. Måtte solen skina åter.

fred. 29 maj. I dag har Amelie rest. Det är tomt, mycket tomt men måste gå. - Var hos pastor Sandéns för ett par dagar sedan på middag tillsammans med Grevinnan och Kammarjunkaren. Även kyrkoherde Wetterlings var där. Det var trevligt. I morgon reser Grevinnan Cronstedt, Lil och Signe till Fullerö, således är det sista dagen jag är tillsammans med dem. Ack, vad tiden går, i dag om 14 dagar är examen, Gud hjälpe mig. Det går ej utan arbete, men hjälp mig då att riktigt försöka, ack om det ginge bra!

onsd. 3 juni. Livet är dock skönt! En härlig himmel med nymåne, späd grönska och mild sommarluft. En lätt dimma ligger som en fin slöja över ängen och bakom står den härliga skogen. Jag har badat kallbad för första gången i år. Det var mycket skönt. Det är snart bara en vecka till examen, ack vad tiden går, milde Gud, gör slutet gott.

torsd. 11 juni. Dagen före examen. Hur skall det gå, ja det får tiden utvisa Mina lektioner äro nu slut. Det är vemodigt och dystert. Hur skall det sedan bli, många svåra duster vänta mig därute bland människorna, ty här har jag varit som i en säker hamn. I dag har jag badat för andra gången, härligt skönt var det. Om jag kunde gå och bad i morgon före lektionerna skulle det vara härligt.

Sommarlov

sönd. 14 juni. Ombord å "Pallas" ute på Slätbaken. Härligt. Blåser en frisk bris, solen färgar molnen i guldglans och livet känns så friskt och skönt. Men ändå känner jag vemod. Jag har nu skilts från Vintersbo, Grevinnan, Kammarjunkaren och barnen. Det var ej utan tårar, dock med hopp om återseende nästa sommar. Jag har fått ett utmärkt betyg, mer än vad jag är värd. Jag har blivit rodd ut till "Pallas" av en skärgårdsgubbe, det var lustigt. Kapten brummade litet för att vi ej sagt till lite i förut, men det hade jag verkligen gjort genom brev, fastän det ej kommit fram. I alla fall har allt gått bra och kaptenen har visat mig plats i salongen. Nu sitter jag och väntar på att få se Stegeborgs gamla ruin. Det skall bli intressant. - Vi har rest förbi Stegeborg, det ligger på en ö och en bro leder dit ut, ett högt torn reser sig på avstånd, och när man kommer närmare ser man en gammal mur, som ännu står och vittnar om våra förfäder och deras bedrifter. - Nu återstår natten, jag undrar hur det skall gå att sova där nere i salongen.

månd. 15 juni. Klockan är fyra på morgonen. Förtjusande härligt i den tidiga morgonstunden. Vi äro nu i färd på Roxen, det blåser friskt och härligt. - Jag har sovit

gement dåligt, knappt en blund på hela natten, så var det ett par skolflickor som ej heller kunde sova och då beslöt vi att gå upp och jag ångrar ej det. - Nu har jag varit och besett Vreta kloster. medan båten gick genom Bergs slussar. Jag har fått en kamrat, en flicka som heter Nanny Nystedt, det är mycket roligt. Härifrån har jag skickat kort till Grevinnan och Lova. Nu är vi äntligen ute på kanalen. En härlig färd.

sönd. 12 juli. Jag njuter nu i fulla drag av mina ferier, det är rätt skönt. I dag har jag varit i Skeninge hos Astrid Rollén och vi har sedan varit hos Lisa Olsson i Örebro. Det var mycket roligt att träffas, vi kamrater, och vi ha haft mycket roligt, skrattat i ett, strax före midsommar var jag i Vadstena och hälsade på Maja Ekwall, som bor hos sin farbror. Där var hembygdskurs och mycket studenter och nationalklädda flickor. Där hölls föreläsningar om allt möjligt t.ex. Erik Axel Karlfeldt, Björnstjerne Björnsson, vegetationen i Östergötland, en berättade om stora upplevelser i Amerika m.m. Om kvällarna var dans, alla möjliga trevliga gamla danslekar, och över alltsammans var en mycket fosterländsk prägel. Så var där också konserter och annat roligt. - Ibland är vi här hemma på Gästis och hör på musiken och det är rätt roligt. Annars är vi ute och går på kvällarna. Levis har en segelbåt, som är mycket trevlig i den brukar vi följa med ut.

Hösttermin

lörd. 1 aug. Vad Guds vägar dock äro underbara! Här sitter jag nu åter i Vintersbo och skriver i min dagbok. Det tänkte jag ej för en och ½ månad sedan. Det är nu bestämt att barnen skall in i skola och då skall jag läsa med dem 1 månad först. Tom har ju läst mycket av II klassens kurs för mig men skall in i II så nu måste I kursen repeteras. Det blir knog att hinna på en månad. Jag vet ej hur det skall gå. Hjälp mig Du Gud, som Du har gjort och stå vid min sida. Jag ber Dig som så många gånger förr gör slutet gott. - Det var tråkigt att resa hemifrån, det skulle bli fest för skyttegillet i Bondebacka och Hildegard och jag skulle sälja blommor. Men jag fick resa ifrån alltsammans. Reste kl. 10 min i 5 i morse och är nu rätt trött. Hjalmar var nere till tåget, jag tycker mycket om honom, han är så snäll och artig. I Norrköping var jag hos Philipssons ett slag och blev vänligt mottagen. Sedan reste jag med båt kl. 2 em. Det regnade men sedan vackert. Heja och Mary voro nere och mötte. Fröken Hamilton är här nu. Grevinnan och barnen kommer i morgon från Fullerö. Det skall bli roligt att åter träffa dem.

sönd. 2 aug. Nu är söndag gången och kvällen är kommen med sin sköna vila. Vad jag älskar kvällarna här ute det är så skönt att slumra in. Grevinnan och barnen har kommit i dag. Det var roligt att åter se dem. Rysligt snälla och vänliga som vanligt. De har ännu ej hyrt våning i sta'n, därför att de vet ej med bestämt om Tom kommer in. Jag kan ju ej säga: "Han kommer in", det är ju omöjligt, för om han pluggar aldrig så, kan det alltid vara något som tar emot. Nu ska vi börja i morgon, det blir rysligt, innan man får någon bestämd plan att gå efter. Ack, Du Gud, hjälp mig att vara förståndig, och styr mig med Din hand, så att det går väl.

tisd. 4 aug. 2 arbetsdagar är gångna, och det börjar att bli vant redan. En ettplugg är det i alla fall. Det är så svårt att riktigt beräkna hur man skall göra. I går var vi till

mejeriet allesammans i ett ärende. Nu börjar jag redan längta efter brev, men det är nog för tidigt. Den som hade någon att prata med, vad det skulle vara roligt. Grevinnan och jag ha gjort upp att jag skall komma på deras silverbröllop i morgon om 13 år dvs d 15 aug. 1921, men vem vet hur det då är. I kväll ha vi varit ute och ätit bär, så jag är alldeles proppmätt.

tors. 6 aug. Alltjämt gudomligt väder. Vi badar varje dag och det är härligt. Inget brev med posten, det var tråkigt. Men det kommer nog omsider. Jag längtar nu ej så mycket hem, men ändå är det en viss tomhet inom mig, det finns ingen att tala med, som är jämnårig. Aldrig blir man nöjd. Hemma kan man få sällskap och nöje, om man vill, men då längtar man ut, när man är ute längtar man hem. Sådant är vårt arma liv, aldrig någon varaktig bostad. Kammarjunkaren har kommit hem, ser kry ut och duktig ut efter sin resa i Norge bland fjällen.

lörd. 8 aug. I kväll är jämt en vecka sedan jag kom hit. Hur skall det vara om 3 veckor till? Då kanske barna ska tentera in i skolan eller också kommer ny lärarinna. Vilket som, jag hoppas att slutet blir det bästa. I dag har jag fått fotografier av Lova med fotografier av oss två, som vi tog när vi voro i Jönköping d. 25 och 26 juli. De äro ej vidare bra men det är skojigt att ha dem. Det var en mycket trevlig tur alltsammans, vi slutade av turen med en tripp till Visingsö, där vi låg på natten och sedan reste var sin väg på morgonen d. 27.

tisd. 11 aug. Tommys födelsedag! Jag har givit honom en bok av Topelius, "Läsning för barn" och den gjorde glädje. Barnen ha lov och jag skulle väl göra lite nytta, men det har ej blivit mycket av. I dag är blåsigt och mindre varmt än vanligt. I går hade jag brevkort från Mamma, det var av skyttefesten d. 2. Det är blomsterståndet med Hildegard, Mia G. och Karin H. riktigt trevligt. Det skulle nog ha varit roligt att vara med, men det gick ej. Landet är skönt, men dock trist. I morgon kommer Grevinnans mor, Grevinnan Hamilton hit, så att fröken Hamilton stannar då också. - Brev från Astrid Rohlén med förfrågan om jag vill antaga en plats hos en Fru Jenny Ohlsson, strax utanför Skenninge som lärarinna för två barn, en gosse och en flicka. Det är svårt att bestämma, men i morgon skall jag ringa på till henne och tala vid henne, vad hon tycker. Hon säger nog att jag får göra som jag själv vill, men det värsta är, att jag ej riktigt vet, vad jag vill. Jag var dum som någonsin sa att jag ej ville stanna kvar på Vintersbo för det hade nog varit bäst för mig. Det är nu gjort och kan ej göras om. Jag tänker på skaldens ord: "Lycka söka, oro vinna är så mångens levnadsstig, vara stilla god och trogen, är för lyckan vara mogen". Lyckan är visst ej för mig, den kan jag ej nå i livet.

Mormorsmor Anna Hamilton (född Hamilton) 1829 - 1917

tors. 20 aug. Jag skall vara kvar på Vintersbo. Jag är rysligt obestämd, först säger jag att jag inte vill, sedan motsatsen. Men Grevinnan blev glad och det gläder mig. Det är meningen att jag skall läsa med Tom och en annan lärarinna med Hedvig och småflickorna. Men om den andra kommer eller vem det blir, det vet jag inte. Jag gissar att jag blir ensam med alltsammans som förut, men det tror jag ej jag kan. Grevinnans mor är en gammal originell gumma, men mycket vänlig och språksam. Hon bor på mitt rum och jag tillsammans med Elsa i barnkammaren. Det är lustigt att ha en kamrat att prata med, när man kommer upp på kvällarna. Ibland går vi upp morgonsena, det är så skönt. Det påstås att man blir glad av att gå upp tidigt på morgnarna, men idag har jag varit uppe sedan 6 och ändå är jag gement ledsen. Hoppas jag kryar upp mig. - Har haft brev från Olga, hon trivs bra som väl är.

lörd. 22 aug. Söndag. Elsa och jag har varit i kyrkan. Om tisdag reser Grevinnan och fröken Hamilton. Det kan hända att jag också då far hem för att ordna med böcker och kläder till nästa år. Det är så underligt att tänka sig ännu ett år här ute med sina sorger, men även glädje, men med Guds hjälp hoppas jag att det skall gå. Det värsta blir, när Tom sedan skall in i skola för det blir det alldeles säkert i vår, tänk, om det ej går, om han ej kan svara på frågorna. Men lova mig, älskade Gud, att giva mig en god vilja, ty det drar en god del av lasset. Om jag försöker göra mitt allra bästa, då kan jag ej göra mer. Jag undrar så mycket hurudan min kamrat är eller blir, för än är det ej bestämt, vem som skall komma. Grevinnan skall skriva i morgon.

onsd. 26 aug. Grevinnans mor och syster har rest idag och jag har åter flyttat upp på mitt rum. Det är ju så trevligt men man har ju inget sällskap om kvällarna. I övermorgon reser jag antagligen hem med "Skärgården", det skall bli roligt, skada blott att det blir så kort. I dag har varit ett ärende till Linneberga. Herr och Fru Flisberg voro med Karin till skolan i Söderköping, lycklig hon som redan är inne i sin klass, om också Tom vore det!

lörd. 12 sept. Jag har varit hemma i 4 da'r. Skärgården var försenad så jag hann ej med tåget på kvällen utan fick ligga hos Philipssons över natt, det var den 28 aug. Hemma var jag på teatern, såg direktör Ranflis sällskap spela "Zigenarbaronen" och "Den glada änkan". Det var mycket trevligt, så hade vi dans en kväll, så det var idel nöjen. Men nu har knoget åter börjat och med det åter bekymmer. Mest oroar mig tyskan, den ger mig gråa hår. Jag kan ej undervisa i den, det är alldeles omöjligt, alltsammans är en enda röra utan någon ledtråd, i dag har Tom eftermiddagslektion, därför att han ej var ordentlig under tyskan i morse. Ingen annan lärarinna har ännu kommit och troligen kommer nog ingen så jag blir nog ensam. Men jag kan ju ej läsa så mycket som var och en behöver, så det kan jag ej hjälpa, att det ej kan bli vad var och en bör kunna. Livet är tungt och mörkt tycker jag.

sönd. 13 sept. I dag är söndag! Grevinnan och jag och alla barnen ha varit i kyrkan och sedan i prästgården och druckit saft och ätit äpplen, det var mycket trevligt.

sönd. 20 sept. Åter söndag! Veckorna går så hastigt sin kos. Om tisdag reser Grevinnan med Hedvig och Signe till Senäte. Kammarjunkarns föräldrahem. Jag skall då vara husmor här hemma och det blir just så ej lätt, det ginge väl an om Kammarjunkarn reste med, vad vore det väl då! Men det måste gå i alla fall, det blir ju blott en vecka, måtte Gud hjälpa mig, så allt går bra. - Nu skall jag gå till P'ramersamora ett slag och prata bort en stund.

Senäte gård, Källandsö, vid östra Vänern där morfars föräldrar och hans syster bodde.

Senäte efter branden på 1920-talet då hela byggnaden återuppfördes.

Morfars far (63 år) och mor (57 år) samt faster Isabella i juni 1896 utanför Senäte

onsd. 23 sept. Grevinnan har ej rest och väl är det. Det blev ej bestämt förrän kvällen före resan så vi blevo alla mycket förvånade på morgonen, när ingen resa blev av. Vi ha ej fått veta orsaken, men det gör ju också det samma.¹⁰ Kammarjunkarn och barnen skall visst resa längre fram.

fred. 2 okt. En ny månad, tiden går raskt. Elsa är nu hemma i Norrköping, så det blir litet mer att göra än vanligt. En dag var Grevinnan i sta'n med tre av barnen och jag var ensam med Bo, ja Kammarjunkarn var ju också hemma. Det gick bra som väl var. Om söndag kommer Elsa. - Tyskan gör mig med gråa hår, det är absolut omöjligt att jag kan undervisa i det, i dag har Tom eftermiddagslektion i tyska och det är nog mitt fel när jag ej kan göra ämnet intressant.

fred. 9 okt. En stor händelse! Hildegard har varit här. Hon var i Norrköping på besök och ville att jag skulle komma dit, men Grevinnan förslog att hon skulle resa hit, och nu har hon varit här, kom igår och reste idag. Hon tyckte mycket om trakten och allesammans här och de tyckte också om henne, så allt var bra. Mycket roligt var det och nu känns det tomt, det var det härligaste månsken i går kväll och vi voro nere på Vintersbo brygga och dansa Boston. I övermorgon kommer den nya lärarinnan Gerda Lindberg heter hon, jag undrar så mycket hurudan hon är, vi ska dela rum och jag hoppas innerligt att vi bli goda vänner och kan arbeta bra tillsammans.

sönd. 11 okt. söndag! Bara det är ju förtjusande men ännu bättre är att nu kommit en lärarinna till, och den nättaste unge i världen. Alla äro betagne i henne, hon är så söt, och det är ruter i ungen, inte går hon och hänger läpp det är säkert. Kammarjunkarn gratulerade mig att ha fått en trevlig kamrat och Grevinnan tyckte det var en söt liten unge, så hon har slagit an. Jag är glad, för jag var rädd, att hon skulle vara otrevlig.

torsd. 15 okt. I dag har varit en skrattdag. Jag trivs mycket bra med min nya kamrat, vi har så trevligt tillsammans. Vi har varit och plockat nypon idag och på återvägen tog vi oss var sin rova att knapra på, men när vi kom hem tyckte Kammarjunkarn ej om det, men då var det redan gjort. Nu ha vi våra rovor här att mumsa på, det ser så komiskt ut.

tisd. 20 okt. I dag har vi tvättat fönster och det var rätt lustigt. Jag hade brev från Moster. I går kväll skrattade vi alldeles rysligt. Just som Fröken Lindberg spretade i sängen, gick den mitt itu och naturligt vis behövdes ej mer förrän vi höllo på att kikna av skratt.

sönd. 25 okt. Ingrid har lämnat Vintersbo, det var i går. Det är ganska tråkigt, hon har varit här i två år och var så van vid allting. Jag gav henne 2 kr. och det var nog kärkommet, för hennes föräldrar äro mycket fattiga, I dag har Doktor Anell varit här, han är så stilig och snäll. Lindberg och jag har varit på en lång promenad åt Linneberga, det var mycket skönt. - Jag har fått en korg hemifrån med diverse innehåll, bl.a. en hel mängd godsaker och ett blustyg. Jag skall själv sy mig en blus, få se hur den blir. Bara man hade tid, men det är så oändligt mycket att göra, fönster skall sättas in, vi håller på varje dag, men det tar aldrig något slut, så är det byk, som väntar, och så det rätt knogigt. Men det skall väl så småningom bli mindre.

tisd. 27 okt. Syster Elin är död, dog d. 23 okt. på e.m. Jag kan ej ens fatta det, hon som var så kry och duktig på alla sätt och alltid så vänlig och rar. Jag kan aldrig glömma henne, frid över hennes stoft. Allesammans på Vintersbo sörja henne uppriktigt, vi

¹⁰ Vår morfar tyckte ej om att skiljas från sina närmaste, kanske det var han som stoppade resan (det är min gissning).

hade väntat att snart få ett besök av henne och så få vi höra att hon är död. Hur underbart är livet. - I dag har Lindberg och jag varit till posten, en härlig promenad.

månd. 2 nov. I går voro Gerda och jag till Kåreholm och såg på en härlig utsikt. I dag ha vi plockat nypon, vi ha ett fönster kvar att sätta in. Barnen äro nu ganska flitiga, vilket är ganska roligt.

onsd. 4 nov. I går voro Grevinnan och jag till Håkantorps till en gammal gumma. Vi gick med friska tag och det var ganska skönt. I dag är strålande väder, vi ska till Linneberga och handla i dag.

sönd. 8 nov. söndag! Gerda och jag ha i dag varit till kyrkan. Min blus är nu färdig och den blev bra, och det gläder mig. I går hade jag brev från Tyra Sandström, det första brev jag fått på 14 da'r, det är rätt lång väntan En dag voro vi alla till Linneberga och handlade, det är nu det mest strålande väder.

onsd. 11 nov. Vi ha fått en ny jungfru, hon ser snäll ut men rysligt lantlig, hoppas dock, att hon är duktig. I dag ha lilla Lindberg och jag varit ute och gått i snön, det var härligt.

fred. 20 nov. Grevinnan, Hedvig och Signe ha rest till Senäte i dag, de ska vara där en vecka och jag ska då vara i Grevinnans ställe. Kammarjunkarn har också varit borta, och vi ha haft mycket trevlig och lugnt, bara jag kan klara alltsammans. Elsa är ganska dålig, men det går nog ändå. Den 13 var lilla Marys födelsedag och hon fick mycket rart den rara ungen bl.a. en kanariefågel, som är hennes förtjusning. I går hjälpte mig Grevinnan att göra en boll åt Knut och den är mycket bra.

sönd. 22 nov. I natt har jag haft Bo. Han vaknade vid 2-tiden, då han fick mat och somnade sedan genast. Men sedan ½ 6 i morse har han varit vaken. Jag ligger nere i hörnrummet, så Gerda är ensam häruppe nu. Allt går bra, Men Elsa är fortfarande klen. Om tisdag kommer troligen Jägmästarn hit. Jag önskar han väntade tills Grevinnan kommer hem, det är så svårt att veta, vad man skall ha till mat. I dag skall skriva hem och till Lova och Tyra, tror jag. Det är härligt vinterväder, ganska kallt med skönt.

sönd. 6 dec. Söndag! Lilla Gerda och jag har varit till Flisbergs på förmiddagen och druckit choklad med härliga kakor. Det var en skön promenad. Grevinnan är nu hemkommen till vår stora förnöjelse, allt går sin jämna gång, men Elsa är ännu ej återkommen. Reser troligen härifrån d. 19 dec. Det skall livat!

sönd. 13 dec. Söndag! Lilla Gerda var mycket sorgsen på förmiddagen, därför att barnen ej blev kammade nog tidigt i Kammarjunkarns tycke. Men på eftermiddagen voro lilla Gerda och jag till posten efter ett paket från Hjalmar med en mängd godsaker, fikon, marmelad, teaterkonfekt mm. Det var härligt gott och vi mumsade tappert. Om lördag vänder jag näsan hemåt, det skall bli roligt.

fred. 18 dec. Tom dabbade sig på sin vers, men Hedvig kunde utmärkt. I morgon far på fria vingar hemåt. Det ska bli skönt.

lörd. 19 dec. På hemresa! Härligt! Jag sitter nu och skakar på tåget till Norrköping. Det var tråkigt att skiljas från alla små rara ungar, de kysstes, så att de höll på att aldrig sluta. O, den kära Grevinnan, hon är den bästa som finns, hon är så innerligt rar. Lilla Gerda är också en söt unge, det var svårt för henne att ej också få resa hem,

men det blir efter jul istället. - Befallningsman¹¹ skjutsade mig, det småduggade hela vägen. Jag kom i god tid till stationen och det var bra. Nu skall jag stanna hos tant Philipsson i natt, det skall bli roligt att se på julutställningen, så kommer jag hem i morgon, söndag vid halv 4-tiden. Det skall bli skönt.

1908

Händer:

I juni slår en jättemeteor ner i Sibirien

i USA:

att Henri Ford presenterar den första T-Forden

i Europa:

Danska kvinnorna får rösträtt vid kommunalval.

Österrike annekterar Bosnien och Herzegovina vilket förödmjucar Ryssland.

Progromer (förföljelser av judar) i Europa får judarna att emigrera till Palestina och bildar den första sionistkolonien - som är grunden till staten Israel 1948

I december äger en jordbävning rum i Messina, Sicilien som kräver 75 000 dödsoffer.

Baden Powell startar scoutrörelsen i Storbritannien.

Tyska marinministern får igenom en lag som snabbt ökar byggandet av fler slagskepp, vilket skall ge Tyskland likaberättigande på haven! Kapprustningen tar fart!

1909

torsd. 14 januari 1909 Julen är över och med den allt roligt. Plikten kallar till nya ansträngningar, detta nya år. Det är andra dagen jag är på Vintersbo efter lovet. Jag har haft en härlig jul, allt har varit så angenämt och behagligt, inget störande i glädjen. Jag fick så många trevliga julklappar bl.a. en vägbonad, granathalsband, armband, näsdukar, 40 kr på banken mm. Av Grevinnan fick jag ett sidenblustyg, mycket vackert. På min födelsedag fick jag kort från Grevinnan, brev från lilla Gerda, blommor, syrener och rosor från Hjalmar, konvaljer från provisor Jönsson, telegram från Lova, dessutom ½ dussin strumpor och fotografiram, så nog blev jag uppvaktad. Så var jag på jultomtarna och dansade vilt och likaså på trettondagsbalen, hela julen har varit dans och glädje. Men jag har gjort litet nytta, sytt ½ dussin dag - och 3 nattlinnen. Nu är i alla fall lovet slut och man är åter på Vintersbo. Grevinnan är på Söderköpings lasarett med Lil, som har mycket ont i sina öron. På hitresan var jag där ett tag, det var meningen att jag skulle byta av Grevinnan och hon resa hem, men så blev Lil sämre, så Grevinnan fick ej lämna henne, och jag reste då hit. Här är nu en engelsman¹², mycket vänlig och snäll, så nu talas det engelska vid bordet, det är rätt lustigt.

sönd. 17 jan. söndag! Fastän det är söndag och borde vara härligt, längtar jag hem alldeles rysligt. Det är så tomt, grått och dystert. Ej heller kommer Grevinnan hem

¹¹ Befallningsman = gammal titel för länsman (kommunal polis)

¹² Morfars (Kammarjunkarn) farmor var engelska (Frances) och familjen höll kontakt med de engelska släktingarna.

minst på en vecka, ty Lil har blivit sämre. Bo är nu som väl är bättre. Stackars lilla Lindberg hon får väl aldrig resa hem. O, om allt åter bleve som det skulle vara.

onsd. 20 jan. I dag har Elsa och jag varit ute och åkt skridsko på Östersjön, det var förtjusande. Man kände sig så fri och glad, när man fick sträcka ut på den blanka ytan. - Lilla Lindberg hade i går brev från sin Mamma, hon var mycket ledsen, att hon ej hade fått komma hem och jag undrar ej på det, det är ju nu så längesen, hon fick lov att resa. Bara Lil bleve frisk och Grevinnan komma hem ginge det väl an. - Jag är mycket orolig för Toms matematik, han kan ingenting och det som är så viktigt, hjälp mig älskade Gud med mitt arbete, det är min ständiga bön till Dig.

fred. 22 jan. I går var en skön dag! Jag hade brev från Hildegard, Tyra och Eva och Hjalmar. Hemma har varit så mycket fester och bjudningar av alla slag, så det skulle varit roligt att vara hemma. Tyra och Eva skickade kort från Norberg, där Eva var på ett kort besök, de önskade så mycket att jag också varit med, då hade vi varit klöverbladet från skolåren, men det var ej meningen. Nu är nog Eva på Johannesberg och läser med sina sinnesslöa barn, jag tycker det är synd om henne men det tycker hon nog ej själv. I alla fall var det roligt att träffa henne i jul ett och liva upp gamla minnen. - Så brevet från Hjalmar, ja, det var mycket hjärtligt och andades innerlighet, jag törs knappast säga, men jag tror, att jag älskar honom. Nu i julas kände jag mig så ovanligt dragen till honom, så jag tror, det måste vara mer än vanlig vänskap. Det är kanske av oro men på samma gång av ljuvlig fröjd över ens varelse och en sådan längtan att se och tala med honom. Han föresvävar mig ständigt, kväll och morgon och under drömmen och på dagen, det måste vara mer än vänskap, det är kärlek. - På Hilda-dagen hade Hildegard skrivit en del vers till Mammans ära, som var mycket bra och satte tårar i många tanters ögon, ej minst i Mammans. - Kammarjunkarn har fått reda på att Gerda skriver till en pojke, som heter Pontus Persson och i dag har han skoajat så mycket om det, så vi har skrattat alldeles vilt. Sådana uttryck som "det är eld i alla knutar" mm. i den stilen.

sönd. 24 jan. I dag har vi varit till Jonstorp på en förtjusande promenad, lilla Gerda, jag och alla barn. I går fick vi telefon att Grevinnan och Lil kommer i morgon, det är härligt, jag bara längtar dit. Men sedan reser nog Gerda, det blir rysligt, hur skall det gå utan henne, det blir förfärligt tomt. Lyckligtvis blir det ej mer än fjorton dagar, men i alla fall. - Jag läser nu "Änkan och hennes barn" av Marie Sophie Schwartz. Den är mycket intressant.

månd. 25 jan. Grevinnan är hemma! Gudomligt! Sol har åter gått upp över Vintersbo, nu börjar man känna igen sig. Vi hade snyggt och fint överallt och jag hade skurit "Välkommen" i en pappskiva och klistrat rött silkespapper bakom och fäst grankvistar som ram, så det satt på lampan, när de kom. Grevinnan blev glad och klappade mig vänligt på axeln.

lörd. 30 jan. Det är härligt väder. Snö på granar och mark. Jag har skrivit till Hjalmar och Hildegard. I morgon reser Elsa hem på ett par dagar. Lyckliga varelse! Bara jag fick komma hem ett slag i påsk. Jag har varit ute på en härlig slädtur. Grevinnan, Kammarjunkarn och Lil åkte i en släde och Tom och jag i den andra. Det var mycket härligt och jag njöt i fulla drag. Lilla Lindberg stannade hemma hos Bo, men fick på samma gång löfte att få resa hem på tisdag. Jag vill lova, det blev glädje, hon kan inte tala om annat än sin resa och det är verkligen inget att undra på, hon har väntat och längtat så länge.

sönd. 31 jan. I dag ligger Grevinnan. Hon förkylde sig i går på slädturen. Det är ganska tråkigt, i natt har hon varit mycket dålig, men är bättre i dag, som väl är.

onsd. 3 feb. Grevinnan ligger fortfarande men är bättre i dag. Bo är ganska dålig och Hedvig ligger sjuk. Lilla Gerda har ännu ej fått resa, men antagligen blir det i morgon, det hoppas jag innerligt, hon har vänta så länge. "Celia" en häst har dött, så det är rätt tråkigt. I söndags var en Veterinär Karlsson här, han var också på kväll.

lörd. 6 feb. I torsdags reste Gerda och var sprittande glad, hon reste 5 på morgonen och det var rysligt tomt efter henne. Hon kommer troligen igen om fredag. Grevinnan låg på torsdag men det var rätt knogigt. Jag läser nu också med småbarnen litet. I dag har Tom varit sjuk. Hedvig har också legat ett par dagar men är nu kry. - I kväll har Grevinnan och jag varit på en promenad, det var alldeles förtjusande. Månstenen och gnistrande kallt. Vi gick med snälltågsfart och det var mycket skönt.

sönd. 7 feb. Jag har varit i kyrkan, det var så längesedan jag var där.. Det var en skön promenad, solsken och gnistrande snö. Nu skall jag skriva till Gerda och till lilla Mamma.

tisd. 9 feb. I går hade jag brev från Gerda och Hildegard. Gerda är mycket glad att vara hemma och har utmärkt roligt. När hon kom hem firades julen med julgran och julklappar. - I går fick jag mina skidor och i dag ha jag och barnen varit ute och åkt, det var mycket skönt. Pastorn och en nämndeman ha varit på kväll och då vankades litet extra godsaker. Nu skall jag beräkna ytberäkning ett slag, det göt mig kollrig, den räkningen. Det är så mycket som skall pluggas in och dagarna flyger fram. Älskade Gud, hjälp mig så att barnen kommer in i sina klasser, och lär mig att orubbligt göra min plikt, men misströstande utan med mod och hopp.

onsd. 10 feb. Har spräckt en ostkupa och den som Kammarjunkarn ser var dag, när han skär osten. Jag skall försöka få tag i en ny. I dag har vi åter åkt skidor, det var skönt, Tom var också med, och det gick ned för backarna. Pastorn och nämndeman har också i dag varit här på kaffe och kväll. Det är några mejeriskrivningar de håller på med. I alla fall vankades en hel mängd extra kakor och det var gott efter skidturen. Grevinnan sa´ idag , att det blir ingen rolig sommar, när man skall vara orolig för barnen om de kommer in i skolan eller ej, och det håller jag med om. Hur ska man kunna ha något nöje, när det skall vara som ett ok jämt. Men gärna känner jag hur mycket oro som helst, om de bara kommer in i sina klasser.

sönd. 14 feb. I dag ha Grevinnan och barnen varit i kyrkan, lilla Gerda var hemma hos Bo. På eftermiddagen ska´ vi åka skidor, det skall bli lustigt. Jag ska´ nu skriva brev till Lova min stjärna. I går fick jag med posten en mängd böcker, som Hjalmar lånat mig. De äro intressanta. Gerda och jag läste i går kväll i dem.

månd. 15 feb. Dagen har varit rätt odräglig. Tom hann ej sina läxor på kvällen och var vid rysligt lynne. - Jag har skrivit brev till lilla Mamma, det är hennes födelsedag om torsdag, åren gå och snart ha vi väl ej henne mer hos oss, hur skall det då gå med oss alla barn , vi ha ju vår far i en Fader uppe i himmelen, som ser ner på sina barn, där få vi då söka tröst.

sönd. 21 feb. Vid frukosten kom Tom inspringande och sade att Pippi hade flugit. Det blev en uppståndelse. Alla rusade ut och sökte och till sist fann de honom i trädgården och fick in honom i buren till lilla Marys förtjusning. Gerda har i dag varit i kyrkan. Kammarjunkarn bjöd på skjuts , jag ville ej fara för jag har huvudvärk, riktigt gemen för den vill aldrig gå sin väg, det är nu tredje dagen, som den går på. I dag är strålande

väder och skönt på alla vis. Hjalmar till ära, han fyller 24 år. Jag har skrivit brev till honom och önskat honom lycka och välgång. Den 15de voro vi hos Befallningsmans på kaffe med gott dopp, det var fru Philipssons namnsdag och vi hade med oss en blomma från Grevinnan. Hon skulle också följt med, men var dålig, så att hon kunde ej. På torsdag ringde jag hem för att gratulera Mamma, men sorgligt nog träffade jag henne ej, men fick dock tala med Pappa, Moster och Hildegard. Jag fick då höra att Tant Lövgren är död, det är så många som dör hemma nu tycker jag. Hon skall begravas i dag, så då vet jag att de hemma äro på begravning i dag.

månd. 22 febr. I dag är Kammarjunkarns födelsedag och den har firats med fröjd. Alla barnen var utklädda, Tom hade en stor trumma, Hedvig var gumma, Lil dalkulla, Mary dalmas, Signe hade en mycket nätt isbjörnsdräkt och så marscherade de in, Tom i täten slog en virvel, sedan barnen med kaffebricka och kakor i långa banor. Jag hade en vers som äntligen skulle läsas upp fastän den ej alls var något klyftig: "I dag är högtidsdag på Vintersbo, det veta vi allesammans, ty det har styrts med fröjd och gamman! Till och med vår lille Bo har varit med i köket och varit road utav stöket. Men i dag når barnens fröjd sin allra högsta höjd, ty de få sin pappa kära, på bästa sätt nu ära. Alla önska vi att lycka, må hans levnadsbana smycka, och att många år ännu återstår." Den blev mycket omtyckt och alla var glada ej minst Kammarjunkarn. I dag kom en stor tårta från Konditoriet, som vi fick mumsa på vid middagen. - Jag har haft brev från Amelie F. med fotografi, det var roligt. Från Hildegard hade jag kort, som lovade brev från lilla Mamma.

tisd. 23 feb. I dag är Hildegards födelsedag. Jag har haft brev från Mamma och det var så rysligt roligt. Jag var ute med barnen på eftermiddagen och då kom Gerda viftande med kortet till min stora glädje.

sönd. 28 feb. Den sista! En månad har flytt. Ack, vad tiden går! I dag är söndag och det har varit en riktigt trevlig söndag. I fredags fick jag från Mamma en korg med det raraste innehåll. Där var en del rena kläder och dessutom apelsiner, karameller, kex mm. allt förtjusande gott och naturligtvis mojar lilla Gerda och jag oss värre. I dag ha vi varit ute på isen och åkt skridsko det var mycket skönt. Jag har skrivit brev till Mamma och Astrid Rolén.

lörd. 6 mars. Grevinnan och Kammarjunkarn ha varit hos Kammarherre Flach på Svensksund. De reste i torsdags och kom igen fredag. Jag hade Bo över natten och låg nere i sängkammaren, till barnens stora glädje. - I går kom vår nya husjungfru, hon är endast 15 år, men duktig och ser hurtig ut. Hon är från Karlskrona och pratar likt skåningarna.

sönd. 7 mars. På eftermiddagen ha Gerda och jag varit till posten och där såg vi en amatörfotograf, som fotograferade Loviseberg. Vi bådo honom också knäppa av oss och det gjorde han till vår stora glädje. Vi få det om söndag, naturligtvis äro vi som små apor, men det är i alla fall ett minne. - I dag har jag läst "Mot ljuset" av Mary Karadja, den är mycket fin.

månd. 8 mars. I kväll ha Grevinnan, Gerda och jag varit ute och åkt skidor, det var gudomligt månsken och rysligt härligt.

fred. 12 mars. Vi ha varit ute och åkt skidor om eftermiddagarna och det har varit mycket skönt. I dag töar det, så det går ej. Jag skrev i går till Olga till hennes namnsdag och i dag skall jag skriva till Moster, det är hennes namnsdag på söndag.

tisd. 23 mars. Jag har haft brev från Mamma, min egen älskling! Toms matematik och tyska gör mig gråhårig.

onsd. 24 mars. I går var en konsulent här på kvällsmat och två byggmästare. Och då fick vi vårt kort, det är rätt bra, det är roligt att ha det, fastän vi se rätt komiska ut.

torsd. 25 mars. I dag är Marie Bebådelsedag. Gerda och jag ha varit i kyrkan. Med posten hade jag avis från Hjalmar, ett paket med konfekt. Lilla Gerda skrek, så det ekade i huset och vi voro hungriga på gott, så jag marscherade bums till posten och fick ett paket med fikon, karameller, marmelad mm. Det är rysligt hyggligt av Hjalmar att tänka på oss härute i ödemarken.

lörd. 27 mars. I dag har varit härligt. Gerda har fått en låda med gotter, det är minst 10 påsar med kakor, karameller, knäck, äpplen, mm. Jag har haft telefon hemifrån, Mamma vill att jag skall komma hem till T.T. balen i dag åtta dagar till, men då får jag försaka ett par läsdagar och det vill jag ej gärna. Jag har haft brev från Hjalmar, mycket vänligt och trevligt. Judit har i natt fått en pojke, som är duktig och hon själv är kry. Måtte hon få lycka och glädje av sin lille gosse och må Gud beskydda honom genom livet.

sönd. 28 mars. På eftermiddagen ha Befallningsman med familj varit här och det har varit trevligt. Jag har hela eftermiddagen hamrat på pianot. Dagen har varit skön och det är vår i luften, så man känner sig litet trött. Jag har skrivit till Judit och Hildegard.

onsd. 31 mars. I går var Kammarjunkarn och jag på släde till posten, det var riktigt trevligt. På eftermiddagen voro Grevinnan och Kammarj. till Greve Mörners på Kåreholm på middag och jag hade Bo på kvällen. Sedan sutto Gerda och jag och sydde hela kvällen, tills de kommo hem vid ½ 11-tiden. I dag har en slaktare varit till middag, "en hygglig karl", som Kammarjunkarn uttrycker sig.

Påsk

sönd. 18 april. Påsk är över! Jag har varit hemma och haft så roligt. Det var härligt att träffa lilla Mamma och dem andra. Vi voro ute de första dagarna, då var det så vackert. Hjalmar var hemma och han var så vänlig, jag känner att jag tycker mycket om honom. På återresan hälsade jag på i Linköping och blev mycket vänligt mottagen av mina tanter. I Norrköping träffade jag Kammarjunkarn, som sade att vi skulle hem med ett senare tåg, varför jag stannade hos Tant Carlsson och där var också trevligt. När vi kom till Vintersbo på kvällen var lilla Gerda mycket glad, hon hade så fint på rummet, så hade jag med mig blommor, som vi smyckade vårt trevliga rum med. - Nu är arbetet åter i gång med mera allvar än någonsin, ty nu gäller det att gno. Men jag känner att jag ej kan göra min plikt, som jag borde och det oändligt mycket som bör göras. Ack, om jag kunde vara flitig men jag är det ej. Om jag kunde göra min plikt! Älskade Gud, hjälp mig!

sönd. 25 april. I dag är det mycket ruskigt och dystert men lilla Gerda och jag ha i alla fall varit ute ett slag. Det är rätt muntert. Jag har läst en bok av Ingeborg

Maria Sick som heter "Äktenskap", den är fint skriven. Om kvällarna läser vi en bok högt "Kejsarinnan Josephine", den handlar om Napoleon och hans kejsarinna och är mycket intressant. Jag hade i går brev från Hjalmar och det är alltid roligt.

tors. 29 april. Vi ha varit ute på en promenad på aftonen i hållande regn, men det var skönt i alla fall! Hela tiden gick vi och trallade på "Glad såsom fågeln i morgonstunden". I går voro Grevinnan och Kammarjunkarn till Kyrkoherde Wetterlings och vi såg efter barnen. Jag hade Bo på kvällen och berättade för småbarnen ur historien och det tyckte de var mycket roligt. Vi sutto uppe till över tolv och väntade på dem och Gerda slumrade naturligtvis till ett slag. Men Bo sov hela tiden, så det var inget svårt. Vi håller nu på och syr av alla krafter till Grevinnans resa om måndag, det blir ganska tråkigt, men så mycket roligare när de kommer åter.

tors. 6 maj. Grevinnan har nu rest med lille Bo och vi äro ensamma. Det går bra allting, en montör och en assistent ha vi haft ett par dagar, men det gick utan svårigheter. Jag har nu börjat med examensskrivningar, det är inte lätt att plugga i barnen allt, jag vet ej hur det skall gå. Hjälp mig, Gud.

sönd. 9 maj. I dag har vi varit i kyrkan i det härligaste majväder. En härlig dag! Gerda och jag har levt "apans vilddjur" och haft rysligt roligt. Jag har skrivit till Hjalmar en hel mängd om Gerdas och mina galenskaper: Gerda och jag ha övat tillsammans på "Husarenritt"¹³ och det börjar gå drägligt.- Jag har börjat med en norsk bok: "Sidsel Sidsaerk" av Hans Aanrud, den är så söt. På eftermiddagen voro vi ute med hela barnfloeken till sjön, det var mycket skönt. - I morgon reser Kammarjunkarn till stan, då blir vi ensamma herrar på täppan.

lörd. 15 maj. I dag har varit ett riktigt aprilväder, det har haglat rysligt men stundtals har varit det varit riktigt vackert väder. Kvällen har varit härlig, lilla Gerda och jag har varit på en promenad till Strandvägens ände, det var mycket härligt. I natt ska' vi byta sängar och se hur vi då ligger. Jag är nu som bäst i farten med examensfunderingar, måtte det bara gå bra.

sönd. 16 maj. Kammarjunkarn har på eftermiddagen varit till Herrborum på middag ty Greve Mörner fyller 60 år i dag och vi ha varit ganska fria. Gerda har sjungit och jag har spelat på eftermiddagen, vi ska öva oss ifall Gerda kommer med hem till Motala i sommar. Grevinnan kommer nog på onsdag, det skall bli skönt.

månd. 17 maj. Kammarjunkarn har varit borta hela dagen i dag också, men på kvällen har han kommit hem. Assistenten kom helt oväntat på kvällen och det blev ett sjå att få i ordning. I dag har Tom och jag haft botanik ute det var riktigt roligt.

onsd. 19 maj. I går reste Kammarjunkarn till Norrköping, skulle var över natt, så blevo ensamma med assistenten. På kvällen satt vi ensamma och pratade i förmaket, och sedan lade vi oss som snälla barn. Gerda låg i sängkammaren, vi vågade ej lämna barnen ensamma. - I dag har Grevinnan kommit hem med lille Bo, de äro så rara bägge två. Mycket gott har vankats och så har vi fått höra en del från Stockholm. Vi hade så fint och snyggt överallt, det var riktigt trevlig.

månd. 24 maj. Brev från Hildegard, jag har ej haft brev hemifrån på så länge så jag trodde de hade glömt mig. Jag har skrivit till både Knut, Hildegard och Hjalmar i

¹³ Pianaostycke

dag. Judits och Axels lille gosse heter Gunnar Harald, Gunnar tycker jag är så vackert namn.

onsd. 26 maj. I dag har varit en mycket skön dag. Barnen ha haft lov en timme och vi har varit ute i skogen och plockat murklor. Det har varit det mest förtjusande vårväder, man kan tänka sig. På morgonen var jag ute och läste på min examen, jag hörde göken och skogen var så vacker. I kväll har vi spelat diablo en stund. Jag har lagt Bo för Grevinnan hade mycket att sy. I går hade jag telefon från Mamma, det var så roligt att höra hennes röst i telefon. Hon frågade om de skulle skicka cykeln, men det är så kort tid kvar, så det är det ej värt. Men "Ungdomens favoritmelodier" skulle Mamma skicka, det blir roligt.

sönd. 6 juni. Hemska dag! Grått ute, grått ända in i hjärtegrund. En lärarinna Fröken Hegardt har kommit hit och nu skall hon höra på våra lektioner och troligen också examen. Något hemskare kunde gärna inte hända, har varit lärarinna i 20 år och skall sitta och kritisera oss arma varelser. Visserligen ser hon rätt trevlig ut men i alla fall. Inte nog med detta, sedan har man också Toms tentamen att tänka på i sommar, jag skall hit till Vintersbo i juli och läsa en månad med Tom. Om det se'n inte går, ja, då har jag ingenting utträttat under de 2 år jag varit här. Men man får leva på hoppet, fastän det många gånger sviktat. - Häromdagen fick jag en korg hemifrån med en hel del godsaker och noter, "Ungdomens favoritmelodier" de äro så trevliga. - I dag ska' jag skriva ett brev till Nelly Rehnström, hon är förlovad med Gunnar Freudentahl, jag känner ej honom alls, men det är troligen hans syster som varit lärarinna åt Gerda, och hon är mycket rar. - Så skall jag också skriva till Anna Sandberg, hennes mor har nyligen dött, jag tycker det är så sorgligt synd om henne, jag behöver bara tänka på, hur det skulle vara om Mamma skulle dö bort från oss.

månd. 7 juni. Den här dagen har gått vida bättre än jag väntat. Både Fröken Hegardt och Grevinnan har hört på 3 lektioner, det gick bra särskilt för Tom, Hedvig var ju litet slö som vanligt, men eljest ordentlig. Jag tycker mycket om Fröken H., för hon har så vackert leende.

Sommarlov

månd. 21 juni. Nu är examen över, som gick utmärkt, bättre än jag väntat. Jag reste dagen därpå, då alla var nere till båten och viftade tom. lille Bo i sin kärra. Gerda stannade ännu en vecka, och sedan skulle hon komma efter och nu är hon här, den lilla rara ungen. Vi bor nere i fabriksrummet och där är nu så trevligt. Hon kom i lördags och vi ha haft så roligt. På lördagen var vi och sågo på badhuset, när det invigdes. Det var högtidligt. Så voro vi och hörde på Herman Ekstams examen, det var trevligt. På kvällen voro vi bjudna till Östis, där vi hade mycket trevligt och kom hem vid 2-tiden. Tänk om Kammarjunkarns hade sett det! I går på söndagen gick vi till kyrkan, där vi hörde en ung Pastor Hoppe som predikade mycket bra, så var det organistprov av en Herr Bengtsson som spelade mycket bra. Sedan voro vi med Sevis och Hjalmar ute och seglade, det var det mest förtjusande, "det var silver i molnen och glitter på sjön, det var ljus bortom stränder i Näs." På

eftermiddagen för vi till Borenhult och där drack vi kaffe och hade naturligtvis trevligt. På kvällen hade vi muntert i Gästis, superade och hörde på musiken. Så var den dagen till ändan uppen och vi voro alla nöjda ej minst min lilla Topsyunge. - I dag ha vi varit ute och gått, Topsy, Hildegard, Hjalmar och jag i Fålahagen, mycket skönt. Vi ha tänkt att på middagen fara till Vadstena med en kanalångare och sedan gå hem, då Karin K. i Vätternen hämtar oss på halva vägen med sin lilla ponny.

tisd. 22 juni. I går voro i Vadstena med "Ceres", en förtjusande resa på sjön. Där i Vadstena såg vi kyrkan, som var mycket vacker både in- och utvändigt, men det är en rätt dyster prägel över staden, därför att där är så många anstalter för sinnessjuka människor. I Vadstena träffade jag löjtnant Ekwall som äntligen ville ha mig med och hälsa på Majsa vid Vassbacken, men det var ju omöjligt då. Vid 4-tiden traskade Gerda och jag hem och möttes på halva vägen av Hildegard med cykel och Karin K. med sin lilla ponny och så fick vi åka hem. - På kvällen voro vi på sjön med handklaver och hade mycket trevligt i Sevis segelbåt.

onsd. 7 juli. Sommarens dagar fly hastigt som en dröm. I dag ska vi resa till Stockholm, Hildegard och jag, det skall bli mycket roligt. Jag vet ej om Hjalmar kommer efter upp, det önskar jag mycket, vi träffa också Pappa däruppe och det är bra. - I går voro vi på Naddö och firade Verner von Heidenstams födelsedag, han fyllde 50 år. Vi foro med "Express" till Vadstena och så med "Motala Verkstad", varefter roddbåtar från Naddö¹⁴ hämtade, ty ångfärjan kunde ej lägga till, det var för grunt. - Naddö är en av de vackraste platser, jag någonsin sett. Det ligger på en udde, som skjuter långt ut i sjön, så överallt kan man se Vättern med sitt klara vatten. Själva huvudbyggnaden är alldeles övervuxen av slingerväxter och har fönster med små rutor. Framför trappan låg alla blommor som skalden fått på sin födelsedag. Så gick vi till andra sidan av byggnaden. Där var en förtjusande veranda med trappor upp och där fick man se festföremålet Verner von Heidenstam. Enkel, enkel i all sin värdighet. Det var något så högtidligt i alltsammans, så man kan aldrig glömma det. Där var också Wilhelm Stenhammar, den store tonkonstnären. Utan att veta det såg man, att han ej var en vanlig människa, han drog ovillkorligen blickarna till sig, trots sin enkelhet. Ett stycke från stranden låg alla segelbåtarna från Motala och Vadstena, Sevis var också med, men han kom ganska sent, ty de hade motvind. Så kommo skolbarnen tågande ned flaggor i händerna, det var så trevligt att se dem, där var en oändlig massa människor från alla håll och kanter. Tal hölls av bl.a. rektor Odner och även av andra lärare, där de tackade Heidenstam för vad han givit det svenska folket genom sin diktning och sitt författarskap. Så sjöngs flera fosterländska sånger, såsom Medborgarsång, Du gamla du fria, Härliga land m.fl. Till sist höll V. v. H. själv ett tal, som var härligt. Hela talet andades som alltid fosterlandskärlek, han talade till barnen, att det var de som hade Sveriges framtid i sina händer, det var på dem han grundade sina förhoppningar, han talade till lärarna, de hade ett stort kall, ett svårt ansvarsfullt kall, som skulle leda dessa unga, han talade om Sverige, att det var det förnämsta av de nordiska landen, därför måste vi svenskar vara vakna, vi fick ej slöa till, vi måste framåt. Han talade om att han rest långt bort i världen, i Asien, i Afrika, han hade varit i Paris, den stora staden, där hade han sett några granar i en vrå och dit hade han långtat, det var en hälsning från hans

¹⁴ Tillhörde V. v. H. under åren 1902 - 09

kära fosterland. Det största hos V. v. H. är att han är svensk. - I parken bjöds på förfriskningar och nationaldans som utfördes av ungdomar från Motala. Parken på Naddö är något förtjusande. Här och var ser man byster på sina pelare, allt verkar så ståtligt och högtidligt. Vid ½ 8 -tiden foro vi hem i det härligaste väder, vi blevo bjudna på té på båten av Hjalmar och H. Ahnberg. Hela färden var ytterst angenäm. Den skall aldrig gå ur mitt minne.

Tors. 8 juli. Vi äro i Stockholm, våra drömmars mål, utan att vi visste det följde Hjalmar med till vår stora glädje. I Hallsberg drucko vi kaffe. Vid Centralen mötte Pappa till vår stora överraskning. Vi bo på hotell Wahlström, Hildegard och jag, här är mycket trevligt, men omöjligt att sova i natt, det var ett sådant buller och bråk på gatan. I går superade vi på hotell "Kronprinsen", där Pappa bor, där var allt mycket fint. Sedan drucko vi kaffe på "Blanche" och så gick vi en sväng nedåt "Strandvägen".

lörd. 10 juli. Vi hade varit på Biologiska museet och där är förtjusande, allt är så fint ordnat och ser så naturligt ut. Vi voro där endast 2 timmar, så vi hann ej se vad det var för fåglar alltsammans, man måste ha mycket längre tid på sig. Men det ar roligt att se en hel del fåglar och djur, som man ej alls visste hur de såg ut t.ex. ängsknarren, lemlar och järvar m.fl. Så gick vi till Skansen, och där var mycket härligt, det var så intressant att se alla djuren, särskilt sälarna och björnarna. I går voro vi på Nationalmuseum. Där fanns mycket vackert att se t.ex. "Waldemar Atterdag brandskattar Visby" av Hellqvist, "Havsörnarna" av Bruno Liljefors, "En hjältes död" av Nils Forsberg och många andra. - På eftermiddagen voro vi på "Panoptikon", där man se åtskilligt av intresse t.ex. konungafamiljen, flera berömda män, nordpolsfarare André med sin ballong, Viktor Rydberg, Gunnar Wennerberg m.fl.. Så såg man en tablå ur "Gamla Heidelberg" "studenten och Ketty" som var mycket vacker.. Nere i källaren fick man se ett morddrama som var ruskigt och platsen gjorde det ej mindre kusligt, källaren upplystes endast av en svag lykta, - När vi gick förbi Berns salong fick vi se Pappa, Disponent Petré och en disponent Ragnell¹⁵ från Stockholm. Pappa kom ut till oss och så bestämde vi oss för cirkus på kvällen. Det regnade så det var skönt att vara inne. På cirkus fanns mycket vackra hästar, som voro väl dresserade av direktör Orlando, Där var en amerikansk ryttare, som var mycket skicklig. Det vackraste var dock ringkastningen. Det var flera barn som kastade ganska stora tärningar emellan sig med en otrolig skicklighet. Det var mycket trevligt att se, barnen sågo så pigga och trevliga ut. När det någon gång misslyckades gick en av gossarna fram och rättade till rosetten på en av sina kamrater, det såg rysligt lustigt ut. Från cirkus foro vi med spårvagn till restauranten "Riche", där vi superade. Dagen hade varit angenäm. - Jag kunde ej sova första natten I Stockholm, men de följande sov jag dess bättre, jag var alldeles genomtrött på kvällarna. På lördagen voro vi på Nordiska Museet. Där var oändligt mycket att se, alla möjliga slags vapen och rustningar från äldsta tider och likaså dräkter från olika åldrar, man såg Karl XII:s¹⁶ krigarrustning och hans blodiga skjorta, man såg en dräkt, som Karl X Gustav burit och många andra. Allt var fint broderat och utsmyckat i silke, guld och äkta pärlor. Man kunde riktigt föreställa sig vilket glänsande hov det varit förr i tiden t.ex. under Gustav III:s tid. I övervåningen fanns en hel del rum från olika

¹⁵ Måste ha varit min gamle vän Rolfs farfar!

¹⁶ Hon måste ha förväxlat Karl XII med Gustav II Adolf

tider, 1600 1700, och 1800-talet, det var mycket intressant att se. Så fanns en hel avdelning med leksaker från olika tider, dockor, finare och enklare samt dockskåp, mycket fint inredda, där inte saknades. En avdelning fanns också med rum, som innehåll saker och möbler från särskilda landskap. Där fanns alla möjliga egendomliga och lustiga saker, vallhorn och lurar, gamla råttfällor, dräkter från de olika landskapen, brudsmücken och brudkronor m.m. En del rum innehåll gamla instrument, såsom orglar, harpor, tamburiner, pukor m.m. Det yttre av Nordiska Museet gör ett mycket ståtligt intryck och man är stor tack skyldig de människor, som arbetat och arbetar på att bevara Sveriges gamla minnen. - Därifrån begav vi oss till Bellmansro och där mötte vi Pappa och disponent Petré, som bjöd på middag där. Det är en mycket trevlig restaurant, särskilt för det vackra läget ute på Djurgården: Därinvid står Bellmans byst, som givit stället sitt namn. Där är så lugnt och fridfullt emot det rysliga bullret i staden. - Middagen var förtjusande. Det var inte bara maten utan det var också det goda humöret, alla var vi vid ett ypperligt lynne och disponent Petré lät det ena skämtet avlösa det andra. Sedan vi druckit kaffe, sade Pappa och disp P. adjö, ty de skulle fara till Motala på eftermiddagen. Men vi stannade och så bestämde vi att Karin Hugosson också skulle komma dit ut. Det var mycket roligt att få prata med henne. Hon har mycket att göra på "barnavården" och därför tyckte hon det var roligt att få träffa oss och ha litet ledigt. Sedan följde vi Karin till hennes faster och besåg på samma gång "Humlegården" där Linnés staty finns, omgiven av blommor. - På kvällen superade vi tillsammans på "Riche" och drucko sedan kaffe på "Berns", där det var vacker musik.

sönd. 11 juli. På morgonen voro vi i Riddarholmskyrkan. Den var mycket intressant att se, särskilt Gustav II Adolfs och Oskar II:s kistor. - Därifrån begav vi oss till katolska kyrkan, en liten kyrka, men full med bilder bl.a. av de tolv apostlarna. Vi stannade endast över mässan. Sången var mycket vacker, den gjorde ett högtidligt intryck. Det var egendomligt att se när prästen svängde rökelsen, som fyllde hela kyrkan. Sedan begav jag mig till Olga Ahlqvist, Hildegard för till Rooths. Jag blev bjuden på kaffe på deras konditori och hade trevligt. Sedan åkte också jag till Rooths, de hade mycket trevligt. Där träffade jag Lindgren, han var sig lik, skrattade som vanligt. Så åkte Hildegard och jag till Norrmalmstorg, där vi träffade Hjalmar och hans bror, varefter vi åto en god middag på "Metropol". Sedan träffade vi Karin H. och så for vi till utställningen med en liten ångfärja. Utställningen är förtjusande, där den ligger på Djurgården. Allt är i vitt, så den kallas "den vita staden", den gör ett rent och glatt intryck. Ungefär i mitten är en klocka, där siffrorna bestå av planterade blommor. Ett par mycket vackra vattenkonster fanns där och även "den badande flickan" av Zorn, en flickstaty som håller en svamp, genom vilket vatten silar. Själva utställningen var mycket fint ordnad med möbler av alla slag, vävnader, handarbeten, guldsmedsarbeten och mycket annat. Där fanns åtskilliga nöjen, vattenrutschbana, ett spökslott, dansbana mm. På kvällen åto vi té och smörgåsar på utställningsrestauranten "Bispen" och hade mycket trevligt. Det var Herr och Fru Rooth, Hjalmar och hans bror, Lindgren, Karin, Hildegard och jag. På kvällen följde vi Karin hem långt upp på Söder, det var månsken och mycket härligt. - Hjalmar och jag hade ett mycket allvarsamt men intressant samtal, så jag kände ej alls att jag var trött.

månd. 12 juli. På förmiddagen gjorde vi uppköp och voro uppe i Katarinahissen, där var en härlig utsikt över Stockholm. Så åt vi middag tillsammans med Hjalmar och hans bror

och drack kaffe på Operaterassen. Däruppe var mycket vackert. - På kvällen reste vi med bår till Örebro. Det var den mest härliga sjöresa jag någonsin varit med om. Mälaren är förtjusande med alla sina öar och holmar och detta var fint i solnedgången, vilket gjorde det ännu mera härligt. Vid halvtolvtiden passerade vi Strängnäs, en täck lummig stad med ett vackert läge vid Mälaren. Domkyrkan gjorde intet särskilt intryck utvändigt. Så kröp vi till kojs. Hildegard och jag hade en hytt gemensam. Det gick bra att sova, men vid tretiden blåste båten, då voro vi vid Kungsör. Då stego vi upp. Köpingen ligger vackert med små villor här och var. Sedan kröp vi till kojs igen och sovo till $\frac{1}{2}$ 8, då vi voro ute på Hjälmarens.

tisd. 13 juli. Hela dagen ha tillbragt i Örebro, det har varit mycket angenämt, men vi voro så trötta, att vi helst ville sitta stilla på en soffa och bara slöa. Vi åto middag på Frimurarlogen. Så badade vi i Svartån, vars vatten är, om inte svart så åtminstone alldeles grått. Det var i alla fall uppiggande. På kvällen drucko vi kaffe på Frimurarlogen och hörde vacker musik varefter vi foro hem där vi hade mycket att berätta. - Det hade varit en av de härligaste och angenämaste resor jag gjort, kanske det var sällskapet som gjorde det.

Sommar på Vintersbo

månd. 26 juli. Åter är jag på Vintersbo. En härlig sommar har jag haft, men tyvärr har den varit alltför kort. När jag reste hemifrån i lördags så var Ruth Ph. hemma, så inte var det roligt att resa. I Skeninge mötte jag Astrid Rolén och hennes Mamma vid tåget: De vill att jag skall läsa med 5 á 6 barn i Skeninge och vara inackorderad hos Roléns. Visserligen vore det bra för jag kommer så nära hemmet men om nu Tom kommer in i skolan så är det nog bättre att jag blir här. Det är så svårt att vara så villrådig. - I Norrköping blev jag som alltid vänligt emottagen. På båten var det hållande regn, men det sken upp till sist. När jag kom till Vintersbo voro Grevinnan, Tom och Lil till Vintersbo, men Kammarjunkarn hade rest till station för att hämta dem. - Fröken Berg är här för att se efter barnen, hon går på seminarium men har plats över sommaren. Hon är snäll och vänlig men ej alls så glad som lilla Lindberg. - På kvällen träffade jag familjen och de voro som alltid vänliga. I går var Fröken Berg och jag i kyrkan där jag talade med fru Sandén. På eftermiddagen voro Grevinnan, alla barnen, Fr. Berg och jag nere till sjön och jag badade. Det var mycket skönt, 15°. - På kvällen ville Kammarjunkarn att jag skulle spela och han sjöng, vi höll på till $\frac{1}{2}$ 11 p kvällen. - I dag har jag börjat läsningen, en del går bra men mycket är glömt och det gäller att repetera, måtte det bara gå. Älskade Gud, giv mig hjälp.

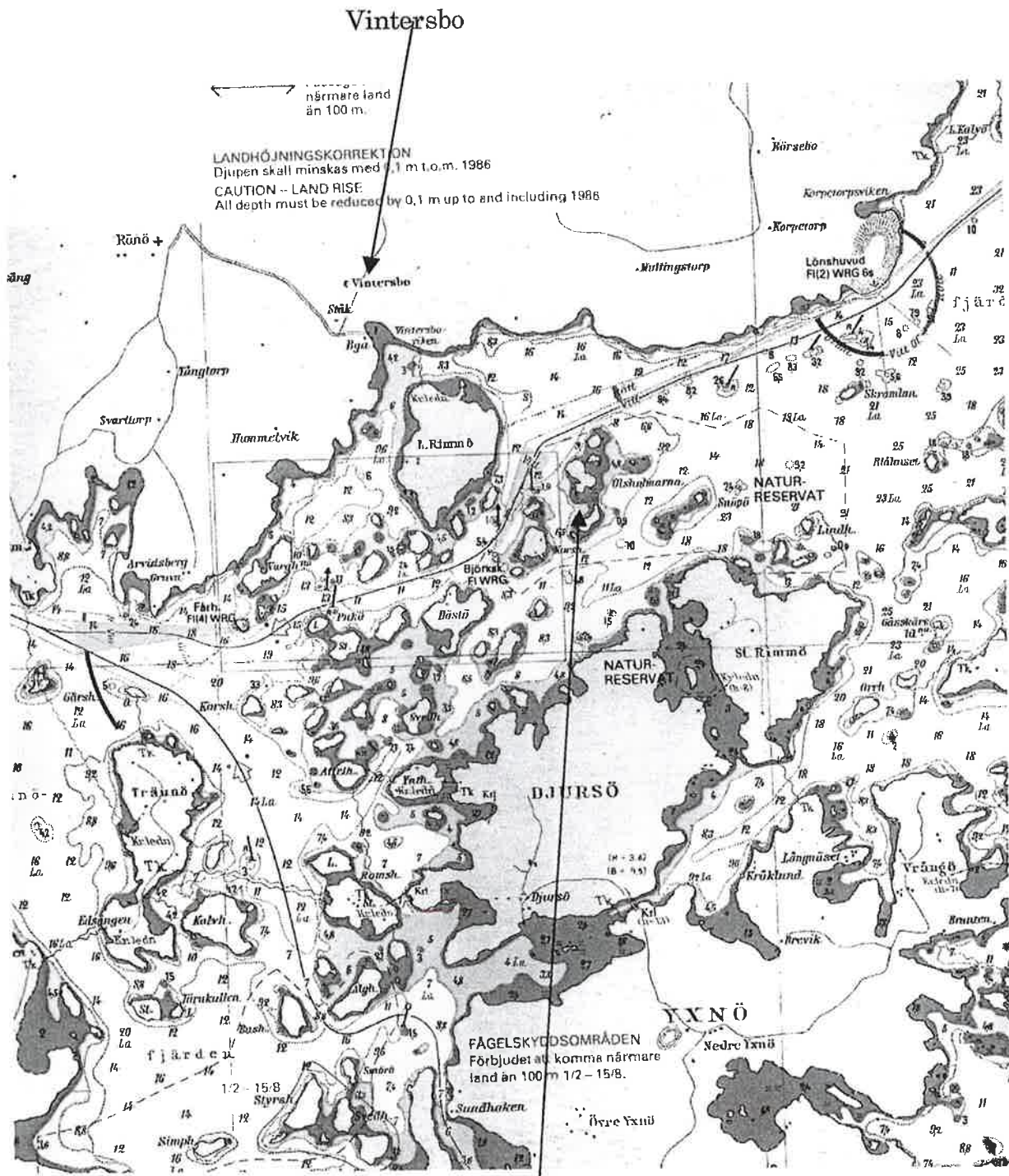
lörd. 31 juli. Fröken Lilian Hamilton har varit här, hon är målarinna men i München. Det var något stiligt och karaktäristiskt över henne, så man måste beundra henne. Hon är kusin till Grevinnan och är 27 år. Efter någon tid skulle hon åter till München. - I går voro vi allesammans hos Pastor Sandéns (tom. lille Bo) på middag. Fröken Berg och jag traskade före, de andra kommo åkande efter, vi fick ej rum alla i täckvagnen. Det var en härlig middag, fint smörgåsbord, andungar med färsk potatis och sallad samt jordgubbar med grädde. Så lekte vi med barnen på eftermiddagen, katt och råttor, låna eld, mm. och hade mycket roligt. Till sist bjöds på kaffe med härlig dopp och så var det att bege sig hemåt, alla nöjda och belåtna med sin dag. - I dag har jag haft brev från Pappa och Mamma. Jag får göra som jag vill med min plats, antingen jag vill stanna på Vintersbo eller tá platsen i Skeninge. Men det troliga är väl att jag stannar här ännu ett år.

lörd. 7 aug. Den här veckan har varit härlig. I onsdags kom Astrid Rolén hit och det har varit gränslöst roligt. Vi bor i samma rum och det är riktigt som högtid att ha en gammal god vän att prata med här ute. I går rodde vi till en av Olsholmarna, det var förtjusande väder. Det var Astrid, Ellen och jag. Ön är mycket vacker med gamla knotiga lindar, som alla hade böjda stammar, därför att stormen har svept så mycket över ön. Vi badade där och just som vi hade slutat tittade en tjur fram ur ett busksnår. Vi gnodde förstås hals över huvud vår väg, så lade vi oss ett stycke längre bort och njöt av den gudomliga omgivningen. Men också dit hittade tjuren, så till sist måste vi bege oss hem, mycket nöjda med vår färd. I går kväll var Astrid och jag ute på en promenad ner till bryggan och där hade vi ett djupt samtal om de svårigheter redan mött i livet. Kvällen var förtjusande och går aldrig ur mitt minne. Sent på kvällen kom Fröken Hamilton och hon hade med sig en oändlighet med gott, som har bjudits på i dag. Jag har nu lovat att stanna ännu ett år på Vintersbo, måtte jag kunna sköta undervisningen på ett rätt sätt, jag skall be Gud om hjälp.

fred. 13 aug. Astrid har rest i dag och det känns mycket tomt. Den tiden hon har varit här har varit en härlig tid. Vi har badat, rott, ätit bär, sytt litet emellanåt och alltid haft trevligt. I går var åter på en färd till Olsholmen allesammans utom Kammarjunkarn. Det var en skön färd. I dag har varit fröken Hamiltons födelsedag och Astrid och jag sydde små dräkter av silkespapper åt barnen, de skulle föreställa maskrosor. De var rysligt söta och kommo indansande i salen i morse medan Astrid spelade och sjöng "Maskrosornas visa". Fröken H. var mycket glad och tackade oss. - Kammarjunkarn bad mig åter stanna över nästa år och läsa med Tom, men jag vägrade, jag vågar ej åta mig det. Jag vet ännu ej om Tom skall in i skola, men vi läser dock fortfarande.

månd. 16 aug. I går voro Grevinnan och jag i kyrkan och på vägen talade vi om Tom och hans skola. Grevinnan har med tungt hjärta skrivit till en fröken Sjedin som lärarinna åt Tom, men det är dock ej omöjligt att han skall in i skola, fastän Kammarjunkarn alltjämt håller emot. Tentamen är i morgon åtta dagar till, jag undrar hur det då skall vara. Kammarjunkarn kom också till kyrkan och där träffade vi kyrkoherde Wetterlings, som sedan följde med hem på middag. Så vi åkte allesammans med deras skjuts till Vintersbo. Det var riktigt trevligt med främmande som inte var grevligt. Kyrkoherden gör ett mycket gott intryck. - På kvällen voro Tom och jag ute och rodde, det regnade litet ett slag, men var förtjusande vackert i solnedgången. I dag ha Fröken Hamilton och Grevinnan rest till Borum och hälsat på överstelöjtnant von Kochs som bor där på somrarna. - I morgon reser Ellen Berg och så är jag åter ensam och allena, det blir tråkigt, för vi har hunnit bli goda vänner. - Jag önskar att Tom finge komma i skola, för det är synd om honom att gå hemma utan några jämnåriga pojkar, men på samma gång bävar jag för tentamen. Hur skall det bli och hur skall det gå?

sönd. 22 aug. Det har varit en ganska angenäm dag, på förmiddagen var jag ute med Bo ett slag. Det som plågar mig mest på Vintersbo är att jag ej kan prata och vara glad som andra. Det går nog när jag är med Grevinnan och barnen, men när jag kommer med Kammarjunkarn är det som om jag hade lås för mun. Jag känner det som en hög mur, som är omöjlig att komma över. Nog skulle det gå att prata, om jag bara riktigt kunde övervinna mig, men det går nog aldrig. Jag känner så väl att Kammarjunkarn tycker att jag är ryslig, han talar ofta om att Astrid Rolén var så trevlig och lustig och även Ellen Berg var pratsam, men jag stackare sitter där och tiger. Jag är så ledsen så jag kan gråta över att det är så, men det hjälper ej. - I kväll ha Kammarjunkarn, Tom,

Olsholmarna ca 2 km från Vintersbo brygga

Hedvig, Mary och jag varit ute och rott till Eklöf; vi skulle hyra en motorbåt, som skulle hämta en farbror till Kammarjunkarn, Häradshövding von Koch, i Söderköping. Han är far till Friherrinnan Hermelin på Ulfåsa, så det skall bli roligt att se honom, han kommer i morgon. - Roddturen var härlig tyckte vi allesammans.

tisd. 24 aug. Häradshövding Fabian von Koch är nu här. Det är en 71-årig gråhårsman med långt vitt skägg och friska vita tänder. Han är kry och rask och har väl reda på sig. - Tom kommer ej in i skola. Kammarj. har talat vid rektor Hacklin och han tycker också att Tom skall läsa hemma, ty det är bättre när föräldrarna kan ha uppsikt över dem. Det är frågan om fröken Kocken från Norrköping skall komma hit på rektorns rekommendation. Det blir ju rätt lustigt, fröken Kocken hos von Kochs. Hon har gått igenom 8-klassigt läroverk och har sedan 2 á 3 års praktik, men är bara 20 år och det tycker jag är rätt tråkigt, att hon som är yngre än jag, skall läsa med de äldre barnen, men jag har själv så velat. - Jag reser hem om fredag med båten, om det går som jag tänkt. Det skall bli roligt.

Hösttermin på Vintersbo

månd. 20 sept. En ny termin har tagit sin början. Jag har varit hemma och det har som alltid varit roligt. Samma dag som jag reste hit ut, reste Karin och Greta Hugosson till sina platser. Karin till en kapten Hildebrand i Ronneby, Greta som lärarinna till fabrikör Stenström i Vollsjö, Skåne. Jag har haft brev från Greta och hon trivs bra. - Jag kom lördagen den 11:e med tåget, Dagmar Kocken kom hit lite senare med båten. Grevinnan och Kammarjunkarn skulle till Broxvik på eftermiddagen och därför måste jag komma tidigare. Min kamrat är mycket söt, särskilt ibland och är av en fin familj. Hon har en bror som löjtnant och en som är ingenjör, så hon har varit ute värre i svängen. Hon har varit förut hos baron Cederströms på Beatelund, där allt var fint och bekvämt. Att därifrån komma till Vintersbo, där allt är till ytterlighet anspråkslöst är nog ej så lätt. Det var nästan komiskt att se hennes min, när jag talade om att jag brukade borsta mina kläder och skor själv och städa mitt rum. Det tycktes vara ofattbart. Här på Vintersbo råder stor oreda, det måste tillstås, för barnen huserar hela huset. Och det är nog svårt att vänja sig vid, när man van vid ordning. Därför tänker jag: "Har jag kanske inte haft någon nytta av att gräva ner mig härute i tre långa år." Men det får nog tiden utvisa: Jag hoppas att jag aldrig behöver ångra det och de ej heller ångra att de behållit mig, det give Gud. Hon kan ej begripa, hur jag kunnat stanna här så länge. Men jag tror, att hon nu finner sig bättre än i början, som väl är.

sönd. 26.sept. Dagmar och jag ha varit ute och gått mycket och vi ha också badat, det var 12° grader och mycket härligt. Dagmar börjar finna sig bättre men riktigt hemmastadd blir hon nog aldrig. Jag har i dag skrivit till Greta Hugosson, den rara ungen. I går hade jag brev från lilla Mor.

tisd. 12 okt. Tiden går, fastän sakta. Oktober börjar bli grå men har varit ovanligt vacker en tid. Vi badade i söndags d. 10 och då var 12°, mycket skönt. Här har varit på middag med Mörners och Herr Taube på Broxvik med sin syster. Med Eva Mörner var en fröken Berling, en mycket söt och rar flicka. Vid middagen råkade jag komma mellan herr Taube och fröken Mörner. Herr T. är stilig men rolig är han inte. Han talade om nätterna, om hur långt det var till kyrkan, frågade vad vi roade oss med m.m. i den stilen. Hans syster ser inte mycket ut för världen, trots

att hon hade grön sammetsklädning med släp. Till middagen fick vi först buljong, så skinka med blomkål, sedan tjäder med sallad, så ost och kex, jordärtskockor och till sist syltade plommon. Sedan drack vi kaffe i förmaket och så spelade fröken Berling och Kammarjunkarn sjöng. På kvällen dracks té och så reste de vid niotiden. - Inte hade vi haft något nöje, varken Dagmar eller jag, så vi voro glada att det var slut. Jag hade rätt mycket att styra med barnen för att Grevinnan skulle vara fri. - Häromdagen var middag för vägsyn, länsman och tre nämndemän, annars har allt gått sin gilla gång. Jag har sytt Sevis kudde färdig men har monteringen kvar, nu håller jag på med örngottet till Mamma, det är mycket arbete på.

onsd 10 nov. Grevinnan Cronstedt är här. Hon är sig lik som förr, rar och snäll och enkel fastän hon varit ute så mycket med drottningen vid italienska hovet. Det är roligt att Grevinnan har henne här, de tycker så mycket om varandra. Det är roligt att se systrarna bredvid varandra, Grevinnan Cronstedt tjock och fet och rödblommig, vår Grevinna mager och blek och ser sjuklig ut. Jag har fått en ask med godsaker hemifrån min lilla Mamma, det är så roligt. - I söndags gick vi till Stegeborg och dit hade nog gått bra om vi inte hade gjort en omväg till Kåreholm, våra dumbommar. Det värsta var att vi inte märkte misstaget förrän vi kom ända fram. Det löjliga var att vi då trodde att vi voro vid Stegeborg och frågade en människa. om vi kunde bli färjade över till ruinen. "Ja det är långt det", svarade hon, så fick vi klart för oss, att vi voro vid Kåreholm fastän vi gått en annan väg än den vanliga. Vi traskade i alla fall tillbaka, fast beslutna att i alla fall komma till Stegeborg, fastän vi gått en halvmil extra. Vi knogade på för brinnande livet, men vi trodde att det aldrig skulle ta´ slut, backe upp och backe ned i det oändliga. Men en förtjusande väg var det. Efter mycken möda kommo vi fram¹⁷ och där träffade vi färjaren, en ung pojke, som rodde oss över till holmen, där ruinen låg. Jag hade ju sett den förut ifrån kanalbåten men det var roligt att se den på nära håll. Runt omkring växte vilda fruktträd, och vi låto oss väl smaka, ty vi voro mycket hungriga. Sedan gick vi in till färjarens och bad om att få köpa kaffe. Gumman fnurrade lite för att vi kom och störde hennes söndagsfrid, men hur det än var, bullade hon upp med kaffe och bröd och det smakade härligt. Se´n begav vi oss på hemväg och det gick bättre, för det var svalare. Ungefär en halvmil hemifrån mötte vi Kammarjunkarn med skjuts och det var rätt skönt. Den dagen hade vi gått över 2 1/2 mil så det kändes i fötterna, men vi voro mycket glada över vår tur.

fred. 26 nov. Greve Cronstedt har varit här. Han kom i lördags och reste på måndagen. Han var så ful att det var roligt att se på honom. Kammarj. och han voro fullkomliga kontraster. Kammarj. mager och med nobelt utseende. Greve C. stor och tjock. Men han hade det mest sympatiska och fina sätt man kan finna och ett leende som gjorde hans ansikte mycket tilltalande. Man kan mycket väl förstå att det är ett gott förhållande i det hemmet. - Dagmar reste i går e.m., då hon skulle på dans på kvällen på "Standard", i morgon skall hon på middag för tärnor och marskalkar och om lördag på bröllop, så nog har hon det bra. Men jag får väl också komma hem i jul och då hoppas jag att få riktigt upprivande roligt.

sönd. 12 dec. Om lördag reser man hem på en månad. Härliga frihet! Vi har varit ensamma ett par dar, Grevinnan. och Kammarj. ha varit hos landshövding Douglas

¹⁷ bör ha varit ca. 16 km till Stegeborg ! varav till Kåreholm ca 5 km.

på soaré. Det är ej alls något nöje när Grevinnan reser för då måste man ha Bo hela tiden och förresten är hon så snäll att man saknar henne överallt. - Vi ha avslutning på lördag och reser på e.m., så stannar jag i Norrköping till söndag morgon, då det bär av hem. På söndag är det julaftonsfest på Statt och då skall man upp och svänga ett slag.

Vårterminen 1910 på Vintersbo

tisd. 18 jan. Åter på Vintersbo efter en jul i glädjerus. Julafton fick jag en mängd presenter bl.a. ett förtjusande tyg till balkkläanning, som jag lät sy och svängde mig i. Trettondagsbalen dansade vi vilt men det var mera hemtrevligt och gemytligt på en soaré, som hölls den 15. Det var förmågor från staden, som sjöng och spelade, det var härligt. Så var ett stort bord dukat i salongen där man fick ta sig kaffe eller té och gå och sätta sig vid småbord alldeles som på en bjudning, vilket gjorde det mycket hemtrevligt. Efteråt var det dans och vi svängde oss värre än någonsin. - I jul blev jag bekant med bryggmästare Söderberg som varit i Tyskland i flera år, och det var riktigt roligt att prata tyska med honom. Han är förresten en beundrare till Hildegard, men något parti blir det väl ej, då han är fattig som en kyrkråtta. - På sin namnsdag hade Hjalmar en liten hippa på kondis för några vänner och vi hade härligt roligt. - Den här julen har Hjalmar öppet förklarat sin kärlek till mig, fastän vi visste långt förut bägge två, att vi älskade varandra. Men förlovning får man väl vänta med, då han ännu ej har några utsikter att kunna gifta sig. Han och hans bror har tänkt sig att öppna agenturaffär i Stockholm, men det är ju ingen säkerhet. Jag önskar det för jag ej om att Hjalmar ägnar sin tid och sina krafter i spritfabrikens tjänst. Jag tycker han är värd ett ädlare mål. - Nu är jag här åter ensam. Dagmar har lämnat Vintersbo för alltid då hon ej några villkor kunde trivas. Hon passade ju ej heller som lärarinna och det skall hon ej vidare bli. Jag var i hennes hem på hitresan och åt frukost och där fanns inga sympatier för Vintersbo. Hon har ett mycket trevligt hem där det rådde ordning och snygghet till skillnad från Vintersbo. - Var få tag på en lärarinna? Ännu finns ingen på förslag. Det blir förstås så att jag skall läsa med allihop. Jag är halvt förtvivlad. - I kväll ha Kammarjunkarn, Grevinnan och jag varit ute och svärmat i månskenet, det var härligt. Men en upptäckt har jag gjort som fyller mig med fasa, Grevinnan skall få ännu en liten! Som det inte vore nog med sex förut, när ekonomin är så dålig. Jag förstår ej Kammarjunkarn och tycker det är oändligt synd om henne.

sönd. 23 jan. Nu ha flera svar kommit bl. a. en fil. kand. som låter mycket bra, jag ville rysligt gärna ha henne till kamrat, men det värsta är att hon är stockholmsbarn. - Grevinnan och jag ha pratat hela förmiddagen och det har varit mycket intressant. O, vad jag älskar henne.

månd. 24 jan. Vad livet ändå är dystert. Det är omöjligt att låta bli att gråta, allt är så hopplöst. - Just nu kom Karin upp med ett brev från Hildegard och det kunde ej bli mer kärkommet än det blev. Hjalmar har tagit henne till sin förtrogna och öppet erkänt att han är kär i mig och undrar om han något för det. Den token! Ser han ej att jag tillhör honom med hela min själ, hela min varelse åtrår honom. Jag längtar så intensivt ibland, så att jag blir rädd för mig själv. Jag glömmer aldrig

hans vackra ögon, när han så adjö vid tåget. När jag vill ser jag dem framför mig. Det var en himmel att se in i dem. Men hur högt vi älska varann kanske vi aldrig får varann. Han är fattig och har sin mor att försörja, men det kanske kan gå med sparsamhet och med Guds hjälp. Var när honom Du Gud och stöd honom, åt Dig är den bästa jag kan lämna min skatt.

tisd. 1 febr. Kammarjunkarn är på Senäte hos sina föräldrar, så jag har sällskap av Grevinnan på kvällarna. Vi bruka sitta och sy och ha rätt trevligt. Det som plågar mig mycket är, att vi aldrig kan öppna vårt hjärta för varandra. Jag har ännu ej nämnt ett ord om Hjalmar till henne, fastän jag ej kan undgå att märka, hur gärna hon vill veta något. Kanske det är just därför, som jag ej kan säga något, men det är nog omöjligt. Hon frågade häromdagen, om jag hade stor respekt för henne, varpå jag svarade jakande. "Varför det"? sade hon.

lörd. 5 febr. Jag har skrivit svar på Hjalmars kärleksbrev, vari jag besvarade hans kärlek, men jag har sagt honom, att om han ej har något i utsikt för framtiden så måste vi bekämpa vår känsla och bli som kamrater. Han är rädd att jag, om jag kommer till Uppsala, där skall träffa någon följeslagare för livet och ger mig det rådet, att ej låta locka mig an någon doktorshatt eller titel på bekostnad av kärleken. Jag tror inte att det går så lätt att ändra tycke, i så fall känner jag mig ej själv. Det skadar i alla händelser ej att pröva sig. - I går kväll kom Kammarjunkarn från Senäte. - Inte ett ljud har vi hört från fil. kand. och ingen annan finns heller på förslag. Jag är fullkomligt uttröttad på läsning och allt. Jag är dystrare än någonsin, jag kan knappt vara ensam utan att gråta.

torsd. 10 febr. Vad allt är hopplöst! Fil. kand. har fått plats i en skola och vem det blir vet ingen. Jag kan gärna gno med ungarna, det göt ingenting, men på det här sättet får ingen den undervisning han skall ha, för man blir för trött för att hålla i med intresse hela tiden. Jag går ut ett slag varje dag mol ensam, långt ifrån något nöje, men jag gör det som en plikt mot mig själv. - I sitt nuvarande tillstånd är Grevinnan inte alls något munter, så ingenting finns som livar upp. - Den här dagen är trevlig! I kväll fick jag veta att Fulleröresan troligen ej blir av. Grevinnan Cronstedt tjänstgör som statsfru, men då Kungen har sjuknat, har Drottningen måst resa hem och så behövs ju ej två statsfruar. Därför blir Grev. C. ledig och vet ej alls, när hon sedan måste tjänstgöra.. - I morgon kommer hit en spekulant på Vintersbo, en herr Larsson. Han lär vara mycket rik, kommer direkt från Egypten, och vill nu bygga sig en villa vid sjön, och då är ju den här platsen lämplig. Om han köper den, skall familjen till sta'n, alltså får man för tredje gången gå och ängslas för tentamen. Men det vore ju i alla fall väl om det bleve av.

sönd. 13 febr. Grevinnan och jag ha suttit och pratat hela förmiddagen. Hon har berättat om sin fars död om allt hur det var. Jag fick se det brev, som han hade skrivit före sin bortgång och som sedan öppnades efter hans död. Där bestämde han om sin begravning och ingen bisättning och inga blommor, ingen kungörelse, när begravningen skulle ske, endast släktingar skulle närvara, kistan skulle vara enkel av trä och inget stort monument utan endast en liten sten, på vilken skulle stå M.W.H.¹⁸

¹⁸ Graven med stenen finns på Solna kyrkogård precis som han önskade vid västra gången mot solnavägen.

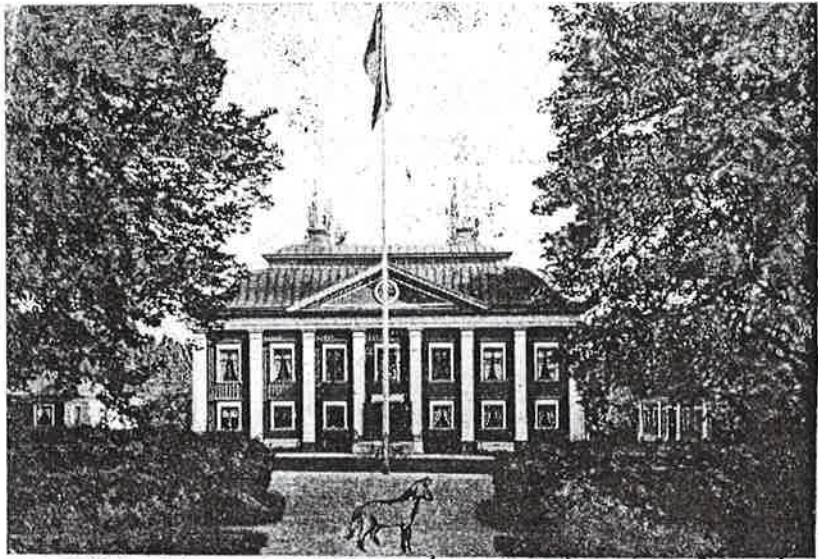
sönd. 20 febr. Äntligen! Om onsdag kommer en lärarinna till Tom och Signe, det är Jönköpingsflicka som heter Inga Lisa Olsson. Hon ser rar och intelligent ut på kort och jag hoppas hon är det i verkligheten också. - Jag har varit vid ett rysligt lynne sista veckan. - riktigt stygg - men jag har också varit halvt förtvivlad, för jag var så säker på att också hon skulle vara upptagen. Det gör ju ingenting om man har mycket arbete, när man vet, att man är kompetent, men annars är det värre.

sönd. 27 febr. Nu är Inga Lisa Olsson kommen och hon gjorde genast ett mycket intryck. Hon har intelligenta ögon, mörkt hår, är stor och lång, enkelt men smakfullt klädd. Hon är mycket sympatisk och har varit mera med ute än Dagmar Kocken, men har ej på långt när sådana pretentioner. Hon har ännu ej sagt något om det eller att det är simpelt, utan alltid är hon nöjd och glad. Hittills har vi kommit bra överens och jag tror att vi ska göra det alltjämt. - Häromdagen var jag i Rönö och hörde en neger beskriva Västindiska öarna och förhållandena där. Det var ett mycket intressant föredrag, alla lyssnade med spänd uppmärksamhet. På de öar som ägs av engelsmännen, råder den strängaste ordning. Om barn är ute efter kl. 8 på kvällen tar polisen dem och föräldrarna får komma och lösa ut dem med 2.50. Fängelsemurarna är invändigt klädda med glas, så att ingen kan rymma. Där används spöstraff och sällan det att någon behöver piskas två gånger, de akta sig för att göra om det. Här i Sverige händer det att brottslingar, för att få husrum och mat göra någon förseelse, och det är ju vansinnigt. - Fastän han kom från kaffelandet, dricks där mycket litet kaffe, de dricker vatten, kokt på kanel med socker och grädde, eller också cacao med 2/3 vatten och 1/3 mjölk. Han talade om hur snus och tobak beredes, vedervärdigt är fet förut men ännu värre blev det av hans beskrivning. Han talade om hur hans systrar fingo baka, stryka, tvätta, mjölka men när de skulle bort och tog på sin fina klänning och örringar och armband, så såg man ej att det var samma flicka.

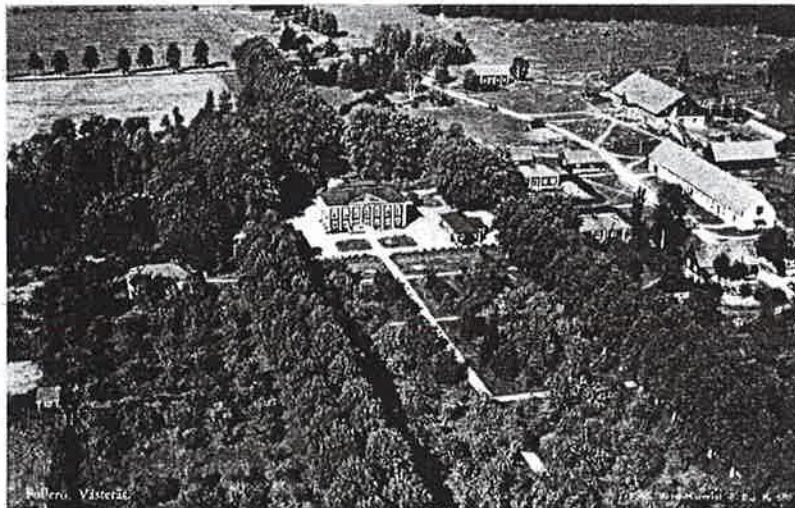
onsd. 2 mars. Nu är det bestämt att vi skall till Fullerö, Grevinnan Cronstedt har skrivit och bett oss vara välkomna. Det skall bli roligt få lite omväxling. - Jag hade igår brev från Hjalmar. Fabriken i Motala skall upphöra och han skall resa till Stockholm för att delta i utredningen, för allt kan ju ej med detsamma läggas ned. Vad han sedan skall göra, vet han ännu ej. Jag hoppas han väljer något annat yrke. Det skall bli ganska konstigt, att ej ha honom i Motala, när man kommer hem, det blir tomt och utan intresse.

sönd. 3 april. Jag har varit hemma över påsk, när jag kom låg Mamma sjuk i bältros och var ganska klen, men som väl var, repade hon sig och var på benen, innan jag reste. Greta var hemma, den rara ungen. På långfredagen kom Hjalmar, han hade en del affärer att ordna upp i Motala, säga upp sitt rum o.s.v.. Det var mycket roligt att träffa honom men det blev så kort. Att helt vara kamrater gick ej. Kärleken lyste emellan, den kan varken han eller jag dölja. Jag tycker så mycket om honom, att jag tänker mer på honom än någon annan. - Dagen efter påsk d. 29 reste jag till Fullerö. Flickorna voro där förut, Grevinnan Cronstedt hade hämtat dem. Jag gjorde ett uppehåll i Örebro och hälsade på Anna Bergström. Det var mycket trevligt. Hon var inackorderad hos en blind fru och hennes dotter. Det var en fin familj och rent märkvärdigt att se, hur väl den gamla hade reda på sig trots sin blindhet. Där åt jag middag och drack kaffe och så voro vi och besågo skolköket, där Anna hade sin värld. Det var ett nöje att se väl allt var ordnat från det största till det minsta. Där fanns bastu och kakelbassäng och brygghus och allt

upptänkligt inom skolan. Så gick vi hem till Anna och såg på en del kamerakort från hennes vistelse uppe i Jämtland och Dalarna och så var tid att gå till tåget. - Jag for förbi både Arboga och Köping. Arboga har ett svart kyrktorn med fyra mindre torn runt omkring, det såg lustigt ut. Västerås ter sig mycket vackert från tåget, badande i ljus. Vid stationen väntade en kärra, som jag förstod var Greve Cronstedts, när jag fick se kusken i ljusblått livré. Så bar det av genom nya nejder, ett flackt men bördigt landskap, och här och var skymtade Mälaren. När vi åkt en stund syntes ljus på avstånd och snart voro vi framme vid Fullerö. Dit leder en allé kantad av lindar, som äro mycket gamla. Själva huvudbyggnaden är gul med skära knutar och mellanribbor och rött plåttak. Parken är mycket stor med en mängd fruktträd, särskilt äpple. Den avslutas upptill av en granhäck som är klippt i toppar med något mellanrum. På ömse sidor om huvudbyggnaden ligger flyglar och i den ena bor jag och mina tre elever. Vi ha så trevligt där. Mary och jag delar rum. Här nere ha vi också våra lektioner. Huvudbyggnaden är mycket regelbundet byggd, två glasörrar med färgade rutor å ömse sidor om en lång tambur. I den nedre våningen finns matsalen, hallen i mörka färger, mörka stora tavlor, mörka gardiner och tapeter. En öppen spis med grevlig krona över verkar trevlig. Greve C. har tre enskilda rum där också, men de äro mycket små. I ett rum är hyvelbänk och snickarsaker, han är tydligen road av det. Dessutom finns andra rum som jag ej ännu sett., på nedre botten. En bred trappa leder till övre våningen. Då kommer man först till ett mycket litet rum och så till en stor salong med stora tavlor, vackra mattor och bekväma soffor och stolar. Därintill ligger två salonger, vardagsrum, sängkammare m.fl. Överallt finns en mängd familjeporträtt och andra tavlor. En del arbeten av Sergel finnes, såsom hans "Faun". Den i mitt tycke vackraste tavlan är en madonna, som lär vara en Corregio. Allt som finnes här är antikt och värdefullt och man tröttnar aldrig att betrakta det. Det är som ett stort museum. Bl. a. finns Gustaf III av Roslin, Grundel Helarfeldt av Ehrenstrahl, Johannes Döparens huvud av Corregio, en egyptisk rabbin, troligen av Rembrandt alla Johan Johnsens tavlor är här, vackra landskapsmålningar med motiv ur bibeln. Han har också målat ett skåp, som är mycket vackert och värdefullt och innehåller en mängd intressanta saker, ett mindre nordiskt museum. Där finns fina broderade handskar, gamla balskor av siden med klackar mitt under foten m.m. Det värdefullaste där var dock Magnus Stenbocks svarvningar, det var pelare med en mängd bågar och böjningar och utmärkt väl gjort, samt ett det nättaste ekipage med hästar, som man knappt kunde se med blotta ögat, men där allt var komplett i detalj. En värdefull myntsamling är här samt en mängd antikt porslin, som står framme. Jag förstår mig ej på sådant, men vet att det är fint. - Köket ligger i en särskild byggnad, där det också är rum för personalen. En följd är att det måste finnas två husjungfrur, en som bär maten från köket till stora byggnaden och en som passar upp vid bordet. Dessutom finns husmamsell, köksa och en äldre människa, som gör lite av varje, mest väver. - Vi äter frukost kl. 8 lunch ½ 1 och middag kl. 6. På kvällen äter vi nötter och äpplen samt dricker saft. - Det råder det bästa förhållande mellan Greve C. och hans folk. När vi är ute och går skall han alltid stanna och hälsa på alla och prata vid dem en stund. Grevinnan går på syförening i bondstugorna och bjuder gummorna hem till sig. De ha varit här en gång, sedan vi kom och då läste jag högt för dem. Kyrkoherdens fru var också med, en ung trevlig människa. Vi ha också varit i kyrkan, en enkel lantlig men trevlig.

Fullerö utanför Västerås, där Anne Margethe (moster Greta) och morbror Fredrik Cronstedt bodde.

Fredrik Cronstedt

Kyrkoherde Strömberg var det liv i, jag sov ej enda gång under hela tiden. Det är så roligt, när de ha intresse och kan rycka en med.

onsd. 13 april. I förra veckan voro vi i Västerås och handlade samt besågo domkyrkan, den var mycket stilig, men valven voro något låga, varför den verkade tryckande. Där fanns gamla altarskåp från Antwerpen, skurna i trä, mycket fint. I taket fanns en stor stjärna av silver med en mängd elektriska ljus, som tändes på julmorgon och skulle således föreställa Betlehems stjärna. Där finns Erik XIV:s sarkofag, en stor kista av sten och överst låg kronan, spiran och äpplet. Det berättas att Gustav III brutit spiran ur Johan III:s hand och lagt hos Erik XIV, men det är knappast troligt. I Västerås domkyrka ligger bl.a. Magnus Brahe med sina två hustrur, Jacob Pontusson de la Gardie och Ebba Brahe samt Svante Sture begravna. Där finns Skandinaviens största orgel samt en mycket vacker dopfont. Vi stodo som nyfikna och såg på, när nio barn döptes. - Apropos barn så är nu en liten flicka född på Vintersbo. hon har blå ögon och mörkt hår och är snäll, och Bo skrattar när hon skriker. Hon föddes d. 1 april, således ett riktigt aprilnarri och Grevinnan är nu på benen, så vi haft brev i dag. Kammarjunkarn är nu på lasarettet, men vet ej än om han skall opereras. De är visste ej på det klara med vad det är för sjukdom, han haft. I söndags voro vi allesammans hos Greve Mörners, som bor på Hammarby, ett ställe, som de arrenderar av Greve C. Byggnaden är ett anspråkslöst rött tvåvåningshus men trevligt invändigt. Jag kan ej säga att Greve Mörner gjorde något särskilt gott intryck på mig, men Grevinnan var en rar och präktig människa, mycket liten och nätt. De hade två barn, en gosse och en flicka. Där var också en Kapten von Knorring med tre barn. Han verkade trevlig och såg mycket bra och fin ut, mörk och lång. - Vi hade en trevlig middag och i stjärnklar kväll foro vi hem, nöjda med vår dag.

onsd. 20 april. I dag ha vi varit på syförening i prästgården och det var mycket trevligt. Jag blev bekant med vikarierande lärarinna i folkskolan, fröken Allin, och hon såg mycket trevlig ut och var rar. Vi gjorde upp om att besöka Tidö slott om tisdag, det är så trevligt att det finns någon jämnårig här. Jag är alldeles betagen i Kyrkoherden, med all respekt förstås, han är ju gift.. Han är rysligt trevlig, man har alltid roligt i hans sällskap. Han har en mycket rar fru samt tre barn. Åke, Aino och Tage, som alla äro söta. Vi voro rätt mycket tillsammans med dem i söndags, vi voro hos dem på kaffe efter kyrkan på förmiddagen och de voro hos på eftermiddagen.

sönd. 23 april. I dag ha Greven och Grevinnan C. rest till Stockholm för att bevista sin näst äldsta sons bröllop. Han heter Axel och skall gifta sig med en fröken Francke, som är mycket rik, så inte får de några bekymmer för fattigdom. Festligheterna skall vara en vecka, så de kommer ej hem förrän den andra maj. Då har de troligen med sig yngste sonen Erik, han studerar utrikes och skall troligen gå den diplomatiska vägen. Den fjärde maj kanske jag reser till Stockholm och möter Sevis där, han skall upp med några kamrater på ett par dagar. Då träffar jag Hjalmar, det skall bli mycket roligt, och så får jag också gå på teatern. Dagarna här gå stilla och lugnt. På kvällarna bruka Greven och Grevinnan spela bridge och jag läser under tiden tidningen. Det är en rysligt trevlig familj, man känner sig så lycklig i deras närhet. häromdagen voro vi på syförening i prästgården.

tisd. 1 maj. I onsdags foro fröken Allin och jag till Tidö. Det var härligt väder och en mycket angenäm färd. När man åkt ett stycke såg man slottet hela tiden, där det låg och speglade sig i Mälaren. Intill slottet ligger en förtjusande villa, där en son till nuvarande ägaren av Tidö, brukspatron von Schinkel, bor. Slottet är mycket ståtligt, högre på ena sidan än den andra. Det märks att ägaren är rik, där finns en massa tavlor och antika saker, allt mycket värdefullt. Överallt ser man tavlor av Gustav II Adolf och Axel Oxenstierna och där fanns en del och saker från den tiden. I parken stod en gammal ek, som kallas Axel Oxenstiernas ek. I dag ha fröken Strömberg, kyrkoherdens syster, deras och våra barn och jag varit ute i skogen, det var förtjusande vid sjöstranden, där vi satt och mumsade på apelsiner. - I morgon kommer Greven och Grevinnan C. samt sonen Erik och på onsdag reser jag till Stockholm, på fria vingar. - Jag har fått tag i Tolstoys bok "Uppståndelse", den är mycket intressant, jag har sett den förut på teatern.

Kristi Himmelsfärd 5 maj. Jag är nu i Stockholm, kom i går, då Hjalmar mötte mig vid stationen. Så åt vi middag på "Metropol", voro på kvällen och såg "Örnarna" på Svenska teatern och superade sedan på Riche, varefter vi gick hem var och en till sitt. Jag bor på hotell Hellman och har här ett mycket rum. Det är det mest strålande väder man kan tänka sig. - "Örnarna" var mycket intressant att se och spelades utmärkt. Den ena örnen var en minister, en man på samhällets tinnar, som ej väjt för något utan alltjämt stigit högre och högre. Den andra örnen var en yngling bland folket, som jämte några andra var satt i fängelse, emedan de ställt till ett upplopp och dödat människor. De skulle dömas till döden och ministern hade endast att skriva under dödsdomen, så var allt klart. Men uppträder en lektor, god vän till ministern och underrättar honom att en av de fängslade är hans egen son, som han fått före sitt giftermål med en fattig kvinna, som han givit pengar till barnet men sedan lämnat åt sitt öde. Han blir först slagen av detta men stålsätter sig och beslutar att i alla fall underskriva dödsdomen, trots lektorns alla föreställningar. Han säger honom att sådan hårdhet fanns ej hos honom förr, och att han borde betänka, att det dock är hans egen son. Men ministern stålsätter sig. far och son kunna aldrig förenas, sonen är grändens barn, fadern åter bland de förnämsta på den sociala stegen. Skall nu denne son komma och störta alla planer, som han byggt på i år och som skulle föra honom till allt större ära. Det får inte, det kan inte ske. Därför måste han dö. - Hela natten sitter han och grubblar på detta och när hans fru kommer in på morgonen i hans arbetsrum, har han fallit i en lätt slummer vid sitt skrivbord. Hon går sakta fram till honom och väcker honom genom en kyss på pannan, så drar hon ifrån gardinen och står där omgiven av solljuset, som strömmar in. Han säger henne att när hon står där så är hon lik en blomma, så ren och skär, för god för denna jorden. Hon upptäcker dock snart att ett stort bekymmer vilar över honom, han är sig icke lik och hon frågar honom vad det är. I början svarar han undvikande men efter upprepade frågor svarar han henne att hon skall ej tänka därpå, man kan inte omtala allt, inte ens för sin hustru. Hon bönfaller honom i alla fall och till sist ger han vika och säger henne allt. Hon sviktar, det var nästan mer än hon kunde bära, varför hade han ej sagt henne detta före giftermålet, varför hade han ej gift sig med gossens mor och tagit reda på honom och hjälpt honom, då skulle sådant aldrig hänt med honom, kunde han ej taga honom till sig som sitt barn, det var ju hans son. Ministern föreställer henne att det går inte an, men i förtvivlan säger hon: "Han får ej dö, du måste hindra det, han är ju din egen son." - Så kallas sonen upp till ministern och det är ett

spännande ögonblick, när far och son stå ansikte mot ansikte. Sonen i fångkläder med mörk hotande uppsyn, fadern uppjagad, nervös. Fadern uppmanar honom att be om nåd, sonen vägrar bestämt. Har han inte bekymrat sig om honom förut, behöver han ej göra det nu, han dör gärna från detta usla liv, säger han med bitterhet. Med sin moders namn kunde han ju söka nåd, men det vore kanske mindre angenämt, om han skulle använda ministrernas namn i sin nådeansökan. Fadern ser att sonen har övertaget, och i ett anfall av svaghet ämnar han kasta sig ut från balkongen, men hindras av lektorn, som också är med. När sonen ser att fadern verkligen ångrar sig och vill göra allt för honom, då vill han ej längre stå hindrande i vägen utan offerar sig genom att störta sig ned i avgrunden utanför sin faders palats. Så i korthet är "Örnarna" Den fick ett utmärkt utförande. Ministern spelades av Svennberg, som helt och hållet gick upp i sin roll. Ministrernas fru var Harriet Bosse, som på ett mycket vackert sätt tolkade en ädel kvinnas hela finkänslighet, sonen spelades av Gunnar Wingård på ett mycket förtjänstfullt sätt.

- På Kristihimmelsfärd åt vi frukost på "Tysta Marie", som ligger på Regeringsgatan, ett utmärkt frukostställe, då var Hjalmar's bror med. På middagen kom Sevis och de andra pojkarna och då åt vi gemensam middag på Metropol och sedan drack vi kaffe på "Grand Royal". Där var förtjusande, en hel blomsterträdgård inuti hotellet. Vi var också på matiné på Oscarsteatern och såg "Corneilles klockor" med en mängd förtjusande melodier och färgrika dräkter. På kvällen var vi "Dramatiska teatern" och såg "Lady Frederik", som också var mycket trevlig. Det handlar om en engelsk dam som har varit mycket olyckligt gift men nu var änka. Hon var mycket nätt och söt fortfarande men i skuld över öronen och ändock omsvärmad av friare bl.a. av en ung gosse, som genom detta tycke gjorde sin mor förtvivlad. Hon klagade sina bekymmer för sin bror, som just var på besök och satte lady Frederik i den mest ofördelaktiga dager. Brodern kunde ej inse det farliga i situationen och han fick snart se det mest ädelmodiga drag av henne. Hans syster hade på ett sätt sökt kränka lady F. Nu hade hon i sin ägo en del brev, som systemens man skrivit till en älskarinna. Hon hade bara behövt visa henne dessa brev för att hennes lugn skulle störts, och hon mistat sin tro på mannens hederlighet, som hon satt så högt. Men istället för att göra detta, brände hon och oskadliggör dem därigenom för alltid. Så beslutar hon sig för att för alltid bota den unge mannen för hans efterhängsenhet. Han får en morgon åse när hon sminkar och kammar sig. Det vackra håret som han trodde var naturligt är bara löshår, den skära rodnaden på kinderna är smink. Han blev botad från sin kärlek och slutet blev att hon till slut tog brodern till gossens mor. - Det visar att människor som ha den mest lumpna karaktär ofta blir prisade och framställa som mönster, under det att andra som ha det ädlaste hjärta och ej göra sig skenheliga, ofta bli klandrade.

sönd. 8 maj. Jag hade nog stannat över en dag till i Stockholm, men jag var alldeles uttröttad, för jag kunde ej sova om nätterna. Automobilerna höll på hela nätterna och jag hade mitt rum åt gatan, och så hade jag blåsor under fötterna efter allt gående. Jag är Hjalmar innerligt tacksam för allt, jag bara att det var alldeles för mycket. Sevis kunde väl betala för mig men det fick han ej. Vi komma antagligen att resa hem om onsdag, det blir tråkigt att lämna Fullerö, de har varit så innerligen snälla. - Jag önskar att jag kunde vara riktigt pigg, men jag längtar Hjalmar och det har jag väl ingen rätt till, vi äro ju ej bundna till varandra och

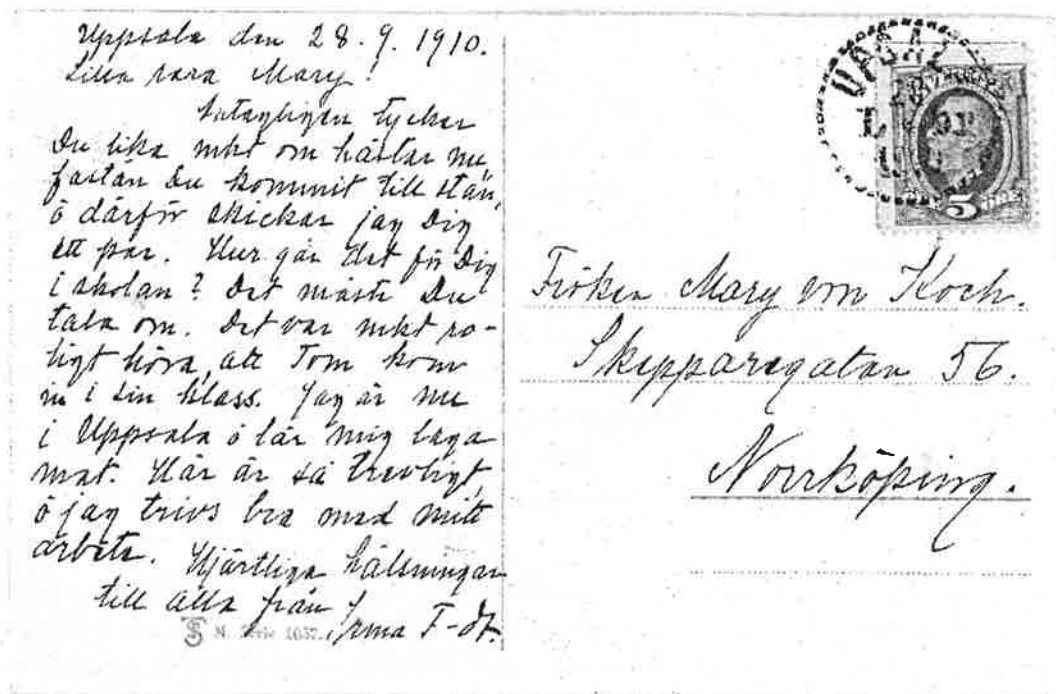
ändå kan jag ej hjälpa, att jag tycker så mycket om honom och jämt tänker på honom.

Annandag pingst 16 maj. Vi är åter på Vintersbo mina små flickor och jag. Jag var rätt orolig att inte hemresan skulle gå bra, men som väl var gjorde den det. Det var roligt att vara på Fullerö ett så gediget och vackert ställe med så trevliga invånare. Grevinnan Cronstedt som alltid var hjärtlig och enkel och rar och meddelsam och Greve Cronstedt, den snällaste och mest sympatiska människa, man kunde råka på. - Jag har efteråt fått veta av Inga Lisa att de på Fullerö tänkte stifta parti mellan mig och en systerson till Greve C. Gustav Sjökvist, som är stationsskrivare i Västerås. De bjöd ut honom när jag var där, men han kunde ej komma från sin tjänst då, som jag nu tycker var bra. Jag såg honom helt flyktigt på station, när vi reste. Han såg mycket hygglig ut, men jag tror aldrig jag skulle kunnat bli kär i honom, förresten är min håg riktad åt annat håll.

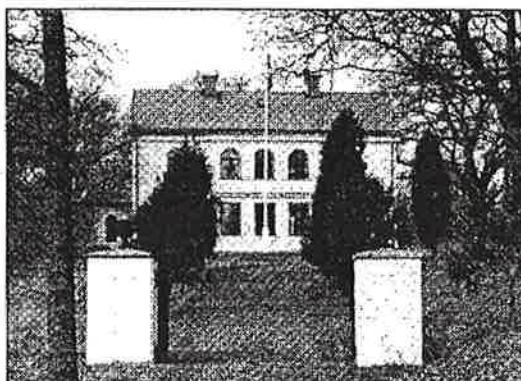
onsdagen den 18 maj. Barnen skall troligen tentera in i Norrköping nu i vår men jag bryr mig inte om att vara orolig, förrän det är bestämt. - Här var mycket varmt i pingst. Jag badade första gången pingstafton den 14 maj. Så tidigt har jag ej badat förr.

Här slutar dagboken! Hur gick det sedan? Fick Irma sin Hjalmar? Ja och de fick tre söner.

Vintersbo såldes. Familjen flyttade in i Norrköping 1910 efter sommaren. Där barnen fick gå i skola. Alla flyttade senare till Stockholm.

Irma flyttade till Uppsala som framgår av ovanstående vykortshälsning

Vintersbo

På Rönölandet i Östergötland ligger denna ståtliga "Mini herrgård" ca 300 m från havet med härlig utsikt över Rönö fjärden. Vintersbo uppfördes 1909 och består av 400 kvm boarea och 40 kvm biarea. 9 kakelugnar och 3 öppna spisar. Stora vackra rum med utsikt över vattnet, (totalt 10 r. o k). Påbörjade inre och yttre renoveringar. Tomten om 24320 kvm består till största delen av naturtomt, gräsmatta framför och bakom huset, grusade gångar. Båtplats finns nere vid vattnet.

För mer info. ring 0125-61100 el. besök oss på www.iwers.nu

Visning efter tidsbokning

Den 3 maj 2003 Var denna annons införd i Svenska Dagbladet. Uppgiften om att Vintersbo är uppförd 1909 är uppenbarligen fel. Troligen är huset byggt 1899. Huset har haft flera ägare under åren. Det var under en period alkoholistanstalt!

